

การสำรวจการปฏิบัติตามกฎหมายของผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวย
กรณีศึกษาเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาเกสัชศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเภสัชกรรมชุมชน
สิงหาคม 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสำรวจการปฏิบัติตามกฎหมายของผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ใน
ร้านเสริมสวย : กรณีศึกษาเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร”

ของ นางสาวกุลธิดา สุดทิม

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
เกสัชศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเภสัชกรรมชุมชน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....นิลวรรณ อยู่กักดี.....ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภญ.นิลวรรณ อยู่กักดี)

.....กุลธิดา ไชยจินดา.....ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภญ.กุลธิดา ไชยจินดา)

.....[Signature].....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(อ.ดร.ภก.ศราวุฒิ อุทุมมรินทร์)

.....[Signature].....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภก.บุรินทร์ ต.ศรีวงศ์)

อนุมัติ

.....[Signature].....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย วิทยาอารีย์กุล)

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลธิดา ไชยจินดา ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิรักษ์ วงศ์รัตนชัย เป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่านที่ได้อุทิศสละเวลาอันมีค่ามาเป็นที่ปรึกษา ทั้งยังให้ความรู้ทางด้านวิชาการ รวมถึงคำแนะนำต่างๆ ตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี สมบูรณ์ด้วยเนื้อหาที่สามารถนำองค์ความรู้และผลลัพธ์ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริโภคดีังที่ผู้วิจัยได้ตั้งใจไว้

ขอขอบพระคุณร้านเสริมสวยในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ที่ได้เอื้อเฟื้อและอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลและอนุญาตให้เข้าไปเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้

กราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวของผู้วิจัยที่ได้ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนอย่างดียิ่ง และคอยอยู่เคียงข้างผู้วิจัยเสมอมาทุกครั้งที่ผ่านมา

ขอขอบพระคุณพี่เจี๊ยบ ที่ได้ให้คำแนะนำต่างๆ และคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

คุณประโยชน์และคุณค่าใดที่พึงได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศให้แก่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่านดังที่ได้กล่าวมา ทางผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ย้อมผม ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และผู้ที่มีความสนใจในเรื่องนี้ไม่มากนักน้อย

กุลธิดา สุตทิม

ชื่อเรื่อง	การสำรวจการปฏิบัติตามกฎหมายของผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวย : กรณีศึกษาเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัย	กุลธิดา สดทิม
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลธิดา ไชยจินดา
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ภา.ม. สาขาวิชาเภสัชกรรมชุมชน, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2557
คำสำคัญ	การปฏิบัติตามกฎหมาย ผลิตภัณฑ์ย้อมผม ร้านเสริมสวย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการปฏิบัติตามกฎหมายของผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวย เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร และเพื่อสำรวจวิธีการย้อมผมของร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบเก็บข้อมูลและแบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย ผลการวิจัยพบว่า มีผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ผ่านเข้าเกณฑ์คัดเข้าจำนวน 385 รายการ โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.70) เป็นผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวรแบบ Oxidative Hair Dye จลากลของผลิตภัณฑ์ย้อมผมส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย อาทิ แสดงข้อความอันจำเป็น (ร้อยละ 70.39) และคำเตือนไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด (ร้อยละ 88.05) และยังพบการแสดงข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง (ร้อยละ 80.00) อีกทั้งยังพบสารห้ามใช้เป็นส่วนประกอบ (ร้อยละ 1.82) รวมถึงมีผลิตภัณฑ์ย้อมผมบางส่วนที่ยังไม่ได้รับการจดแจ้งต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (ร้อยละ 16.10) ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นอย่างมาก ส่วนผู้ให้บริการในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร จำนวน 19 คน ส่วนใหญ่ไม่ได้อ่านคำแนะนำจากฉลาก หรือใบแทรกก่อนใช้ (จำนวน 11 คน) จึงส่งผลให้ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของฉลาก หรือใบแทรกในหลายขั้นตอนก่อนให้บริการย้อมผม เช่น ไม่ได้ทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้า (จำนวน 16 คน) ไม่ได้สอบถามประวัติการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้า (จำนวน 15 คน) รวมถึงไม่ได้สอบถาม หรือตรวจสอบสภาพหนังศีรษะของลูกค้า (จำนวน 8 คน) และยังพบว่า มีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามคำแนะนำของฉลาก หรือใบแทรกในหลายขั้นตอน เช่น ทิ้งระยะเวลาทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมไว้น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนด (จำนวน 3 คน) เมื่อผสมน้ำยาย้อมผมเสร็จแล้ว ไม่ได้นำไปย้อมผมให้ลูกค้าทันที (จำนวน 11 คน) ไม่ได้ทิ้งระยะเวลาย้อมผมไว้ตามคำแนะนำของฉลาก หรือใบแทรก (จำนวน 12 คน) การที่ผู้ให้บริการส่วนใหญ่ไม่ได้อ่านคำแนะนำจากฉลาก

หรือใบแทรกก่อนใช้ ยังส่งผลให้ผู้ให้บริการไม่ทราบค่าเตือนในการย้อมผม ส่งผลให้เกิดความ
เสี่ยงต่อความปลอดภัยของลูกค้าและผู้ให้บริการในร้านเสริมสวยเป็นอย่างมากเช่นกัน
ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมมาตรการในการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ย้อม
ผมของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และเป็นแนวทางให้หน่วยงานของภาครัฐและ
เอกชนในการเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจเรื่องผลิตภัณฑ์ย้อมผมแก่บุคลากรในร้านเสริมสวย
และประชาชนทั่วไป

Title A SURVEY OF HAIR DYE PRODUCTS IN BEAUTY SALON THAT
COMPLY WITH THE LAW: A CASE STUDY IN KHET TALING
CHAN, BANGKOK

Author Kulthida Sudtim

Advisor Assistant Professor Kultida Chaijinda, Ph.D.

Academic Paper Thesis M. Pharm in Community Pharmacy,
Naresuan University, 2014

Keywords comply with the law, hair dye product, beauty salon

ABSTRACT

The purposes of this study were to survey of hair dye products in beauty salon in Taling Chan district, Bangkok that comply with the law and to survey the method of dyeing of beauty salon in Taling Chan district, Bangkok. The methods of this survey used data collection forms and questionnaires. The results of the research showed that 385 hair dye products were included as criteria, 98.70% of the samples were permanent hair dyes in Oxidative hair dye type. The label of hair dye products in majority weren't lawful, for example 70.39% didn't have Thai-label to showed required information as determined in the law and 88.05% showed not complete cautions as determined in the law. 80.00% gave incorrect information, and 1.82% of the samples were found the substances that prohibited in cosmetic products. In addition 16.10% of the samples weren't registered by Food and Drug Administration that extremely impact on consumer safety. The result of sampling of 19 hairstylists in beauty salon in Taling Chan district, Bangkok showed that 11 hairstylists didn't read the label or leaflet of hair dye products before used then affect to not followed in recommendations of the label or leaflet for example there are eight of them neglected to ask or check that the lesion or abrasion on customer's scalp before dye, there are fifteen of them neglected to ask about consumer's allergy of hair dye product history before dye, there are sixteen of them neglected to test for allergic reaction of hair dye product before dye. And also the samples followed in recommendations of the label or leaflet but it found that their practice was incorrect in

many steps such as three of them took the time to allergic test less than recommendations on the label or leaflet, eleven of them didn't dye for customer immediately after mixed it, twelve of them didn't take the time to dye as recommended on the label or leaflet. Moreover due to the Hair Stylists didn't read the recommendation on the label or leaflet of hair dye products before use, so it make an effect to understand the cautions that impact on the risk of customer and hairstylist's safety. The information of this study can be used to improve the way to control the hair dye product of Food and Drug administration and can be used to educate about hair dye product for hairstylists and general public by government and private sector.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	8
เส้นผมและโครงสร้างของเส้นผม	8
ผลิตภัณฑ์ย้อมผม	11
คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ดี	13
สีย้อมที่พบได้บ่อยในผลิตภัณฑ์ย้อมผม	13
วิธีการย้อมผม	16
คำเตือน หรือข้อควรระวังในการย้อมผม	17
วิธีทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม	18
อาการผิดปกติที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม	18
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ย้อมผม	21
ร้านเสริมสวย	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
การรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	39

สารบัญ (ต่อ)

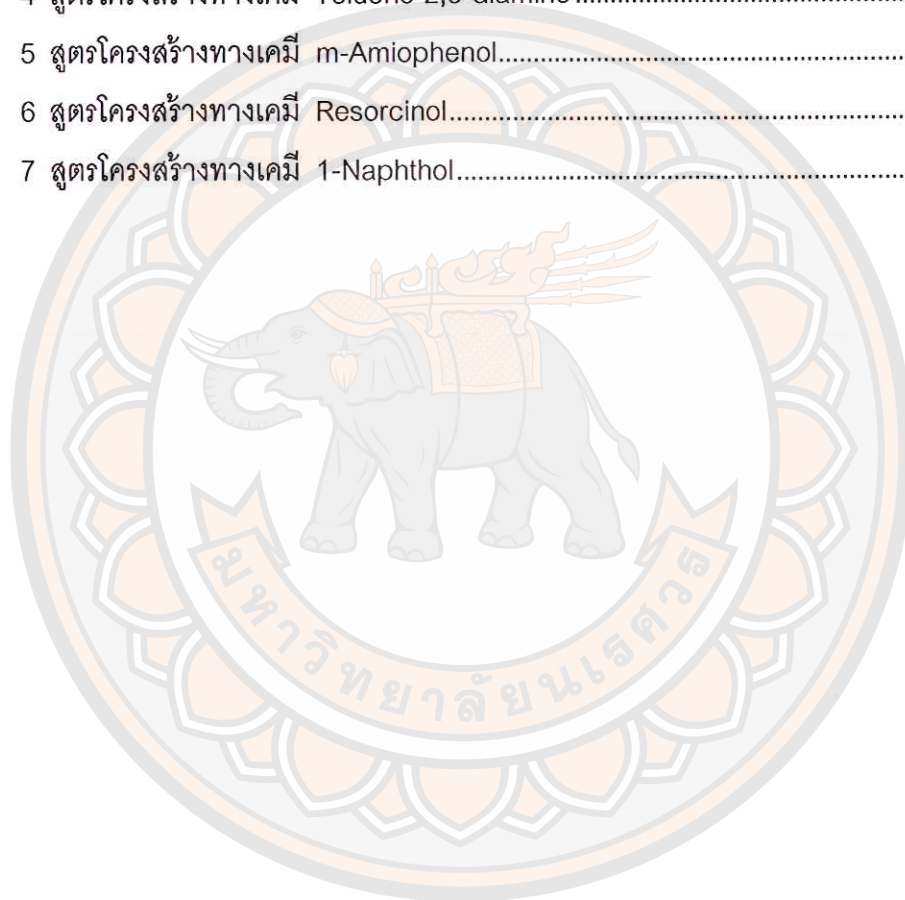
บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	40
ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจผลิตภัณฑ์ย้อมผม.....	40
ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจผู้ให้บริการ.....	54
5 บทสรุป.....	61
สรุปผลการวิจัย.....	61
อภิปรายผลการวิจัย.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	71
ข้อจำกัดของงานวิจัย.....	72
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	80
ประวัติผู้วิจัย.....	150

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงสถิติอาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ได้รับรายงาน ในปี พ.ศ. 2543 - 2553	19
2 แสดงคำเตือนที่ฉลากผลิตภัณฑ์ย้อมผม	25
3 แสดงลักษณะของร้านเสริมสวย	40
4 แสดงชื่อทางการค้าที่พบในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน	41
5 แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผม	42
6 แสดงสีย้อมที่เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ย้อมผม	44
7 แสดงจำนวนสีย้อมที่เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ย้อมผมแต่ละรายการ	46
8 แสดงสารห้ามใช้ที่เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ย้อมผม	46
9 แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏในฉลาก	49
10 แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้บริการ	55
11 แสดงเรื่องให้ผู้ให้บริการให้ความสำคัญเป็นลำดับก่อนให้บริการย้อมผม	56
12 แสดงวิธีการย้อมผม	58
13 แสดงผลการตรวจค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือ เนื้อหาของแบบบันทึกข้อมูล ครั้งที่ 1	87
14 แสดงผลการตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ หรือเนื้อหาของแบบบันทึกข้อมูล ครั้งที่ 2	88
15 แสดงผลการตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ หรือเนื้อหาของแบบสอบถาม ครั้งที่ 1	89
16 แสดงผลการตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ หรือเนื้อหาของแบบสอบถาม ครั้งที่ 2	90

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 โครงสร้างของผิวหนังและเส้นผม	8
2 ภาพตัดขวางของเส้นผม.....	9
3 สูตรโครงสร้างทางเคมี p-Phenylenediamine	13
4 สูตรโครงสร้างทางเคมี Toluene-2,5-diamine	14
5 สูตรโครงสร้างทางเคมี m-Amiophenol.....	14
6 สูตรโครงสร้างทางเคมี Resorcinol.....	15
7 สูตรโครงสร้างทางเคมี 1-Naphthol.....	15

อักษรย่อ

4-MMPPD	=	4-Methoxy-m-phenylenediamine
EU	=	European Union
GMP	=	Good Manufacturing Practice
IOC	=	Index of item-Objective Congruence
PE	=	Polyethylene
PPD	=	p-Phenylenediamine
SCCP	=	Scientific Committee on Consumer Products
SJS	=	Steven-Johnson Syndrome
USFDA	=	The United States Food and Drug Administration
ช.ม.	=	ชั่วโมง
ตร.ชม.	=	ตารางเซนติเมตร
น.	=	นาฬิกา
พ.ศ.	=	พุทธศักราช
สคบ.	=	สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
อย.	=	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ผมหงอกหรือสีเทา หรือที่เรียกว่า “ผมหงอก” อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ การได้รับสารเคมี หรือ โรคภัยไข้เจ็บ [1] โดยทั่วไปไม่มีใครอยากมีผมหงอก เนื่องจากแสดงถึง เซลล์ร่างกายเริ่มเสื่อมลงหรือเรียกสั้นๆ ว่า เริ่มแก่ อีกทั้งยังทำให้ผู้ที่ มีผมหงอกเกิดความกังวล รู้สึก สูญเสียภาพลักษณ์และความมั่นใจ ดังนั้นผู้ที่มีผมหงอกจึงพยายามหาทางปกปิดผมหงอกเพื่อ เรียกความมั่นใจและภาพลักษณ์ของตนเองกลับคืนมา วิธีที่ง่ายและเป็นที่ยอมรับมากที่สุดคือ การย้อมผม ซึ่งในปัจจุบันผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย [2] ครอบคลุมทั้งหญิงและชาย และไม่ได้จำกัดอยู่แต่ผู้ที่มีผมหงอก หรือผมขาวเท่านั้น [3, 4] การย้อมผม หรือการเปลี่ยนสีผมยังเป็นที่นิยมในกลุ่มวัยรุ่น โดยเฉพาะวัยรุ่นที่ชอบเปลี่ยนสีผม ตามกระแสแฟชั่น เนื่องจากช่วยเน้นบุคลิกภาพให้ดูโดดเด่นและทันสมัยมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง ประชาชนส่วนใหญ่ต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน มีการเข้าสังคมมากขึ้น มีการใส่ใจเรื่อง ความสวยความงามกันมากขึ้น ไม่เพียงแต่บำรุงเส้นผมให้นุ่มสลวย มีสุขภาพดีและการจัดแต่งทรง ผมให้เข้ากับใบหน้า การย้อมผม หรือการเปลี่ยนสีผมยังช่วยปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์และเสริมสร้าง บุคลิกนอกเหนือจากการตกแต่งใบหน้า การเลือกเครื่องประดับและเครื่องแต่งกายอีกด้วย ประชาชนจึงนิยมเข้าร้านเสริมสวยกันมากขึ้น เนื่องจากสะดวกสบายรวมถึงมีร้านเสริมสวยเปิด ให้บริการอยู่เป็นจำนวนมาก ร้านเสริมสวยที่เปิดให้บริการปัจจุบันมีไม่น้อยกว่า 100,000 ร้าน ทั่วประเทศ ซึ่งในกรุงเทพมหานครมีร้านเสริมสวยถึง 19,251 ร้าน [5]

ผลิตภัณฑ์ย้อมผมมีวิธีการใช้ที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งหากผู้ใช้ขาดความรู้ หรือขาดความ ระมัดระวังในการใช้ หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำในการใช้ หรือเข้าใจผิดว่าสามารถใช้ได้บ่อยครั้ง อาจทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ ซึ่งส่วนใหญ่มักย้อมผมติดต่อกันเป็นเวลานาน ดังรายงาน อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้เครื่องสำอางที่มีการรายงานมาที่สำนักงานคณะกรรมการอาหาร และยาในแต่ละปี [6] พบว่า ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์ร้อยละ 18.60 ซึ่งเป็นลำดับที่ 2 รองจากเครื่องสำอางกลุ่มแอดเนสกินและบลิสมิสกินที่ได้รับรายงาน ร้อยละ 23.26 และผลิตภัณฑ์ย้อมผมมีโอกาทำให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์สูง เนื่องจากมี รายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมจากโรงพยาบาลของรัฐ มาที่ศูนย์เฝ้า ระวังความปลอดภัยด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพตั้งแต่ปีพ.ศ. 2543-2555 [3, 4] พบว่า มีอาการไม่พึง

ประสงค์ชนิดรุนแรงเกิดกับประชาชน ได้แก่ Steven-Johnson Syndrome (SJS), Anaphylactic shock, Angioedema และปรากฏเป็นข่าวทั้งไทยและต่างประเทศ เช่น หัวข้อข่าว “โจอังกฤษแพ้ ย้อมผม หัวบวมจิ้ง” [7] “ร้องแพ้ย้อมผม หนังหัวหลุด-หน้าบวม” [8] “สาวอังกฤษหน้าเห่อ บวม-แพ้ย้อมผม” [9] เป็นต้น และพบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ร้อยละ 91.6 ไม่มีความรู้ข่าวสารเคมีในผลิตภัณฑ์ย้อมผมมีอันตราย [10]

สีย้อมที่พบได้บ่อยในผลิตภัณฑ์ย้อมผม ได้แก่ p-Phenylenediamine (PPD), Toluene-2,5-diamine, m-Aminophenol, Resorcinol และ 1-Naphthol เป็นต้น สีย้อมบางชนิดเป็นสารที่ทำให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์ได้บ่อย บางชนิดทำให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์รุนแรง ซึ่งปัจจุบันสีย้อมหลายชนิดได้ถูกกำหนดให้เป็นสารห้ามใช้แล้ว ได้แก่ 4-Methoxy-m-phenylenediamine (4-MMPPD), 4-Methoxy-m-phenylenediamine sulfate, 4-Methoxy-m-phenylenediamine hydrochloride, 4-Chloro-m-phenylenediamine, 2,4-toluenediamine, 2-nitro-p-phenylenediamine และ 4-amino-2-nitrophenol เป็นต้น เนื่องจากทำให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์รุนแรง และทำให้เกิดมะเร็งในหนู [11, 12] โดยพบว่า เกิดมะเร็งในหลายอวัยวะ ได้แก่ ผิวหนัง ต่อมหมวกไต ตับ ต่อมไทรอยด์ ต่อมไขมัน และทางเดินปัสสาวะ แต่จากการศึกษาในคนพบว่า สีย้อมถูกดูดซึมเข้าสู่กระแสเลือดเพียงเล็กน้อยประมาณร้อยละ 0.10-1.00 ของปริมาณสีย้อมเท่านั้น [13, 14] แต่ในบางรายงานพบว่า ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งในถุงน้ำดี มะเร็งเม็ดเลือดขาว มะเร็งกระเพาะปัสสาวะ มะเร็งไขกระดูก มะเร็งต่อมน้ำเหลือง มะเร็งเต้านม เป็นต้น [15, 16, 17]

จากข้อสรุปในการประชุมของ Scientific Committee on Consumer Products (SCCP) ครั้งที่ 9 ซึ่งเป็นคณะกรรมการด้านวิชาการคณะหนึ่งของ European Commission มีข้อสรุปว่า สีย้อม p-Phenylenediamine สารเดียวไม่ส่งผลให้เกิด Genotoxic ส่วนการศึกษากรณี p-Phenylenediamine ผสมกับ Hydrogen peroxide ทั้ง in vitro และ in vivo อาจทำให้เกิด Genotoxic ได้ รวมทั้งมีรายงานทำให้เกิด Carcinogenicity ด้วย แต่ยังมีข้อมูลอยู่อย่างจำกัด [18, 19] ในช่วงทำผมที่เป็น Hand dermatitis หลังจากทำ Patch test พบผลว่าแพ้สีย้อม p-Phenylenediamine ถึงร้อยละ 45.45 [20] รวมถึงพบรายงานการแพ้สาร p-Phenylenediamine ในประชาชนหลายประเทศเพิ่มสูงขึ้น [21] ผลิตภัณฑ์ย้อมผมมากกว่าร้อยละ 60.00 [2] ที่วางจำหน่ายในท้องตลาดมีสาร p-Phenylenediamine ซึ่งทำให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์ [22] ได้ง่ายเป็นส่วนประกอบ ดังนั้นผลิตภัณฑ์ย้อมผมจึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องติดตามความปลอดภัยอย่างใกล้ชิด [11] ซึ่งกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป (EU) ให้ความสำคัญกับเรื่องอันตรายจากสารเคมีในเครื่องสำอางมากกว่า

ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีกฎหมายห้ามใช้สีย้อม 22 ชนิดในผลิตภัณฑ์ ย้อมผม รวมถึงให้ผู้ผลิตส่ง Safety data sheet ของสีย้อมทุกตัวที่ใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ย้อมผม เนื่องจากผลการวิจัยของ University of Southern California ปี 2001 พบว่า สีย้อมทั้ง 22 ชนิด นั้นมีความสัมพันธ์กับการเกิดมะเร็งในถุงน้ำดี [23, 24]

ก่อนการปรับกฎระเบียบเครื่องสำอางให้สอดคล้องกับกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN Harmonization) เครื่องสำอางแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องสำอางควบคุมพิเศษ เครื่องสำอางควบคุม และเครื่องสำอางทั่วไป ซึ่งผลิตภัณฑ์ย้อมผมจัดเป็นเครื่องสำอางควบคุมพิเศษ ผู้ประกอบการต้องขึ้นทะเบียนซึ่งมีข้อกำหนดให้แนบหลักฐานการประเมินความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ หรือผลการตรวจวิเคราะห์ว่ามีคุณภาพและปลอดภัยตามที่แสดงสรรพคุณประกอบการพิจารณาขออนุญาต แนบตัวอย่างฉลาก ตัวอย่างเครื่องสำอางสำเร็จรูป แสดงวิธีวิเคราะห์หาปริมาณสารควบคุมพิเศษและเอกสารแสดงกระบวนการผลิต กรณีนำเข้าต้องแนบ Certificate of free sale และ Certificate of formula [25, 26] แต่ภายหลังการปรับกฎระเบียบเครื่องสำอางให้สอดคล้องกับกลุ่มประเทศอาเซียนในปี พ.ศ. 2551 เครื่องสำอางทุกประเภททุกชนิด จัดเป็นเครื่องสำอางควบคุม หลักเกณฑ์การพิจารณาขออนุญาตจึงเปลี่ยนไป ไม่ต้องแนบเอกสารเหมือนในอดีต เน้นการกำกับดูแลหลังออกสู่ตลาด ผู้ประกอบการจะต้องรับผิดชอบตนเอง [27, 28, 29] กอปรกับระยะเวลาในการพิจารณาลดลงจากภายใน 3 เดือน เหลือ 3 วันทำการ [30] ซึ่งจากการจัดแจ้งที่สะดวกและรวดเร็วขึ้น รวมถึงไม่มีการกำหนดเรื่องสถานที่ผลิต สถานที่นำเข้า และไม่มีค่าธรรมเนียมในการจัดแจ้งรายตัวรับเหมือนประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียนอื่นๆ ทำให้มีการจัดแจ้งเครื่องสำอางเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มีผลิตภัณฑ์ย้อมผมเข้าสู่ท้องตลาดมากขึ้น โดยที่ไม่ได้พิจารณาเรื่องความปลอดภัย จึงเป็นอีกเหตุผลที่ส่งเสริมให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์จากผลิตภัณฑ์ย้อมผมมากขึ้น

กฎหมายกำหนดว่าฉลากของเครื่องสำอางอย่างน้อยต้องระบุข้อความอันจำเป็นดังต่อไปนี้

- 1) ชื่อเครื่องสำอางและชื่อทางการค้า ซึ่งต้องมีขนาดใหญ่กว่าข้อความอื่น
- 2) ประเภท หรือชนิดของเครื่องสำอาง
- 3) ชื่อสารทุกชนิดที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิต ซึ่งจะต้องเป็นชื่อตามตำราเครื่องสำอางที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยากำหนด และจะต้องเรียงลำดับตามปริมาณของสารจากมากไปหาน้อย
- 4) วิธีใช้
- 5) ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต กรณีเครื่องสำอางที่ผลิตในประเทศ ชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้า และชื่อผู้ผลิตและประเทศที่ผลิต กรณีเครื่องสำอางนำเข้า
- 6) ปริมาณสุทธิ
- 7) เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต
- 8) เดือน ปี ที่ผลิต หรือ ปี เดือน ที่ผลิต
- 9) เดือน ปี หรือปี เดือน ที่หมดอายุ กรณีที่เป็นเครื่องสำอางที่มีอายุการใช้งานน้อยกว่า 30 เดือน
- 10) คำเตือนเกี่ยวกับอันตรายที่

อาจเกิดขึ้นต่ออนามัยของบุคคล 11) เลขที่ใบรับแจ้ง กรณีเครื่องสำอางที่มีพื้นที่ในการแสดงฉลากน้อยกว่า 20 ตารางเซนติเมตร อย่างน้อยต้องแสดงข้อความอันจำเป็นที่ฉลากคือ 1) ชื่อเครื่องสำอางและชื่อทางการค้า 2) เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต 3) เดือน ปี ที่ผลิต หรือ ปี เดือน ที่ผลิต 4) เลขที่ใบรับแจ้ง ส่วนข้อความอันจำเป็นอื่นๆ ให้แสดงไว้ที่ใบแพ็คเกจ หรือเอกสาร หรือคู่มือที่ใช้ประกอบเครื่องสำอาง [31, 32, 33]

เลขที่ใบรับแจ้งเป็นตัวเลขที่บ่งชี้ว่าผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางนั้นได้มาแจ้งรายละเอียดตามข้อกำหนดการผลิตเพื่อขาย หรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอางควบคุมแล้ว โดยในกระบวนการรับแจ้ง พนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาเอกสารและหลักฐานที่ผู้ประกอบการส่งมอบ หากเห็นว่าถูกต้อง ครบถ้วน จะออกใบรับแจ้งให้ไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งในใบรับแจ้งจะปรากฏเลขที่ใบรับแจ้งด้วยการแสดงเลขที่ใบรับแจ้งที่ฉลากของเครื่องสำอาง ดังตัวอย่าง "เลขที่ใบรับแจ้ง 10-1-5400001" การนำเลขที่ใบรับแจ้งไปใส่ไว้ในเครื่องหมาย ออย. อาจทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นเครื่องสำอางควบคุมพิเศษที่ผ่านการขึ้นทะเบียนตำรับแล้ว ซึ่งเป็นความผิดทางกฎหมาย เครื่องสำอางที่ผลิต หรือนำเข้าเพื่อขายก่อนวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2554 สามารถใช้ฉลากภาษาไทยที่มีข้อความอันจำเป็นแบบเดิม ตามประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องฉลากของเครื่องสำอางได้ [33] แต่หากเครื่องสำอางนั้นผลิต หรือนำเข้าเพื่อขายตั้งแต่วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป จะต้องแสดงข้อความอันจำเป็นที่ฉลากภาษาไทยให้ครบถ้วนตามประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอางฉบับใหม่ [31]

เครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของสารบางชนิดจะต้องแสดงคำเตือนตามที่ระบุที่ฉลากเครื่องสำอางตามที่กฎหมายกำหนด [34, 35, 36, 37, 38] เช่น หากมีสาร p-Phenylenediamine, its N-substituted derivatives and its salts เป็นส่วนผสม จะต้องมีคำเตือนว่า "มีสาร Phenylenediamine", "ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง", "อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด", "ระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตา หรือ ขนคิ้ว", "สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้", "ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี", "การสักชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น" และ "อย่าย้อมผมของท่านถ้า 1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบางระคายเคือง หรือมีบาดแผล 2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม 3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสักชั่วคราวด้วย black henna" ที่ฉลากเครื่องสำอาง เป็นต้น

จากการสำรวจและศึกษาเครื่องสำอางย้อมผมชนิดสีติดทนถาวรที่วางจำหน่ายในท้องตลาด พบปัญหาและความเสี่ยงหลายประการ เช่น การจดแจ้งผลิตภัณฑ์ย้อมผมไม่ตรงกับ

ข้อเท็จจริง มีการกล่าวอ้างสรรพคุณทางยา หลบเลี่ยงการจดแจ้ง ไม่มีฉลากภาษาไทย ฉลากแสดงข้อความไม่ครบถ้วนตามข้อกำหนดของกฎหมาย [3, 10] และจากการเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมจากแหล่งจำหน่ายซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเฝ้าระวังคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา [4] พบว่าตัวอย่างฉลากผลิตภัณฑ์ย้อมผมแสดงข้อมูลไม่ครบถ้วนตามข้อกำหนดของกฎหมาย เช่น ไม่แสดงสารส่วนผสม ไม่แสดงวิธีใช้ ไม่แสดงวันที่ผลิต เป็นต้น รวมถึงพบผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่หลบเลี่ยงการจดแจ้งด้วยเช่นกัน ซึ่งกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค ซึ่งในการศึกษานี้จะทำการสำรวจการปฏิบัติตามกฎหมายของผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวย ซึ่งมีทั้งผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดชั่วคราว ชนิดสีติดกึ่งถาวร และชนิดสีติดทนถาวร ผู้วิจัยเลือกสำรวจในพื้นที่เขตตลิ่งชัน เนื่องจากเป็นเขตพื้นที่รอบนอกของกรุงเทพมหานคร ถือเป็นเขตอนุรักษชนบท พื้นที่ส่วนใหญ่ของเขตยังคงเป็นเกษตรกรรม [39] ประชากรจึงมีสภาพความเป็นอยู่ครอบคลุมทั้งวิถีชีวิตแบบชาวบ้านและแบบคนเมือง ซึ่งเป็นลักษณะของประชากรที่ใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมส่วนใหญ่ของประเทศไทย

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

จุดมุ่งหมายหลักของการวิจัย

เพื่อสำรวจการปฏิบัติตามกฎหมายของผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวย เขตตลิ่งชัน

กรุงเทพมหานคร

จุดมุ่งหมายรองของการวิจัย

เพื่อสำรวจวิธีการย้อมผมของร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการเสริมมาตรการในการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ย้อมผมของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

2. เป็นแนวทางให้หน่วยงานของภาครัฐและเอกชนในการเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจเรื่องผลิตภัณฑ์ย้อมผมแก่บุคลากรในร้านเสริมสวย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการสำรวจการปฏิบัติตามกฎหมายของผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร และสำรวจวิธีการย้อมผมของร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามในช่วงระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2556 ถึง 30 พฤศจิกายน 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

เครื่องสำอาง หมายถึง วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ทา ภู นวด โรย พ่น หยด ใส่ อบ หรือกระทำด้วยวิธีอื่นใด ต่อส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายเพื่อความสะอาด ความสวยงาม หรือส่งเสริมให้เกิดความสวยงามและรวมตลอดทั้งเครื่องประดับผิวต่างๆ ด้วย แต่ไม่รวมถึงเครื่องประดับและเครื่องแต่งตัวซึ่งเป็นอุปกรณ์ภายนอกร่างกาย [40]

ผลิตภัณฑ์ย้อมผม หมายถึง เครื่องสำอางที่มีสีย้อมเป็นส่วนประกอบและให้เปลี่ยนสีผมในร้านเสริมสวย

การปฏิบัติตามกฎหมาย หมายถึง การแสดงที่เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย

ร้านเสริมสวย หมายถึง สถานที่ให้บริการออกแบบทรงผม ตัดผม สระผม เปลี่ยนสีผม ดัดผม ยืดผม และบริการเสริมสวยอื่นๆ ในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

วิธีการย้อมผม หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติในกระบวนการเปลี่ยนสีผม

ผู้ให้บริการ หมายถึง ช่างทำผมและผู้ช่วยที่ทำหน้าที่เปลี่ยนสีผมภายในร้านเสริมสวย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดเรียงตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 เส้นผมและโครงสร้างของเส้นผม
 - 1.2 ผลิตภัณฑ์ย้อมผม
 - 1.3 คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ดี
 - 1.4 สีย้อมที่พบได้บ่อยในผลิตภัณฑ์ย้อมผม
 - 1.5 วิธีการย้อมผม
 - 1.6 ค่าเตือน หรือข้อควรระวังในการย้อมผม
 - 1.7 วิธีทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม
 - 1.8 อาการผิดปกติที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม
 - 1.9 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ย้อมผม
 - 1.10 ร้านเสริมสวย
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 ผลิตภัณฑ์ย้อมผมในท้องตลาด
 - 2.2 พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม
 - 2.3 อันตรายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. เส้นผมและโครงสร้างของเส้นผม [1, 41]

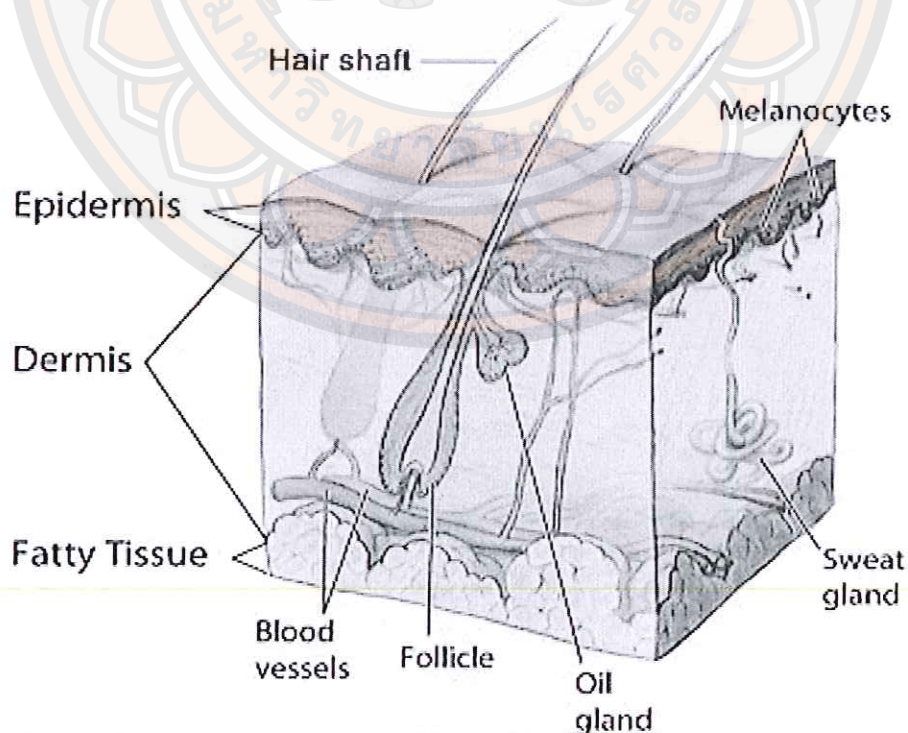
ผม หมายถึง ขนที่ออกมาปกคลุมหนังศีรษะของมนุษย์ เส้นผมประกอบด้วย keratin เป็นส่วนใหญ่ ไม่ละลายในน้ำ มีความคงทนต่อกรดอ่อนและด่างอ่อน องค์ประกอบอื่นๆ ของเส้นผม ได้แก่

1.1 Melanin pigment แทรกอยู่ในเซลล์ของทุกชั้น ซึ่งพบในชั้น Cortex เป็นจำนวนมาก แบ่งออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ๆ คือ Pheomelanin จะทำให้เส้นผมมีสีแดง-สีเหลือง และ Eumelanin จะทำให้เส้นผมมีสีน้ำตาล-สีดำ ถ้าหากขาด Melanin จะทำให้เส้นผมมีสีขาว หรือ สีเทา

1.2 โปรตีน เส้นผมจะมีโปรตีนร้อยละ 65.00 – 95.00 ประกอบด้วยกรดอะมิโนที่มี sulfur ในปริมาณสูง ทำให้มีแรงยึดเหนี่ยวที่เรียกว่า Disulfide bond และ Hydrogen bond ส่งผลให้เส้นผมมีความแข็งแรง มีความโค้งงอ ยึดหยุ่นได้ดี

1.3 น้ำ จะจับอยู่กับ Peptide bond หรือ Hydrogen bond ทำให้เส้นผมมีความอ่อนตัว

1.4 ไขมัน ประกอบด้วยกรดไขมันและไขมันธรรมชาติ

ภาพ 1 แสดงโครงสร้างของผิวหนังและเส้นผม [42]

ผมถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. เส้นผม (Hair shaft) คือ ส่วนที่งอกเหนือหนังศีรษะ เป็นเซลล์ที่ตายแล้วงอกยาวออกมาปกคลุมศีรษะ มีลักษณะโครงสร้างภายในแตกต่างกันไปในผมชนิดต่างๆ ทำให้ปรากฏลักษณะภายนอกที่แตกต่างกัน เช่น ผมตรง ผมหยักศก ผมสีดำ ผมสีน้ำตาล ผมสีบลอนด์ เป็นต้น

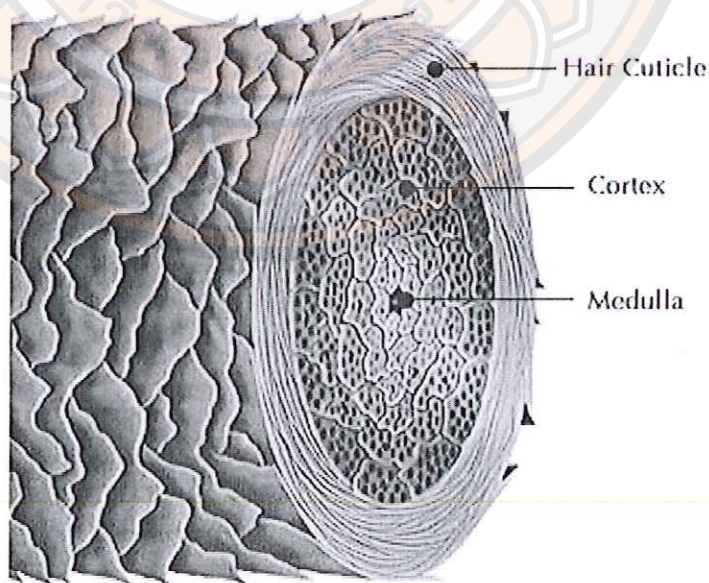
2. รากผม (Hair root) คือ ส่วนที่ฝังตัวอยู่ในเนื้อเยื่อของหนังศีรษะ ซึ่งมีลักษณะเหมือนหลอดปากแคบ เรียกว่า ต่อมรากผม (Hair follicle) ในส่วนนี้จะมีเส้นเลือดและเส้นประสาทมาเลี้ยง ทำให้เซลล์รากผมมีการเจริญแบ่งตัวเกิดเซลล์ใหม่ขึ้นเรื่อยๆ ทุกๆ ต่อมรากผมจะมีต่อมไขมัน (Sebaceous gland) มาหล่อเลี้ยงเพื่อสร้างน้ำมัน (Sebum) ออกมาหล่อเลี้ยง ทำให้เส้นผมอ่อนนุ่ม เป็นมันเงา

โครงสร้างของเส้นผมประกอบด้วย 3 ชั้น คือ

1. แกนผม เรียกว่า Medulla เป็นแกนของเส้นผม ประกอบด้วยโปรตีนและไขมัน ส่วนมากพบในผมที่มีสภาพแข็งแรง ในผมเส้นเล็กมักจะไม่มีการพบแกนผม

2. ชั้นกลาง เรียกว่า Cortex เป็นชั้นที่มีความหนาที่สุด ประกอบด้วยเซลล์รูปกระสวยและเม็ดสี (Pigment) จำนวนมาก

3. ชั้นนอกสุด เรียกว่า Cuticle ซึ่งมี epithelial cells ลักษณะแบนเรียงต่อกันเป็นชั้นบางๆ ทำหน้าที่ควบคุมสารต่างๆ ที่จะเข้าไปในเส้นผม ช่วยป้องกันการซึมผ่านของสิ่งสกปรกที่จะเข้าไปทำลายเส้นผม และยังปกป้องเส้นผมไม่ให้สูญเสียความชุ่มชื้น

ภาพ 2 แสดงภาพตัดขวางของเส้นผม [43]

วงจรชีวิตของเส้นผม แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะเจริญเติบโต (Anagen phase) เป็นช่วงของการงอกเต็มที่ของเส้นผม ระยะเวลาของช่วงนี้จะเป็นสิ่งที่กำหนดความยาวของเส้นผม จะมีผมที่อยู่ในระยะนี้ประมาณร้อยละ 80.00-85.00 เส้นผมแต่ละเส้นสามารถมีอายุได้นานถึง 3 ปี เมื่ออายุเพิ่มขึ้นระยะนี้จะสั้นลง

2. ระยะหลุด (Catagen phase) เป็นระยะที่เส้นผมหยุดการเจริญเติบโตพร้อมที่จะหลุดร่วง รากผมจะเริ่มแยกตัวออกจาก Papilla ในระยะนี้จะเป็นช่วงสั้นประมาณ 10 - 14 วัน

3. ระยะพัก (Telogen phase) เป็นช่วงที่ผมแก่พร้อมที่จะหลุดร่วงได้โดยง่าย ซึ่งรากผมจะแยกตัวออกจาก Papilla แต่ยังคงฝังตัวอยู่ใน Hair follicle โดยจะค่อยๆ เคลื่อนตัวขึ้นมาที่หนังศีรษะและ Papilla ก็จะสร้างผมเส้นใหม่ขึ้นมาแทนที่ ในคนปกติเส้นผมจะหลุดร่วงประมาณ 40 - 90 เส้นต่อวัน

ประเภทเส้นผม แบ่งตามสภาพของเส้นผมได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ผมธรรมดา (Normal Hair) เป็นเส้นผมที่มีสุขภาพดี นุ่มสลวย เป็นเงางาม มีน้ำหนักจัดทรงง่าย

2. ผมแห้ง (Dry hair) เส้นผมมีลักษณะกรอบแห้ง กระจ่าง ไม่มีความแวววาว เปราะและขาดง่าย เกิดเนื่องจากขาดน้ำมัน และความชุ่มชื้น หรือเกิดจากสภาพผิวชั้นนอก (Cuticle) ถูกทำลายจากความร้อน หรือความเป็นด่างมากเกินไปของแชมพูสระผม

3. ผมมัน (Oily hair) เส้นผมมีความมันเยิ้ม แลดูคล้ายสกปรก ไม่มีชีวิตชีวา เกิดจากต่อมไขมันมากเกินไป

สิ่งที่มีอิทธิพลต่อเส้นผม

1. สารอาหาร เช่น วิตามินบีรวมจำเป็นต่อการเจริญงอกงามของเส้นผม การได้รับวิตามินเอมากเกินไปจะทำให้ผมร่วงได้เนื่องจากไปยับยั้งการเจริญของเซลล์ ทำให้ผมงอกช้า การขาดโปรตีนจะทำให้เส้นผมเปราะบาง ผมร่วง เป็นต้น

2. ฮอร์โมน เช่น ฮอร์โมนจากต่อมไทรอยด์จะช่วยกระตุ้นให้ผมงอกเร็ว สเตียรอยด์ ฮอร์โมนจะยับยั้งการงอกของเส้นผม

3. สภาพอากาศ การที่เส้นผมถูกความร้อนจากการตากแดดจะทำให้ผมแห้งกรอบและเปราะ ในฤดูหนาวความชื้นในอากาศจะต่ำจะทำให้ผมแห้งเพราะปล่อยน้ำออกมา ทำให้เกิดประจุไฟฟ้า ส่งผลให้ผมชี้ฟู

4. สภาพบางอย่างของโรค เช่น ความเป็นพิษของโลหะหนักบางชนิด โรคขาดโปรตีน (Kwashiorkor) ทำให้ผมเปราะ บาง ไม่มีสี หรือเป็นรังแคจากการติดเชื้อ เป็นต้น

5. สารเคมีต่างๆ เช่น สารลดแรงตึงผิวขจัดไขมันตามธรรมชาติของเส้นผม ทำให้ผมแห้ง หยิบกระด้าง หรืออาจจะคายเคืองต่อหนังศีรษะ และทำให้ผมร่วงได้

2. ผลกระทบที่ย้อมผม [11, 44]

ผลิตภัณฑ์ย้อมผมแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.2.1 ผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดชั่วคราว (Temporary hair dyes) สีย้อมมีขนาดโมเลกุลใหญ่จะเคลือบอยู่บนเส้นผมเท่านั้น ไม่ได้ซึมเข้าไปในชั้นกลางของเส้นผม มักจะอยู่ในรูปแบบที่พร้อมใช้งานผู้ใช้ไม่ต้องผสมเอง โดยทั่วไปสีจะหลุดออกไปหลังจากสระผมด้วยแชมพูหรือล้างออก 1-2 ครั้ง ได้แก่

1) คัลเลอร์วีนส์ (Color rinse) มีหลักการใช้โดยการสระผมแล้วช้อน้ำให้แห้ง ทาคัลเลอร์วีนส์ลงบนเส้นผม แล้วหวี หรือเปรงให้ทั่ว ไม่ต้องล้างออก หรืออาจทาทิ้งไว้ประมาณ 2-5 นาที แล้วล้างออกด้วยน้ำอุ่น ทั้งนี้ขึ้นกับวิธีการใช้ของแต่ละผลิตภัณฑ์

2) ดินสอทาสีผม (Hair crayons) ใช้สำหรับปกปิดเส้นผมที่เริ่มหงอก หรือตกแต่งเส้นผมที่ออกมาใหม่หลังการย้อมผม โดยการทำให้ดินสอทาสีผมเปียกน้ำแล้วนำมาทาที่เส้นผม

3) สีพ่นสำหรับผม (Color spray) บรรจุในกระป๋องฉีดพ่น มีหลากหลายสีสำหรับใช้ในโอกาสพิเศษ

ความปลอดภัยจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดชั่วคราวเป็นผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ปลอดภัยในการใช้ เนื่องจากสีย้อมที่ใช้เป็นสีที่รับรอง (Certified colour) และใช้เพียงชั่วคราวแล้วล้างออก

1.2.2 ผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดกึ่งถาวร (Semi-permanent hair dyes) สีย้อมมีขนาดโมเลกุลเล็กถึงขนาดกลางสามารถซึมเข้าไปถึงชั้นกลางเส้นผมได้บ้าง สีจะติดอยู่และหลุดออกจากเส้นผมหลังการสระผม 5-10 ครั้ง หรือคงทนได้นาน 3-5 สัปดาห์ ได้แก่

1) โฟมย้อมผม

2) แชมพูย้อมผม

ความปลอดภัยจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดกึ่งถาวรเนื่องจากสีย้อมบางชนิดที่เป็นส่วนผสมเป็นสีชนิดเดียวกับสีย้อมที่ใช้ในผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวร ซึ่งอาจทำให้เกิดการระคายเคือง อาการแพ้ได้ รวมถึงทำให้เกิดมะเร็งในสัตว์ทดลอง ดังนั้นจึงต้องทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมก่อนใช้ทุกครั้งเช่นเดียวกับผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวร และควรปฏิบัติตามวิธีใช้และคำเตือนอย่างเคร่งครัด

1.2.3 ผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวร (Permanent hair dyes) เป็นชนิดที่ทนทานต่อการสระด้วยแชมพู สีย้อมสามารถซึมผ่านเข้าสู่แกนของเส้นผมได้ ซึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทนี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1) Progressive hair dyes เป็นผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ประกอบด้วย Lead acetate หรือ Silver nitrate เป็นสารถะสำคัญ ที่ทำปฏิกิริยากับ Sulfur ซึ่งเป็นส่วนประกอบของ Keratin ในเส้นผม ซึ่งต้องทาเส้นผมเป็นประจำทุกวัน เส้นผมจะค่อยๆ เปลี่ยนเป็นสีดำตามต้องการ

2) Oxidative hair dye เป็นผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ต้องอาศัยปฏิกิริยาเคมีออกซิเดชั่น ซึ่งประกอบด้วย 2 ผลิตภัณฑ์ที่ต้องใช้คู่กัน คือ สีย้อมและน้ำยาโกรก (Developer) สารที่นิยมใช้เป็น Developer คือ Hydrogen peroxide ทำหน้าที่เป็น Oxidizing agent ทำให้เกิดปฏิกิริยาเปลี่ยนสีผม โดยการเปิด Cuticle layer ของเส้นผม เพื่อให้โมเลกุลของสีย้อมซึมผ่านเข้าไป และไปสะสมในชั้น Cortex ของเส้นผม สีบางส่วนเกิดขึ้นภายนอกเส้นผมเนื่องจากมีขนาดโมเลกุลใหญ่ไม่สามารถแพร่เข้าไปในเส้นผมได้ จะถูกชะล้างออกไปหลังจากสระผมทันทีหลังจากการย้อมผม สีบางส่วนเกิดในเส้นผมและยังคงอยู่หลังจากการสระผม เนื่องจากมีโมเลกุลขนาดใหญ่เกินกว่าที่จะแพร่ออกมาจากเส้นผมได้ สีย้อมจึงไม่ถูกกำจัดออกจากเส้นผมได้ง่าย คงทนต่อการสระด้วยแชมพูและผลิตภัณฑ์อื่นๆ หลักการย้อมผมด้วยผลิตภัณฑ์ชนิดนี้คือ ต้องผสมผลิตภัณฑ์ทั้ง 2 ชนิดเข้าด้วยกัน เมื่อผสมกันแล้วต้องทาที่ผมทันที ทั้งไว้ตามระยะเวลาที่กำหนด ล้างออกด้วยน้ำสะอาด ผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิด Oxidative hair dye เป็นชนิดที่นิยมใช้มากที่สุด เนื่องจากสีติดทนนานและสามารถเปลี่ยนสีผมได้หลากหลายเฉดสี

ความปลอดภัยจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวร [4, 45, 46]

p-Phenylenediamine และ Toluene-2,5-diamine เป็นสีย้อมผมชนิดที่นิยมใช้มากในประเทศไทย ซึ่งเป็นสารที่ก่อให้เกิดอาการแพ้ และผิวหนังอักเสบ p-Phenylenediamine ทำให้เกิดอาการแพ้ได้ร้อยละ 4 โดยเกิดอาการแพ้ที่รุนแรงร้อยละ 1 เริ่มแรกผิวหนังจะมีผื่นแดง มีอาการบวมรอบตา ต่อมาผื่นแดงจะกลายเป็นตุ่มใส มีน้ำเหลือง คันมาก สามารถเกิดได้ตั้งแต่ศีรษะ ใบหน้า และต้นคอ ถ้ามีอาการแพ้มากจะทำให้หายใจลำบาก หากสูดดมจะทำให้มีอาการไอ จาม วิงเวียนศีรษะ และหายใจไม่ออก

นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดอื่นๆ อีก เช่น ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ได้จากสารสกัดจากธรรมชาติ จากสมุนไพร ได้แก่ Henna, Butternut, Indigo เป็นต้น

1.3 คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ดี [1, 11]

- 1.3.1 ต้องไม่เป็นอันตรายต่อเส้นผมและไม่ทำให้เกิดอาการระคายเคืองต่อผิวหนัง
- 1.3.2 มีความคงทนบนเส้นผมต่อสภาพอากาศ แสงสว่าง เหงื่อและการเสียดสี
- 1.3.3 เข้ากันได้กับผลิตภัณฑ์อื่นๆที่ใช้กับเส้นผม เช่น น้ำยาดัดผม น้ำยายืดผม

สบู่ แชมพู ผลิตภัณฑ์จัดแต่งทรงผม เป็นต้น

- 1.3.4 มีความคงทนในน้ำและสารละลายอื่นๆ สามารถจับกับเคราตินของเส้นผมได้ง่าย

1.4 สีย้อมที่พบได้บ่อยในผลิตภัณฑ์ย้อมผม [11]

1.4.1 p-Phenylenediamine (PPD)

ชื่อทางเคมี : Benzene-1,4-diamine

ชื่อพ้อง : CI 76060

สูตรโมเลกุล : $C_6H_8N_2$

CAS No. : 106-50-3

สูตรโครงสร้างทางเคมี :

ภาพ 3 แสดงสูตรโครงสร้างทางเคมี p-Phenylenediamine [45]

1.4.2 Toluene-2,5-diamine

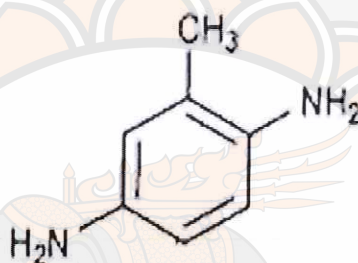
ชื่อทางเคมี : 2-Methyl-p-phenylenediamine

ชื่อพ้อง : CI 76042

สูตรโมเลกุล : $C_7H_{10}N_2$

CAS No. : 95-70-5

สูตรโครงสร้างทางเคมี :

ภาพ 4 แสดงสูตรโครงสร้างทางเคมี Toluene-2,5-diamine [46]

1.4.3 m-Aminophenol

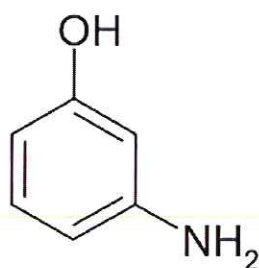
ชื่อทางเคมี : 3-Aminophenol

ชื่อพ้อง : CI 76545

สูตรโมเลกุล : C_6H_7NO

CAS No. : 591-27-5

สูตรโครงสร้างทางเคมี :

ภาพ 5 แสดงสูตรโครงสร้างทางเคมี m-Aminophenol [47]

1.4.4 Resorcinol

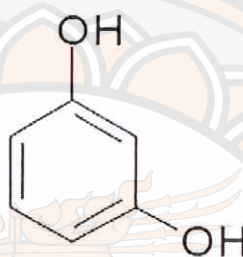
ชื่อทางเคมี : Resorcinol

ชื่อพ้อง : CI 76505

สูตรโมเลกุล : $C_6H_6O_2$

CAS No. : 108-46-3

สูตรโครงสร้างทางเคมี :

ภาพ 6 แสดงสูตรโครงสร้างทางเคมี Resorcinol [48]

1.4.5 1-Naphthol

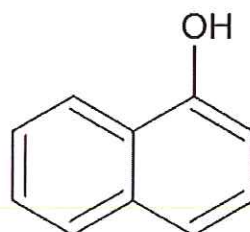
ชื่อทางเคมี : 1-Naphthol

ชื่อพ้อง : CI 76605

สูตรโมเลกุล : $C_{10}H_8O$

CAS No. : 90-15-3

สูตรโครงสร้างทางเคมี :

ภาพ 7 แสดงสูตรโครงสร้างทางเคมี 1-Naphthol [49]

1.5 วิธีการย้อมผม [1, 11]

ช่างทำผมจำเป็นต้องรู้และเข้าใจคำแนะนำของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ย้อมผมแต่ละรายให้ละเอียด การสังเกตสีผมเดิมของลูกค้านั้น ช่างทำผมควรสังเกตในขณะที่ผมแห้งและสะอาด หากสังเกตขณะที่ผมสกปรกจะได้สีที่ค่อนข้างเข้มกว่าปกติ การเลือกสีย้อมควรเลือกให้เข้ากับสีผิว ช่างทำผมจะต้องมีความรู้เรื่องของสีผม ว่าสีใดเหมาะกับวัย และสีใดเหมาะกับสีผิวของลูกค้าซึ่งผิวของคนโดยทั่วไปนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามวัยด้วย หากลูกค้ามีผมเสียควรแนะนำให้แก้ไขหรือรักษาสุขภาพเส้นผมให้ดีขึ้นก่อนการย้อมผม อุปกรณ์ต่างๆ เช่น แปรง หวี ขวดใส่น้ำยาย้อม ฝาคูม และเครื่องใช้อื่นๆ ที่ใช้ในการย้อมผมจะต้องสะอาด และเพื่อป้องกันการเปื้อนในขณะย้อม ให้ใช้ฝาคูมทับเสื้อผ้าให้เรียบร้อย

1.5.1 วิธีการย้อมผมด้วยผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดชั่วคราว

1) คัลเลอร์วีนส์ มีหลักการใช้โดยการสระผมแล้วซับน้ำให้แห้ง ทา คัลเลอร์วีนส์ลงบนเส้นผม แล้วหวีให้ทั่ว ไม่ต้องล้างออก หรืออาจาทิ้งไว้ประมาณ 2 - 5 นาที แล้วล้างออกด้วยน้ำอุ่น

2) ดินสอพาสีผม หรือชอล์กทาสีผม แบ่งซอผมออกมาที่ละซอ แล้วจับบิดเป็นเกลียวหลวมๆ พรมน้ำลงไปที่ผมเล็กน้อย ใช้ชอล์กระบายซอผมเฉพาะส่วนกลางถึงปลายผม โดยถูจากบนลงล่างไปในทางเดียวกัน หลังจากระบายสีทั่วแล้ว ใช้หวีแปรงสางให้ก้อนชอล์กที่ติดที่ผมหลุดไป เหลือแต่เส้นผมที่เปลี่ยนสีแล้ว จากนั้นรอรจนผมแห้งแล้วเช็ดทรงผมได้ตามต้องการ

3) สเปรย์พ่นสีผม ใช้สเปรย์พ่นไปยังเส้นผม หรือบริเวณปอยผมที่ต้องการเปลี่ยนสี

1.5.2 วิธีการย้อมผมด้วยผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดกึ่งถาวร

ก่อนใช้ควรอ่านวิธีใช้และคำเตือนที่ข้างกล่อง หรือใบแทรกที่แนบมาภายในกล่องและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

1) ก่อนการย้อมผม หรือเปลี่ยนสีผม ควรตรวจดูหนังศีรษะไม่ให้มีแผล หรือรอยถลอกใดๆ

2) ก่อนย้อมผมควรสระผมให้สะอาดด้วยแชมพู และไม่ควรเกาศีรษะก่อนการย้อมผมเพราะอาจทำให้เกิดการระคายเคืองขณะย้อมผมได้

3) เมื่อผสมผลิตภัณฑ์ย้อมผมแล้วต้องทาที่ผมทันที ไม่ควรทิ้งไว้นาน

4) ทาน้ำยาย้อมผมที่ผมเส้นผมให้ทั่ว ทิ้งไว้ประมาณ 20 - 30 นาที แล้วล้างออก

5) ต้องสวมถุงมือขณะย้อมผมเสมอ

6) น้ำยาย้อมผมที่เหลือจากการผสมควรทิ้งไป

7) ไม่ควรใช้น้ำร้อนล้างน้ำยาย้อมผม

8) ต้องระวังอย่าให้น้ำยาย้อมผมเข้าตา

1.5.3 วิธีการย้อมผมด้วยผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวร

1) ก่อนใช้ควรอ่านวิธีใช้และคำเตือนที่ข้างกล่อง หรือใบแทรกที่แนบมาภายในกล่องและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

2) ก่อนการย้อมผม หรือเปลี่ยนสีผมควรตรวจดูหนังศีรษะไม่ให้มีแผล หรือรอยถลอกใดๆ

3) ก่อนย้อมผมควรสระผมให้สะอาดด้วยแชมพู และไม่ควรเกาศีรษะก่อนการย้อมผมเพราะอาจทำให้เกิดการระคายเคืองขณะย้อมผมได้

4) ต้องสวมถุงมือขณะย้อมผมเสมอ

5) ผลิตภัณฑ์ย้อมผมประเภทที่ต้องผสมกับน้ำยาโกรก (Developer) ก่อนใช้ควรผสมในภาชนะที่เป็นแก้ว หรือพลาสติก

6) เมื่อผสมผลิตภัณฑ์ย้อมผมแล้วต้องทาที่ผมทันที ไม่ควรทิ้งไว้นาน

7) น้ำยาย้อมผมที่เหลือจากการผสมควรทิ้งไป

8) การทำน้ำยาย้อมผมที่เส้นผมให้เว้นโคนไว้ ½ นิ้ว เนื่องจากความร้อนจากหนังศีรษะจะทำให้สีย้อมทำงานเร็วขึ้น ถ้าทำน้ำยาย้อมผมที่โคนเส้นผมจะให้สีผมที่สว่าง ทำให้สีที่ได้ไม่สม่ำเสมอทั่วเส้นผมได้ โดยเริ่มป้ายจากข้อผมที่ท้ายทอยเว้นโคน ½ นิ้ว ทิ้งไว้ 20-25 นาที หลังจากนั้นทาที่โคนเส้นผม 10-15 นาที รวมเวลาทั้งสิ้น 35 นาที

9) ไม่ควรใช้น้ำร้อนล้างน้ำยาย้อมผม

10) ต้องระวังอย่าให้น้ำยาย้อมผมเข้าตา

1.6 คำเตือน หรือข้อควรระวังในการย้อมผม [1, 4, 11, 50]

1.6.1 อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

1.6.2 ควรทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมทุกครั้ง

1.6.3 สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ โดยจะต้องเป็นถุงมือพลาสติกชนิด

Polyethylene (PE)

1.6.4 ระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว

1.6.5 ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง

1.6.6 ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี

1.6.7 การสีกชั่วคราวด้วย Black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น

1.6.8 ห้ามใช้ เมื่อมีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบาง ระคายเคือง หรือมี

บาดแผล

1.6.9 ห้ามใช้ เมื่อเคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม

1.6.10 ห้ามใช้ เมื่อเคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสีกชั่วคราวด้วย Black

henna

1.6.11 ไม่ควรเกาศีรษะอย่างแรงในขณะที่สระผม

1.6.12 ต้องหยุดใช้และล้างออกด้วยน้ำทันทีเมื่อมีอาการคัน ปวดแสบปวดร้อนบริเวณที่ใช้และที่ถูกน้ำยาย้อมผม หรือมีผื่นแดงเกิดขึ้น

1.6.13 เก็บให้พ้นมือเด็ก

1.7 วิธีทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม [4,11]

องค์การอาหารและยาของสหรัฐอเมริกา (USFDA) ได้ให้คำแนะนำเรื่องการทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม ดังนี้

1.7.1 ควรทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมทุกครั้งก่อนการย้อมผม

1.7.2 น้ำยาย้อมผมที่จะใช้ในการทดสอบต้องแบ่งจากผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่จะใช้จริง

1.7.3 น้ำยาย้อมผมที่ใช้ในการทดสอบต้องเตรียมโดยวิธีเดียวกันกับการย้อมผมจริงตามคำแนะนำจากฉลาก

1.7.4 ทำความสะอาดบริเวณหลังใบหู หรือข้อพับแขน

1.7.5 ใช้ก้านสำลิจุ่มน้ำยาย้อมผมที่ผสมแล้วเพียงเล็กน้อย ทาที่หลังใบหู หรือข้อพับแขน ก่อนการย้อมผม ให้กว้างประมาณ 1/2 นิ้ว

1.7.6 ทิ้งไว้ให้แห้งโดยไม่ต้องล้างออกเป็นเวลา 24 - 48 ชม.

1.7.7 หากมีรอยแดง มีอาการคัน หรือพุพองเกิดขึ้นบริเวณนั้น แสดงว่าแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมนั้นๆ

1.8 อาการผิดปกติที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม

ประชาชนบางส่วนที่เกิดอาการผิดปกติที่เกิดจากการใช้เครื่องสำอางก็จะร้องเรียนมาที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งในปีพ.ศ. 2555 ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอาการผิดปกติร้อยละ 18.60 ซึ่งเป็นลำดับที่ 2 รองจากเครื่องสำอางกลุ่มแอดเนสกินและบลีมัสสกินที่ได้รับการร้องเรียนร้อยละ 23.26 [6] และมีรายงานอาการผิดปกติจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่มีส่วนผสมของ p-Phenylenediamine และ Resorcinol จากโรงพยาบาลในสังกัดของรัฐมาที่ศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพตั้งแต่ปีพ.ศ. 2543-2555

[3, 4] พบว่า มีอาการไม่พึงประสงค์ชนิดรุนแรงเกิดขึ้นกับประชาชนที่ใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม ได้แก่ Steven-Johnson Syndrome (SJS), Anaphylactic shock, Angioedema ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงสถิติอาการผิดปกติที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ได้รับรายงานในปี พ.ศ. 2543 - 2553

ปี	ร้อยละ	อายุผู้ป่วย		อาการที่แพทย์ระบุในรายงานการแพ้
		ชาย	หญิง	
2543	16.38	38-55	40.55	มีผื่นแดง เป็นตุ่มพอง มีน้ำเหลืองไหล ผื่นคันทั่วศีรษะและลำคอ ตุ่มแดงคัน แสบร้อนทั่วศีรษะ แสบ บวมที่ใบหน้าและรอบดวงตา เวียนศีรษะ ปวดศีรษะ ผื่นนูนแดง คันใบหู เปลือกตาบวม หน้าผากบวม
2544	16.30	36-62	41-62	มีผื่นแดง เป็นตุ่มพอง มีน้ำเหลืองไหล มีตุ่มหนองเล็กๆบริเวณลำคอ ผื่นคันทั่วศีรษะและลำคอ บวมที่ใบหน้าและรอบดวงตา เวียนศีรษะ ปวดศีรษะ หนังศีรษะลอกเป็นขุยสีเหลือง ตาบวมปิด
2545	11.52	37-73	41-69	มีผื่นแดง เป็นตุ่มพอง มีน้ำเหลืองไหล บวมที่ใบหน้าและรอบดวงตา เป็นปื้นหนาทั่วใบหน้า หนังศีรษะบวมแดง หน้าบวม ตาบวม ผิวน้ำแตกไหม้ หนังศีรษะเป็นตุ่มน้ำ เป็นแผลติดเชื้อ
2546	10.62	42-63	38-67	มีผื่นแดง เป็นตุ่มพอง มีน้ำเหลืองไหล แสบ คัน ศีรษะ บวมที่ใบหน้าและรอบดวงตา
2547	17.00	29-63	31-63	มีผื่นแดง เป็นตุ่มพอง มีน้ำเหลืองไหล ผื่นระคาย ผื่นที่ใบหน้า ไรผม ผื่นนูนแดง คันทั่วศีรษะและใบหู เปลือกตาบวม หน้าผากบวม ผิวน้ำแตกไหม้
2548	19.33	56-68	13-61	มีผื่นแดง เป็นตุ่มพอง มีน้ำเหลืองไหล ผื่นระคาย ผื่นที่ใบหน้า ไรผม ผื่นนูนแดง คันทั่วศีรษะและใบหู เปลือกตาบวม หน้าผากบวม ผื่นทั่วลำตัว ใบหน้า ปวดตึงตามร่างกาย ผื่นวงกลางศีรษะเป็นกระจุก

ตาราง 1 (ต่อ)

ปี	ร้อยละ	อายุผู้ป่วย		อาการที่แพทย์ระบุในรายงานการแพ้
		ชาย	หญิง	
2549	21.95	46-74	47-68	มีผื่นแดง เป็นตุ่มพอง มีน้ำเหลืองไหล แสบ คัน คีระชะ บวมที่ใบหน้า และรอบดวงตา หนึ่งคีระชะลอกเป็นขุยสีเหลือง Steven-Johnson Syndrome (ต้องรักษาตัวในโรงพยาบาล) ตกสะเก็ดสีขาวและเป็นรังแค หนึ่งคีระชะลอกเป็นแผล ตาบวม หน้าบวม คันบริเวณคอ
2550	15.69	37-53	45-53	คันหนึ่งคีระชะ มีผื่นแดง เป็นตุ่มพอง มีน้ำเหลืองไหล คันทั่วคีระชะและใบหู เปลือกตาบวม หน้าผากบวม
2551	31.58	42-61	56	คันหนึ่งคีระชะ มีผื่นแดง เป็นตุ่มพอง มีน้ำเหลืองไหล บวมที่ใบหน้า หนึ่งคีระชะ ลำตัว แขน-ขามีผื่นแดง
2552	35.00	49-59	48-63	คันหนึ่งคีระชะ มีผื่นแดง เป็นตุ่มพอง มีน้ำเหลืองไหล มีตุ่มหนองเล็กๆ บริเวณคอ
2553	50.00	33-60	20-70	คันหนึ่งคีระชะ มีผื่นแดง เป็นตุ่มพอง มีน้ำเหลืองไหล คันคีระชะ บวมที่ใบหน้าและรอบดวงตา Anaphylactic shock (แพ้รุนแรง)

ผู้ป่วยโรคที่มีอาการผื่นปฏิกิริยาเกิดขึ้นหลังจากใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่เคยปรากฏเป็นข่าวทั้งไทยและต่างประเทศ เช่น หัวข้อข่าว “โจอังกฤษแพ้ย้อมผมหัวบวมจิ้ง” [7] โดยเมื่อ 5 พ.ย. 54 เด็กหญิงชาวอังกฤษวัย 14 ปี จากเมืองเชิร์ชแฮมป์ตัน ถูกห้ามส่งโรงพยาบาลหลังเกิดอาการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอย่างรุนแรง ใบหน้าและคีระชะบวมเป่ง อาการแพ้เกิดขึ้นหลังจากที่มารดา ย้อมผมให้ด้วยผลิตภัณฑ์ย้อมผมสีดำแบบย้อมกึ่งถาวรเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2554 ซึ่งมีสารเคมี p-Phenylenediamine จากนั้นเริ่มมีอาการคันหนึ่งคีระชะ แต่ไม่ถึง 48 ชั่วโมงคอและคีระชะบวมพองพร้อมทั้งหายใจลำบาก หัวข้อข่าว “ร้องแพ้ยาย้อมผม หนึ่งหัวหลุด-หน้าบวม” [8] โดยผู้ป่วยโรคที่ซื้อไปเกิดการแพ้อย่างรุนแรง มีอาการหนึ่งหัวหลุด ใบหน้าบวมปูด ดวงตาเกือบบอด ต้องส่งโรงพยาบาลสาเหตุอาจเพราะย้อมผมในขณะที่หนึ่งคีระชะมีบาดแผลทำให้น้ำยาย้อมผมถูกดูดซึมเข้าสู่ร่างกาย หัวข้อข่าว “สาวอังกฤษหน้าเห่อบวม-แพ้ยาย้อมผม” [9] เมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2550 เด็กสาวอายุ 16 ปี ชาวเมืองบริกซ์ตัน ประเทศอังกฤษ ใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมแล้วเกิดอาการแพ้ทำให้คันหนึ่งคีระชะอย่างรุนแรง ใบหน้ากับลำคอบวมปูด ซึ่งก่อนนี้ได้ทดสอบการ

อาการแพ้ที่หลังใบหูแล้ว แต่ไม่เกิดอาการใดๆ จึงยอมผมด้วยตัวเอง ด้านบริษัทผู้ผลิตแถลงว่า สารเคมีที่คาดว่าทำให้เกิดอาการแพ้ คือ p-Phenylenediamine เป็นต้น

1.9 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ย้อมผม [3, 26]

ก่อนการปรับปรุงระเบียบเครื่องสำอางให้สอดคล้องกับกลุ่มประเทศอาเซียน สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยากำกับดูแลเครื่องสำอางภายใต้พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2535 ได้แบ่งเครื่องสำอางตามระดับของความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.9.1 เครื่องสำอางควบคุมพิเศษ เป็นเครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของสารที่อาจก่อให้เกิดอันตรายในการใช้ กฎหมายกำหนดกระบวนการกำกับดูแลที่เข้มงวด กำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าต้องขึ้นทะเบียนก่อนผลิต หรือนำเข้ามาเพื่อจำหน่ายได้ ตัวอย่างเครื่องสำอางควบคุมพิเศษ เช่น ผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวร ผลิตภัณฑ์ดัดผม ผลิตภัณฑ์ยืดผม ผลิตภัณฑ์ฟอกสีผม ผลิตภัณฑ์แต่งผมดำที่มีส่วนผสมของ Lead acetate หรือ Silver nitrate ยาสีฟัน น้ำยาบ้วนปาก ผลิตภัณฑ์กำจัดขน หรือทำให้ขนร่วง ผลิตภัณฑ์ฟอกสีฟัน ผลิตภัณฑ์ชุดทำเล็บเทียม เป็นต้น

1.9.2 เครื่องสำอางควบคุม เป็นเครื่องสำอางกลุ่มที่อาจมีโอกาสดังกล่าวในการใช้ แต่น้อยกว่าเครื่องสำอางควบคุมพิเศษ การกำกับดูแลเข้มงวดน้อยกว่า โดยกำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าจดทะเบียนแจ้งรายละเอียดต่อภาครัฐภายในเวลา 15 วัน ก่อนผลิตหรือนำเข้าเครื่องสำอางควบคุมประกอบด้วยกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม ได้แก่

1) ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าอนามัย ผ้าเย็บ หรือกระดาษเย็บในภาชนะบรรจุที่ปิด แป่งฝุ่นรอยตัว และแป้งน้ำ

2) เครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของสารควบคุม ได้แก่ สารป้องกันแสงแดด จำนวน 19 ชนิด และสารขจัดรังแค 3 ชนิด คือ Zinc pyrithione, Piroctone olamine และ Climbazole

1.9.3 เครื่องสำอางทั่วไป เป็นเครื่องสำอางที่ไม่มีส่วนผสมของสารควบคุมพิเศษหรือสารควบคุม หรือไม่ได้อยู่ในประเภทที่จัดเป็นเครื่องสำอางควบคุม และคาดว่าจะก่อให้เกิดอันตรายในการใช้น้อยกว่าเครื่องสำอางควบคุมพิเศษ และเครื่องสำอางควบคุม เช่น แชมพูที่ไม่มีสารขจัดรังแค ยาสีฟันที่ไม่มีส่วนผสมของฟลูออไรด์ ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวที่ไม่มีส่วนผสมของสารป้องกันแสงแดด ผลิตภัณฑ์แต่งหน้า ผลิตภัณฑ์ระงับกลิ่นกาย ผลิตภัณฑ์ทาเล็บ และผลิตภัณฑ์ตกแต่งทรงผม เป็นต้น ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องสำอางทั่วไปต้องปฏิบัติ ดังนี้

1) การผลิตเครื่องสำอางทั่วไปเพื่อจำหน่ายในประเทศ ไม่ต้องยื่นขึ้นทะเบียนตำรับเครื่องสำอาง สามารถผลิตเพื่อจำหน่ายได้ แต่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง เช่น เรื่องสารที่ห้ามใช้ สารที่อนุญาตให้ใช้ รวมทั้งการแสดงฉลากตามที่กฎหมายกำหนด

2) การนำเครื่องสำอางทั่วไปมาจำหน่ายในราชอาณาจักร ผู้นำเข้าต้องยื่นขอนำเข้าโดยส่งมอบเอกสารแสดงสูตรส่วนผสมของเครื่องสำอางที่จะนำเข้ารวมทั้งหลักฐานอื่นๆ เมื่อผ่านการตรวจสอบว่าถูกต้อง จะได้รับหนังสือรับแจ้งการนำเข้าเครื่องสำอางทั่วไป เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอนำเข้าเครื่องสำอางนั้นๆ เข้ามาในราชอาณาจักร และต้องจัดทำฉลากภาษาไทยตามที่กฎหมายกำหนดภายใน 30 วัน หลังจากได้รับการตรวจปล่อยให้นำเข้ามาในราชอาณาจักร

ภายหลังการปรับปรุงระเบียบเครื่องสำอางให้สอดคล้องกับกลุ่มประเทศอาเซียนในปี พ.ศ. 2551 เครื่องสำอางทุกประเภท ทุกชนิด จัดเป็นเครื่องสำอางควบคุม หลักเกณฑ์การพิจารณาขออนุญาตจึงเปลี่ยนไป [27, 28, 29] ลดขั้นตอนการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ก่อนการออกวางตลาด (Pre - Marketing Approval) ให้เป็นเพียงการแจ้งรายละเอียดการผลิต หรือการนำเข้าต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลเครื่องสำอางในประเทศที่จะวางตลาดก่อนจะวางจำหน่าย สำหรับประเทศไทยก็คือ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งช่วยลดภาระของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในขั้นตอนการกำกับดูแลเครื่องสำอางก่อนวางจำหน่ายในท้องตลาด ทำให้เครื่องสำอางที่ผลิตในอาเซียนสามารถออกวางจำหน่ายในตลาดอาเซียนได้เร็วขึ้น และยังทำให้ภาครัฐสามารถไปเน้นการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์หลังออกสู่ตลาด (Post - Marketing Control) ได้เต็มที่ ซึ่งเป็นภารกิจและบทบาทของภาครัฐที่จะสามารถคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างแท้จริง

ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าเครื่องสำอางควบคุมจะต้องมาจดแจ้งต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาก่อนที่จะผลิต หรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอางควบคุม และต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เรื่องสารที่ห้ามใช้ สารที่อนุญาตให้ใช้ รวมทั้งการแสดงฉลากตามที่กฎหมายกำหนด ดังประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องฉลากของเครื่องสำอาง [31, 32] ซึ่งมีข้อกำหนดว่า

1. ฉลากของเครื่องสำอางอย่างน้อยต้องระบุข้อความอันจำเป็น ดังนี้
 - 1.1 ชื่อผลิตภัณฑ์และชื่อทางการค้า ซึ่งต้องมีขนาดใหญ่กว่าข้อความอื่น
 - 1.2 ประเภทผลิตภัณฑ์
 - 1.3 ชื่อสารทุกชนิดที่ใช้เป็นส่วนผสม เรียงลำดับตามปริมาณสารจากมากไปน้อย
 - 1.4 วิธีใช้เครื่องสำอาง
 - 1.5 ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต กรณีที่ผลิตในประเทศ ชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้า และชื่อผู้ผลิตและประเทศที่ผลิต กรณีนำเข้า
 - 1.6 ปริมาณสุทธิ
 - 1.7 เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต
 - 1.8 เดือน ปี ที่ผลิต หรือ ปี เดือน ที่ผลิต
 - 1.9 เดือน ปี ที่หมดอายุ หรือ ปี เดือน ที่หมดอายุ สำหรับเครื่องสำอางที่มีอายุน้อยกว่า 30 เดือน
 - 1.10 คำเตือน
 - 1.11 เลขที่ใบรับแจ้ง
- เลขที่ใบรับแจ้งเป็นตัวเลข 10 หลัก ที่บ่งชี้ว่าผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางนั้นได้มาแจ้งรายละเอียดตามข้อกำหนดการผลิตเพื่อขาย หรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอางควบคุมแล้ว โดยในกระบวนการรับแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาเอกสารและหลักฐานที่ผู้ประกอบการส่งมอบ หากเห็นว่าถูกต้อง ครบถ้วน จะออกใบรับแจ้งให้ไว้เป็นหลักฐาน การแสดงเลขที่ใบรับแจ้งที่ฉลากของเครื่องสำอาง ดังตัวอย่าง "เลขที่ใบรับแจ้ง 10-1-5400001" เลขสองหลักแรกแสดงถึงรหัสจังหวัดที่ออกใบรับแจ้งให้ เช่น เลข 10 หมายถึง จดแจ้งที่กรุงเทพมหานคร เลขหลักที่สาม หากเป็นเลข 1 หมายถึง ผลิตภายในประเทศ เลข 2 หมายถึง นำเข้าจากต่างประเทศ เลข 3 หมายถึง เครื่องสำอางที่ผลิตเฉพาะเพื่อการส่งออก โดยมีปริมาณของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอางไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด [38] เลขหลักที่ 4 และ 5 แสดงถึงปีที่ทำการจดแจ้งหลักที่ 6-10 คือเลขรหัสของผลิตภัณฑ์ การนำเลขที่ใบรับแจ้งไปใส่ไว้ในเครื่องหมาย ออย. อาจทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดว่า ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นเครื่องสำอางควบคุมพิเศษที่ผ่านการขึ้นทะเบียนตำรับแล้ว ซึ่งอาจเป็นความผิดทางกฎหมาย

2. ฉลากของเครื่องสำอางต้องให้ข้อความภาษาไทยที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ประกอบด้วยข้อความอันจำเป็นที่กำหนดไว้และข้อความอื่นๆ ยกเว้น ชื่อสารที่เป็นส่วนผสมอาจใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ หรือใช้ภาษาไทยทับศัพท์ภาษาอังกฤษได้ อย่างใดอย่างหนึ่ง

3. เครื่องสำอางที่นำเข้าเพื่อขายจะต้องจัดทำฉลากภาษาไทยก่อนจำหน่ายให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน โดยไม่ต้องจัดทำฉลากภาษาไทยในขณะที่นำเข้าที่ด่านศุลกากร

4. ฉลากของเครื่องสำอางต้องแสดงไว้ในที่เปิดเผย มองเห็นได้ชัดเจนที่เครื่องสำอาง หรือภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อ

5. กรณีเครื่องสำอางที่มีภาชนะบรรจุขนาดเล็กและมีพื้นที่ในการแสดงฉลากน้อยกว่า 20 ตารางเซนติเมตร อย่างน้อยต้องแสดงข้อความอันจำเป็น คือ 1) ชื่อผลิตภัณฑ์และชื่อทางการค้า 2) เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต 3) เดือน ปี ที่ผลิต หรือ ปี เดือน ที่ผลิต 4) เลขที่ใบรับแจ้ง ข้อความอันจำเป็นอื่นๆ ให้แสดงไว้ที่ใบแทรก หรือเอกสาร หรือคู่มือ

6. ฉลากของเครื่องสำอางที่ผลิตเพื่อการส่งออกเท่านั้น ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า

7. เครื่องสำอางที่ผลิต หรือนำเข้าเพื่อขายก่อนวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2554 สามารถใช้ฉลากภาษาไทยที่มีข้อความอันจำเป็นแบบเดิม ตามประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องฉลากของเครื่องสำอางได้ [33] แต่หากเครื่องสำอางนั้นผลิต หรือนำเข้าเพื่อขายตั้งแต่วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป จะต้องแสดงข้อความอันจำเป็นที่ฉลากภาษาไทยให้ครบถ้วนตามประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอางฉบับใหม่ [31]

และผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าเครื่องสำอางควบคุมยังต้องปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องการแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง ซึ่งมีข้อกำหนดว่าเครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของสารตามบัญชีท้ายประกาศ จะต้องแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอางตามที่ระบุในบัญชีท้ายประกาศ ผู้ผลิตและผู้นำเข้าเพื่อขายจะต้องดำเนินการตามประกาศนี้ภายในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2553 ตัวอย่างเช่น ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่มีส่วนผสมของสารดังแสดงในตาราง 2 [34, 35, 36, 37] จะต้องแสดงคำเตือนตามที่ระบุไว้ที่ฉลากด้วย

ตาราง 2 แสดงค่าเตือนที่จลากลผลิตภัณฑ์ย้อมผม

ชื่อสาร	การนำไปใช้	ค่าเตือนที่จลาก
Thioglycolic acid and its salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผมประเภทอื่นๆ ที่ใช้แล้วต้องล้างออก	- มีสาร Thioglycolate - ปฏิบัติตามวิธีใช้อย่างเคร่งครัด - เก็บให้พ้นมือเด็ก
Ammonia		มีสาร Ammonia (กรณีที่มี Ammonia มากกว่า 2%)
N-substituted derivatives of p-Phenylenediamine and their salts; N-substituted derivatives and their salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	- มีสาร Phenylenediamines - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระงับอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น - อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบางระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสีกชั่วคราวด้วย black henna

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อสาร	การนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
Methylphenylenediamines, their N-substituted	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	 - มีสาร Methylphenylenediamines - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสม - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกิ้วคราดด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น - อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบางระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสีกิ้วคราดด้วย black henna
Toluene-2,5-diamine and its salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	 - มีสาร Toluene-2,5-diamine - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสม - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกิ้วคราดด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น - อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบาง

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อสาร	การนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
		ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสักชั่วคราวด้วย black henna
Diaminophenols	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	- มีสาร Diaminophenol - อาจก่อให้เกิดการแพ้ - ระงับอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตา หรือขนคิ้ว - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้
Hydrogen peroxide and other compounds or mixtures that release hydrogen peroxide including carbamide peroxide and zinc	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผม	- มีสาร Hydrogen peroxide - ระงับอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาต้องรีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้
1-Naphthol and its salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	⚠ - มีสาร 1-Naphthol - ชำนาญฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระงับอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตา หรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสักชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น - ย้ายย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสักชั่วคราวด้วย black henna
Resorcinol	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	⚠ - มีสาร Resorcinol - ชำนาญฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อสาร	การนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
		- สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสักชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น- ย้ายย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบางระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสักชั่วคราวด้วย black henna
1,3-Bis(hydroxymethyl) -imidazolidine-2-thione	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผม	มีสาร 1,3-Bis(hydroxymethyl)-imidazolidine-2-thione
Silver nitrate	ผลิตภัณฑ์แต่งผมดำ	- มีสาร Silver nitrate - ห้ามใช้เมื่อหนังศีรษะมีรอยถลอกเป็นแผล หรือโรคผิวหนัง - ต้องหยุดใช้เมื่อเกิดอาการคัน ระคายเคือง หรือมีผื่นแดง
Strontium peroxide	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผมที่ใช้แล้วล้างออกสำหรับช่างเสริมสวย	- สำหรับช่างเสริมสวยที่มีความชำนาญ - ระงับยาให้เข้าตา - หากเข้าตาต้องรีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด - สวมถุงมือที่เหมาะสม
Benzalkonium chloride , bromide and saccharinate	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผมที่ใช้แล้วล้างออก	ระงับยาให้เข้าตา
Salicylic acid	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผมที่ใช้แล้วล้างออก	ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี
Zinc pyrithione	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผมประเภทที่ต้องล้างออก	- มีสาร Zinc pyrithione - ระงับยาให้เข้าตา หากเข้าตาให้รีบล้างออก
	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผมประเภทที่ไม่ต้องล้างออก	- หากเกิดอาการระคายเคืองหรือผิดปกติควรหยุดใช้หรือปรึกษาแพทย์
Piroctone olamine	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผมประเภทที่ต้องล้างออก	- มีสาร Piroctone olamine - หากเกิดอาการระคายเคืองหรือผิดปกติควรหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผมประเภทที่ไม่ต้องล้างออก	

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อสาร	การนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
Climbazole	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผม ประเภทที่ต้องล้างออก ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผม ประเภทที่ไม่ต้องล้างออก	- มีสาร Climbazole - ระงับอย่าให้เข้าตา - หากใช้ผลิตภัณฑ์แล้วเกิดอาการระคายเคือง ให้หยุดใช้ และปรึกษาแพทย์ - ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี
Lead acetate	ผลิตภัณฑ์แต่งผมดำ	- มีสาร Lead acetate - ใช้กับเส้นผมบนหนังศีรษะเท่านั้น - ห้ามขนาดศีรษะขณะใช้ - ห้ามใช้เมื่อหนังศีรษะมีรอยถลอก เป็นแผล หรือโรคผิวหนัง - ต้องหยุดใช้เมื่อเกิดอาการคัน ระคายเคือง หรือมีเม็ดผื่นแดง
Hydrogen 3,6-bis(diethylamino)-9-(2,4-disulphonatophenyl)xanthylum, sodium salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท Oxidizing hair dye	⚠ - มีสาร Hydrogen 3,6-bis(diethylamino)-9-(2,4-disulphonatophenyl)xanthylum - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระงับอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น - อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสีกชั่วคราวด้วย black henna
2,3-Dihydro-1H-indole-5,6-diol and its hydrobromide salt	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท Non-oxidizing hair dye	อาจก่อให้เกิดอาการแพ้
2,2'-[[4-[(2-hydroxyethyl)amino]-3-nitrophenyl]iminol]bisethanol	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท Non-oxidizing hair dye	อาจก่อให้เกิดอาการแพ้

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อสาร	การนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
1-Propanol,3-[[4-[bis(2-hydroxyethyl)amino]-2-nitrophenyl] amino]	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท Non-oxidizing hair dye	อาจก่อให้เกิดอาการแพ้
2-Chloro-6-ethylamino-4-nitrophenol	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท Non-oxidizing hair dye	อาจก่อให้เกิดอาการแพ้
6-Methoxy-N2-methyl-2,3-pyridinediamine hydrochloride and dihydrochloride salt	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท Oxidizing hair dye	 - มีสาร 6-Methoxy-N2-methyl-2,3- - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น - อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบวมบางระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสีกชั่วคราวด้วย black henna
	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท Non-oxidizing	อาจก่อให้เกิดอาการแพ้
4-Hydroxypropylamin-3-nitrophenol	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท Oxidizing hair dye	 - มีสาร 4-Hydroxypropylamin-3-nitrophenol - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น

ตาราง 2 (ต่อ)

ชื่อสาร	การนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
		- อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสักชั่วคราวด้วย black henna
	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท Non-oxidizing hair dye	อาจก่อให้เกิดอาการแพ้
1-(beta-Aminoethyl) amino-4-(beta-hydroxyethyl) oxy-2-nitrobenzene and its salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท Non-oxidizing hair dye	 - มีสาร 1-(beta-Aminoethyl) - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตา หรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสักชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น - อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสักชั่วคราว

1.10 ร้านเสริมสวย

ร้านเสริมสวยเป็นสถานที่ให้บริการออกแบบทรงผม ตัดผม สระผม เปลี่ยนสีผม ตัดผม ยืดผมและบริการเสริมสวยอื่นๆ ทั้งบุรุษและสตรี ปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่ต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน มีการเข้าสังคมมากขึ้น มีการใส่ใจเรื่องความสวยความงามกันมากขึ้น ไม่เพียงแต่บำรุงเส้นผมให้นุ่มสลวย มีสุขภาพดีและการจัดแต่งทรงผมให้เข้ากับใบหน้า การย้อมผม หรือการเปลี่ยนสีผมยังช่วยปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์และเสริมสร้างบุคลิก นอกเหนือจากการตกแต่งใบหน้า การเลือกเครื่องประดับและเครื่องแต่งกายอีกด้วย ประชาชนจึงนิยมเข้าร้านเสริม

สวยกันมากขึ้น เนื่องจากสะดวกสบาย รวมถึงมีร้านเสริมสวยเปิดให้บริการอยู่เป็นจำนวนมาก ร้านเสริมสวยที่เปิดให้บริการในปัจจุบันข้อมูลในปี 2555 พบว่า มีไม่ต่ำกว่า 300,000 ร้านทั่วประเทศ [5]

ขนาดของร้านเสริมสวย แบ่งตามจำนวนเก้าอี้ทำผมได้ 3 ขนาด ดังนี้ [51]

1. ขนาดเล็ก มีเก้าอี้ทำผมไม่เกิน 3 ตัว
2. ขนาดกลาง มีเก้าอี้ทำผมตั้งแต่ 4-10 ตัว
3. ขนาดใหญ่ มีเก้าอี้ทำผมตั้งแต่ 11 ตัวขึ้นไป

หากแบ่งตามจำนวนพนักงานจะได้ 3 ขนาด ดังนี้ [52]

4. ขนาดเล็ก มีพนักงานต่ำกว่า 5 คน
5. ขนาดกลาง มีพนักงานจำนวน 5-9 คน
6. ขนาดใหญ่ มีพนักงานมากกว่า 10 คน ขึ้นไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ผลกระทบที่ย่อมผมในท้องตลาด

Yazar, et al. [53, 54] ศึกษาความชุกของชนิดของสีย้อมที่เป็นสารก่อภูมิแพ้ที่รุนแรง ในผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิด Oxidative Hair Dye ที่วางขายในท้องตลาดของประเทศสวีเดนและประเทศสเปน โดยการศึกษาฉลากของผลิตภัณฑ์ย้อมผม 112 รายการและ 105 รายการตามลำดับ พบว่า มากกว่าร้อยละ 80.00 ของผลิตภัณฑ์ย้อมผมมีสีย้อมเป็นส่วนประกอบอย่างน้อยที่สุด 4 ชนิด สีย้อม 37 ชนิดเป็นสารก่อภูมิแพ้ที่รุนแรงในประเทศสวีเดน และ 25 ชนิดเป็นสารก่อภูมิแพ้ที่รุนแรงในประเทศสเปน ในปี พ.ศ. 2551 มุกดา และกรรณกาญจน์ [10] ได้สำรวจผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่วางจำหน่ายในท้องตลาดอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 38 รายการ พบว่า เป็นส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวร ชนิด Oxidative hair dyes จำนวน 28 ยี่ห้อ ชนิด Progressive hair dyes จำนวน 10 ยี่ห้อ ตัวอย่างทั้งหมดมีสีย้อมเป็นส่วนประกอบเพียง 3 ชนิด ได้แก่ p-Phenylenediamine, Resorcinol และ Diaminophenol ต่อมา พรพรรณ [3] ได้สำรวจผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวรประเภท Oxidative hair dyes ที่จำหน่ายในท้องตลาดในปีพ.ศ. 2555 จำนวน 48 รายการ พบว่า เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศ 39 รายการ และนำเข้าจากต่างประเทศ 9 รายการ ซึ่งพบปัญหาการแจ้งสารส่วนผสมที่ฉลากไม่ตรงกับสูตรที่จดแจ้งต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีการกล่าวอ้างสรรพคุณทางยาและหลบเลี่ยงการจดแจ้ง รวมถึงไม่มีฉลากภาษาไทย และฉลากแสดงข้อความอันจำเป็นไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ผลิตภัณฑ์ย้อมผมทุกยี่ห้อมีค่าเตือนและระยะเวลาในการทิ้งยาย้อม

ใดระบุถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นหากทิ้งระยะเวลาไว้นาน และจากการส่งตรวจวิเคราะห์หาปริมาณ p-Phenylenediamine และ Resorcinol ที่กรมวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์พบว่า ปริมาณที่ตรวจพบมากกว่า หรือน้อยกว่าร้อยละ 20.00 จากปริมาณที่จัดแจ้งไว้ ซึ่งเข้าข่ายเครื่องสำอางปลอม ร้อยละ 30.00

2. พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม

มุกดา หนูศรี และ กรองกาญจน์ ศิริภักดี [10] ได้สำรวจพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของประชาชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบบเจาะลึกจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน สุ่มตัวอย่างจาก 6 ตำบลของอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ยอยู่ที่ 39.98 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการมีวัตถุประสงค์ย้อมผมเพื่อการปิดผมขาว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ข่าวสารเคมีในผลิตภัณฑ์ย้อมผมมีอันตราย ร้อยละ 40.74 ใช้บริการย้อมผมจากร้านเสริมสวย โดยเป็นผู้เลือกผลิตภัณฑ์ย้อมผมเองร้อยละ 72.75 ให้ช่างทำผมเลือกให้ร้อยละ 18.50 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อ่านคำแนะนำการย้อมผมจากฉลาก หรือโบแทรกที่แนบมาพร้อมผลิตภัณฑ์ย้อมผม ร้อยละ 44.00 อ่านทุกครั้งที่ใช้ ร้อยละ 38.75 อ่านเฉพาะครั้งแรกที่เปลี่ยนยี่ห้อ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5.50 ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำจากฉลาก หรือโบแทรก ร้อยละ 46.00 ปฏิบัติตามทุกขั้นตอน ร้อยละ 66.25 ตรวจสอบสภาพหนังศีรษะว่ามีแผล หรือรอยถลอกก่อนย้อมผม ร้อยละ 53.50 ไม่ได้ทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมก่อนใช้ ร้อยละ 21.50 ทดสอบเฉพาะครั้งแรกที่ใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม ร้อยละ 12.25 ทดสอบการแพ้เมื่อเปลี่ยนยี่ห้อผลิตภัณฑ์ย้อมผมเท่านั้น มีเพียงร้อยละ 8.00 ที่ทดสอบการแพ้ทุกครั้ง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผสมผลิตภัณฑ์ย้อมผมในภาชนะที่ทำจากพลาสติก และนำไปย้อมผมทันทีหลังผสมเสร็จ มีเพียงร้อยละ 5.50 ที่ไม่ได้นำไปย้อมผมทันที กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 1.75 ผสมผลิตภัณฑ์ย้อมผมในภาชนะที่ทำจากโลหะ ขณะทำการย้อมผมพบประชาชน ร้อยละ 5.75 ที่ไม่ได้สวมถุงมือขณะย้อมผม โดยให้เหตุผลว่า ใส่ถุงมือแล้วทำให้ย้อมผมไม่ถนัด ราคา และถุงมือหายาก ส่วนระยะเวลาที่ทิ้งผลิตภัณฑ์ย้อมผมไว้ร้อยละ 62.25 ปฏิบัติตามคำแนะนำของแต่ละยี่ห้อ ซึ่งกำหนดไว้ที่ 30-40 นาที ร้อยละ 21.25 ทิ้งระยะเวลาไว้ตามสะดวก ภายหลังการย้อมผมกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 1.75 เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้น เมื่อมีความผิดปกติเกิดขึ้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะล้างสีย้อมผมออกทันทีด้วยน้ำสะอาด บางส่วนไปพบแพทย์เพื่อรับการรักษา แต่ไม่พบว่า มีรายใดที่ร้องเรียนไปยังหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียน ในกรณีที่มีความผิดปกติเกิดขึ้นในการย้อมผมครั้งต่อไปกลุ่มตัวอย่างจะเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ย้อมผม โดยร้อยละ

41.86 เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่มีสารเคมีน้อยลง ร้อยละ 37.21 เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ทำจากสมุนไพรและร้อยละ 13.95 จะเปลี่ยนยี่ห้อผลิตภัณฑ์ย้อมผม

ศิริกุล บุญเกษม และคณะ [55] ดำรวจพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของ นักศึกษาปริญญาตรี โดยใช้แบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400คน ด้วยการสุ่มตัวอย่าง แบบบังเอิญ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Cramer's V พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 20.38 ปี เป็นผู้ที่เคยย้อมผมร้อยละ 73.50 ไม่เคยย้อมผมร้อยละ 26.50 ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่มีสารเคมีเป็นส่วนประกอบร้อยละ 55.90 เป็นผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ทำจากสมุนไพรร้อยละ 6.30 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เลือกผลิตภัณฑ์ย้อมผมด้วยตนเองร้อยละ 63.90 ให้ช่างทำผมเป็นผู้เลือกให้ร้อยละ 25.60 โดยส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง จะใช้บริการย้อมผมจากร้านเสริมสวยร้อยละ 36.80 ย้อมผมด้วยตนเองร้อยละ 13.70 กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งอ่านฉลาก หรือใบแทรกก่อนย้อมผมทุกครั้ง อ่านเฉพาะครั้งแรกที่เปลี่ยน ยี่ห้อใหม่ร้อยละ 15.20 กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมก่อนใช้สูงถึงร้อยละ 55.20 ทดสอบการแพ้ทุกครั้งร้อยละ 17.70 ทดสอบการแพ้บางครั้งร้อยละ 16.00 และทดสอบ การแพ้เฉพาะครั้งแรกที่เปลี่ยนยี่ห้อใหม่ร้อยละ 10.80 กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติตามคำแนะนำจาก ฉลาก หรือใบแทรกทุกขั้นตอนร้อยละ 52.40 ปฏิบัติตามคำแนะนำบางส่วนร้อยละ 28.30 พบว่า ภายหลังการย้อมผมกลุ่มตัวอย่างเคยเกิดความผิดปกติร้อยละ 22.20 ซึ่งส่วนใหญ่เกิดอาการ ระคายเคือง หรือแสบร้อนที่หนังศีรษะและมีอาการคันศีรษะ มีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 1.60 ไป แจ้งเรื่องต่อผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ย้อมผม และร้อยละ 1.60 ร้องเรียนไปยังสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กรณีที่มีความผิดปกติเกิดขึ้นในการย้อมผมครั้งต่อไปกลุ่ม ตัวอย่างจะเปลี่ยนยี่ห้อผลิตภัณฑ์ย้อมผมร้อยละ 56.50 รองลงมาคือ ทดสอบการแพ้ก่อนใช้ ร้อยละ 22.60 อ่านและปฏิบัติตามคำแนะนำการย้อมผมจากฉลาก หรือใบแทรกร้อยละ 19.40 เลิกย้อมผมร้อยละ 17.70 และเปลี่ยนไปใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ทำจากสมุนไพรร้อยละ 11.30 เมื่อ กลุ่มตัวอย่างมีข้อสงสัยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ย้อมผม ส่วนใหญ่จะค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต หรือ เอกสารทางวิชาการร้อยละ 63.90 ตามจากช่างเสริมสวย หรือเพื่อนร้อยละ 53.80 สอบถามจาก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ร้อยละ 20.80 และสอบถามจากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า ร้อยละ 13.50

3. อันตรายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม

สีย้อมบางชนิดเป็นสารที่ทำให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์ได้บ่อย บางชนิดทำให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์รุนแรง ซึ่งปัจจุบันสีย้อมหลายชนิดได้ถูกกำหนดให้เป็นสารห้ามใช้แล้ว ได้แก่ 4-Methoxy-m-phenylenediamine (4-MMPPD), 4-Methoxy-m-phenylenediamine sulfate, 4-Methoxy-m-phenylenediamine hydrochloride, 4-Chloro-m-phenylenediamine, 2,4-toluenediamine, 2-nitro-p-phenylenediamine และ 4-amino-2-nitrophenol เป็นต้นเนื่องจากทำให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์รุนแรง และทำให้เกิดมะเร็งในหนู [11, 12] โดยพบว่า เกิดมะเร็งในหลายอวัยวะ ได้แก่ ผิวหนัง ต่อมหมวกไต ตับ ต่อมไทรอยด์ ต่อมไขมัน และทางเดินปัสสาวะ แต่จากการศึกษาในคนพบว่า สีย้อมถูกดูดซึมเข้าสู่กระแสเลือดเพียงเล็กน้อยประมาณร้อยละ 0.10-1.00 ของปริมาณสีย้อมเท่านั้น [13, 14] แต่ในบางรายงานพบว่า ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งในถุงน้ำดี มะเร็งเม็ดเลือดขาว มะเร็งกระเพาะปัสสาวะ มะเร็งไขกระดูก มะเร็งต่อมน้ำเหลือง มะเร็งเต้านม เป็นต้น [15, 16, 17]

จากข้อสรุปในการประชุมของ Scientific Committee on Consumer Products (SCCP) ครั้งที่ 9 ซึ่งเป็นคณะกรรมการด้านวิชาการคณะหนึ่งของ European Commission มีข้อสรุปว่า สีย้อม p-Phenylenediamine สารเดี่ยวไม่ส่งผลให้เกิด Genotoxic ส่วนการศึกษาการณี p-Phenylenediamine ผสมกับ Hydrogen peroxide ทั้ง in vitro และ in vivo อาจทำให้เกิด Genotoxic รวมทั้งมีรายงานทำให้เกิด Carcinogenicity ด้วย แต่ยังมีข้อมูลอยู่อย่างจำกัด [18], [19] ในช่วงทำผมที่เป็น Hand dermatitis หลังจากทำ Patch test พบผลว่าแพ้สีย้อม p-Phenylenediamine ถึงร้อยละ 45.45 รวมถึงพบรายงานการแพ้สาร p-Phenylenediamine ในประชาชนหลายประเทศเพิ่มสูงขึ้น [21] ผลิตภัณฑ์ย้อมผมมากกว่าร้อยละ 60.00 [2] ที่วางจำหน่ายในท้องตลาดมีสาร p-Phenylenediamine ซึ่งทำให้เกิดอาการไม่พึงประสงค์ [22] ได้ง่ายเป็นส่วนประกอบ ดังนั้นผลิตภัณฑ์ย้อมผมจึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องติดตามความปลอดภัยอย่างใกล้ชิด [11] ซึ่งกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรป (EU) ให้ความสำคัญกับเรื่องอันตรายจากสารเคมีในเครื่องสำอางมากกว่าประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีกฎหมายห้ามใช้สีย้อม 22 ชนิดในผลิตภัณฑ์ย้อมผม รวมถึงให้ผู้ผลิตส่ง Safety data sheet ของสีย้อมทุกตัวที่ใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ย้อมผม เนื่องจากผลการวิจัยของ University of Southern California ปี 2001 พบว่า สีย้อมทั้ง 22 ชนิด นั้นมีความสัมพันธ์กับการเกิดมะเร็งในถุงน้ำดี [4, 23]

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้มีรูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional descriptive study) ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัย นเรศวร: IRB No. 043/57 รับรองโครงงานวิจัย วันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2557

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้มี 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1

ประชากร คือ ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ในระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2557 – 30 กันยายน 2557 จำนวน 385 รายการ ได้มาจากการ คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร W.G. Cochran ในกรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากร ดังนี้ [56]

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{d^2}$$

โดย n คือ จำนวนขนาดตัวอย่างที่ต้องการ

P คือ สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร

(การวิจัยนี้กำหนด $P = 0.50$)

Z คือ ระดับความเชื่อมั่นที่กำหนด หรือ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

(การวิจัยนี้กำหนดระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่า $Z = 1.96$)

d คือ สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

(การวิจัยนี้กำหนด $d = 0.05$)

$$n = \frac{(0.50)(1 - 0.50)(1.96)^2}{(0.05)^2} = 384.16 \text{ รายการ}$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 385 รายการ

เกณฑ์การคัดเลือกของกลุ่มตัวอย่าง

เป็นผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวย

เกณฑ์การคัดออกของกลุ่มตัวอย่าง

ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ลูกค้านำมาเอง

ผู้วิจัยจะเลือกตัวอย่างด้วยวิธี Purposive Sampling โดยการเก็บตัวอย่างจากผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ตามเจดสี เจดสีละหนึ่งตัวอย่าง ของทุกชื่อทางการค้าที่มีในร้านทั้งสิ้น 385 รายการ

กลุ่มที่ 2

ประชากร คือ ผู้ให้บริการย้อมผมในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ให้บริการย้อมผมทุกคนในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร
ในระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2557 – 30 กันยายน 2557

เกณฑ์การคัดเลือกของกลุ่มตัวอย่าง

1. เป็นผู้ให้บริการย้อมผมของร้านเสริมสวย
2. มีอายุ 20 ปีขึ้นไป
3. สามารถสื่อสารภาษาไทยกับผู้วิจัยได้อย่างเข้าใจ

เกณฑ์การคัดออกของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ที่ปฏิเสธ หรือขอถอนตัวระหว่างตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด คือ แบบบันทึกข้อมูล และแบบสอบถาม

1. แบบบันทึกข้อมูล เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้บันทึก ชื่อการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ ชนิด รูปแบบและประเภทของผลิตภัณฑ์ย้อมผม การมีฉลากและใบแทรกเป็นภาษาไทย จำนวนสีย้อมที่พบในผลิตภัณฑ์ย้อมผม และข้อเปรียบเทียบในทางกฎหมายเครื่องสำอาง

2. แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้สำหรับสอบถามผู้ให้บริการย้อมผม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ และปลายเปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพ ระดับการศึกษา การเรียนเสริมสวย และการอบรมเกี่ยวกับการย้อมผม หรือผลิตภัณฑ์ย้อมผม

ส่วนที่ 2 ลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบและปลายเปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับวิธีการย้อมผม

การพัฒนาเครื่องมือวิจัย

หลังจากที่ผู้วิจัยทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วจึงทำการสร้างเครื่องมือวิจัยทั้งแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถาม จากนั้นนำเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือ เนื้อหา (Index of item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งในแต่ละข้อคำถามต้องมีค่า IOC ไม่น้อยกว่า 0.50 ถึงจะยอมรับได้ (ภาคผนวก) โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญจากกลุ่มควบคุมเครื่องสำอาง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ที่มีประสบการณ์ในการกำกับดูแลเครื่องสำอางเป็นอย่างต่ำ 5 ปี จำนวน 1 ท่าน
2. อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย ที่มีประสบการณ์ในการสอนอย่างต่ำ 5 ปี จำนวน 1 ท่าน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านผลิตภัณฑ์ย้อมผม ที่มีประสบการณ์ในการดูแลผลิตภัณฑ์ย้อมผมอย่างต่ำ 5 ปี จำนวน 1 ท่าน

จากนั้นนำเครื่องมือวิจัยไปทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร เพื่อเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์ย้อมผม 5 เฉดสี และสอบถามผู้ให้บริการย้อมผมจำนวน 5 คนในร้านเสริมสวย เพื่อตรวจสอบภาษาและความเข้าใจในข้อคำถาม ตรวจสอบความเหมาะสมและลำดับของข้อคำถาม และปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการเก็บข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลแล้วจึงนำมาแก้ไขจนได้เครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์เพื่อทำการเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ร้านเสริมสวยในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานครที่ขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพกับสำนักงานเขตตลิ่งชันมีจำนวนทั้งสิ้น 23 ร้าน [39] เมื่อลงพื้นที่ผู้วิจัยจะเริ่มต้นที่สำนักงานเขตตลิ่งชัน โดยผู้วิจัยจะสำรวจร้านเสริมสวยร้านแรกที่พบ เว้นหนึ่งร้าน แล้วสำรวจร้านถัดไปที่อยู่ในฝั่งถนนเดียวกัน สำรวจแบบนี้ไปจนกว่าจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมครบตามที่คำนวณไว้ ผู้วิจัยจะจัดทำจดหมายแจ้งขอความอนุเคราะห์และนัดหมายวัน-เวลาในการเก็บข้อมูลกับเจ้าของร้านเสริมสวยก่อนเข้าไปเก็บข้อมูลจริง เก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2557 - 30 กันยายน 2557 วันจันทร์ - ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 18.00 - 20.00 น. และวันเสาร์ - อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 9.00 - 18.00 น.

หลังจากเจ้าของร้านเสริมสวยและผู้ให้บริการย้อมผมในร้านเสริมสวยแสดงความยินยอมการเข้าร่วมโครงการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยที่ผ่านการประชุมชี้แจงวิธีการเก็บข้อมูลจากผู้วิจัยแล้วจำนวน 1 คน เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยตามเฉดสี เฉดสีละหนึ่ง

ตัวอย่าง ของทุกชื่อทางการค้าที่มีภายในร้านนั้นๆ และบันทึกข้อมูลลงแบบบันทึกข้อมูลผลิตภัณฑ์
 ย้อมผม จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยจะแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการย้อมผมแก่ผู้ให้บริการย้อมผม
 ทุกรายของร้านเสริมสวยทุกร้านที่เข้าไปสำรวจ โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์คัดเข้า พร้อมทั้ง
 ตรวจสอบข้อมูลที่ได้ว่าครบถ้วนสมบูรณ์หลังเสร็จสิ้นการเก็บข้อมูลทุกครั้ง

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูล จะทำการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอว่าผลิตภัณฑ์ย้อมผม
 ได้ปฏิบัติตามที่กฎหมายเครื่องสำอางกำหนดหรือไม่ อย่างไร อาทิเช่น มีฉลากเป็นภาษาไทย
 หรือไม่ มีข้อความในฉลากครบถ้วนตามข้อกำหนดของกฎหมายหรือไม่ มีคำเตือนที่จำเป็น
 ครบถ้วนตามข้อกำหนดของกฎหมายหรือไม่ เป็นต้น

ข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แสดงเป็นจำนวน ร้อยละ
 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหาว่าผู้ให้บริการในร้านเสริมสวยมีข้อปฏิบัติใน
 การย้อมผมให้แก่ลูกค้าอย่างไร อาทิเช่น ก่อนการย้อมผมมีการสอบถามเรื่องการแพ้ผลิตภัณฑ์
 ย้อมผม หรือหนังศีรษะมีแผล รอยถลอกหรือไม่ อ่านคำแนะนำและปฏิบัติตามคำแนะนำการย้อม
 ผมในฉลากหรือไม่ เป็นต้น

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจผลิตภัณฑ์ย้อมผม

จากการสำรวจร้านเสริมสวยในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร มีร้านเสริมสวยทั้งหมด 23 ร้าน มีเพียง 8 ร้านที่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งจัดเป็นร้านเสริมสวยขนาดเล็กทั้งหมดเนื่องจากมีผู้ให้บริการต่ำกว่า 5 คน [52] แต่หากแบ่งตามจำนวนเก้าอี้ทำผมจะจัดเป็นร้านเสริมสวยขนาดเล็กจำนวน 6 ร้าน เนื่องจากมีเก้าอี้ทำผมไม่เกิน 3 ตัว และเป็นร้านเสริมสวยขนาดกลางจำนวน 2 ร้าน เนื่องจากมีเก้าอี้ทำผมตั้งแต่ 4 ตัวขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10 ตัว [51] ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงลักษณะของร้านเสริมสวย ($n = 8$)

ร้านที่	ผู้ให้บริการ (คน)	เก้าอี้ทำผม (ตัว)	ผู้รับบริการย้อมผม เฉลี่ยต่อวัน (คน)
1	3	3	3
2	3	3	4
3	2	2	2
4	1	2	2
5	4	5	6.25
6	1	2	3
7	2	3	3
8	3	5	5

ผู้วิจัยเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมจำนวน 385 รายการ พบผลิตภัณฑ์ย้อมผมทั้งสิ้น 33 ชื่อทางการค้า ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงชื่อทางการค้าที่พบในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน (n = 385)

ลำดับที่	ชื่อทางการค้า	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
	Dcash	76	19.47
	Lolane	46	11.94
	Matrix	36	9.35
	Dipso	29	7.53
	L'oreal	28	7.27
	Schwarzkopf	27	7.01
	Berina	27	7.01
	Liese	23	5.97
	Ordeve	15	3.90
	Nearah	14	3.64
	Ordeve beaute	12	3.12
	La bourse	8	2.08
	Gernierolia	8	2.08
	Anya	6	1.56
	Beauty nature	5	1.30
	Caring elegance	5	1.30
	Carebeau	3	0.78
	Bigen	2	0.52
	Palette	1	0.26
	Biowoman	1	0.26
	Pixxel	1	0.26
	Crusel	1	0.26
	Wella	1	0.26
	Farger	1	0.26
	Revlon	1	0.26
	Monchic	1	0.26
	จินดา	1	0.26

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อทางการค้า	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
28	Audace	1	0.26
29	Instyle	1	0.26
30	Justmodern	1	0.26
31	Oriflam	1	0.26
32	Koleston	1	0.26
33	ไอโซ	1	0.26

ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นชนิดติดทนถาวร Oxidative Hair Dye จำนวน 355 รายการ คิดเป็นร้อยละ 92.21 ส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบครีม หรือโลชั่น จำนวน 353 รายการ คิดเป็นร้อยละ 91.69 ผลิตภัณฑ์อยู่ในภาชนะบรรจุ แบบหลอดจำนวน 314 รายการ คิดเป็นร้อยละ 81.56 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมทั้งหมดมีพื้นที่ในการแสดงฉลาก มากกว่า 20 ตารางเซนติเมตร โดยมีขนาดของชื่อทางการค้าและชื่อผลิตภัณฑ์ภาษาไทยใหญ่กว่าข้อความอื่นจำนวน 175 รายการ คิดเป็นร้อยละ 45.45 โดยมีใบแทรก หรือเอกสาร หรือคู่มือ จำนวน 219 รายการ คิดเป็นร้อยละ 56.88 และร้อยละ 28.83 ไม่แน่ใจว่ามีใบแทรก หรือเอกสาร หรือคู่มือหรือไม่ เนื่องจากไม่ได้แกะกล่องของผลิตภัณฑ์ โดยเป็นผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ผลิตในประเทศจำนวน 211 รายการ คิดเป็นร้อยละ 54.81 ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผม (n = 385)

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผม	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
ชนิดของผลิตภัณฑ์ย้อมผม		
Permanent-Oxidative Hair Dye	355	92.21
Semi-permanent Hair Dye	30	7.79

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผลิตภัณฑ์ข้อมผสม	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
รูปแบบของผลิตภัณฑ์ข้อมผสม		
ครีม/โลชั่น	353	91.69
โฟม	24	6.23
แชมพู	5	1.30
ผง	2	0.52
เจล	1	0.26
ลักษณะภาชนะบรรจุ		
หลอด	314	81.56
ขวด	69	17.92
ซอง	2	0.52
พื้นที่ในการแสดงฉลาก		
มากกว่า 20 ตร.ซม.	385	100.00
ขนาดของชื่อทางการค้าและชื่อผลิตภัณฑ์ (ภาษาไทย)		
เมื่อเทียบกับข้อความอื่น		
ใหญ่กว่า	175	45.45
เท่ากัน	139	36.10
เล็กกว่า	52	13.51
ไม่มีชื่อทางการค้าและชื่อผลิตภัณฑ์ภาษาไทย	19	4.94
ใบแทรก หรือ เอกสาร หรือ คู่มือ		
มี	219	56.88
ไม่แน่ใจ	111	28.83
ไม่มี	55	14.29
ประเภทของผลิตภัณฑ์ข้อมผสม		
ผลิตในประเทศ	211	54.81
นำเข้าจากต่างประเทศ	174	45.19

ผลจากของตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมแสดงข้อความอันจำเป็นครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดด้วยข้อความภาษาไทยมีจำนวน 114 รายการ คิดเป็นร้อยละ 29.61 แสดงไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดด้วยข้อความภาษาไทยมีจำนวน 271 รายการ คิดเป็นร้อยละ 70.39 โดยแสดงชื่อทางการค้าด้วยภาษาไทยจำนวน 230 รายการ คิดเป็นร้อยละ 59.74 แสดงข้อความชื่อผลิตภัณฑ์ด้วยภาษาไทยจำนวน 266 รายการ คิดเป็นร้อยละ 69.09 แสดงประเภทผลิตภัณฑ์ด้วยข้อความภาษาไทยจำนวน 373 รายการ คิดเป็นร้อยละ 96.88 แสดงส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ด้วยข้อความภาษาอังกฤษจำนวน 318 รายการ คิดเป็นร้อยละ 82.60 ภาษาอื่นๆ จำนวน 53 รายการ คิดเป็นร้อยละ 13.77 และภาษาไทยจำนวน 14 รายการ คิดเป็นร้อยละ 3.63 สีย้อมที่เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยพบทั้งสิ้น 28 ชนิด โดยสีย้อม p-Phenylenediamine เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ย้อมผมมากที่สุด ดังแสดงในตาราง 6 และพบว่า ส่วนใหญ่มีสีย้อมเพียง 1 ชนิด เป็นส่วนผสมจำนวน 141 รายการ คิดเป็นร้อยละ 36.62 โดยในหนึ่งผลิตภัณฑ์พบสีย้อมเป็นส่วนผสมมากที่สุดถึง 8 ชนิด ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 6 แสดงสีย้อมที่เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ย้อมผม (n = 385)

ลำดับที่	สีย้อม	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
1	p-Phenylenediamine	180	46.75
2	Resorcinol	147	38.18
3	p-Aminophenol	72	18.70
4	m-Aminophenol	57	14.80
5	4-Nitro-o-phenylenediamine	13	3.38
6	4-Amino-2-hydroxytoluene	10	2.60
7	5-amino-6-chloro-o-cresol	7	1.82
8	4-Amino-m-cresol	6	1.56
9	Toluene-2,5-diamine	6	1.56
10	2-Amino-6-chloro-4-nitrophenol	4	1.04
11	2-Methylresorcinol	4	1.04
12	2-Amino-3-hydroxypyridine	4	1.04

ตาราง 6 (ต่อ)

ลำดับที่	สีย้อม	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
13	2-Amino-4-hydroxyethylaminoanisol	4	1.0
14	2-Methyl -5-hydroxyethylaminophenol	3	0.78
15	4-Chlororesorcinol	3	0.78
16	4-Amino-2-hydroxytolulene	2	0.52
17	p-Methylaminophenol sulfate	1	0.26
18	2,4-Diaminophenoxythanol hydrochloride	1	0.26
19	Disperse violet	1	0.26
20	6-Methoxy-2-methylamino-3-aminopyridine hydrochloride	1	0.26
21	1-Hydroxyethyl 4,5-diamino pyrazole sulfate	1	0.26
22	1-Napthol	1	0.26
23	Phenyl metyl pyrazolone	1	0.26
24	5-Amino-o-cresol	1	0.26
25	2-Nitro-p-phenylenediamine	1	0.26
26	1-Hydroxyethyl 4,5-diamino pyrazole sulfate	1	0.26
27	HC red no.3	1	0.26
28	1-Hexyl 4,5-diamino pyrazole sulfate	1	0.26

ตาราง 7 แสดงจำนวนสีย้อมที่เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ย้อมผมแต่ละรายการ (n = 385)

จำนวนสีย้อม	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
1	141	36.62
2	124	32.21
3	41	10.65
4	20	5.19
5	4	1.04
7	1	0.26
8	1	0.26
ไม่แสดงสูตรส่วนผสมที่ฉลาก	53	13.77

และยังพบสารห้ามใช้ 3 ชนิด คือ o-Aminophenol, 2-Nitro-p-phenylenediamine และ Diaminotolulene เป็นส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์ย้อมผมจำนวน 8 รายการ คิดเป็นร้อยละ 2.08 ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 แสดงสารห้ามใช้ที่เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ย้อมผม (n = 8)

สารห้ามใช้	จำนวน (รายการ)
o-Aminophenol	6
2-Nitro-p-phenylenediamine	1
Diaminotolulene	1

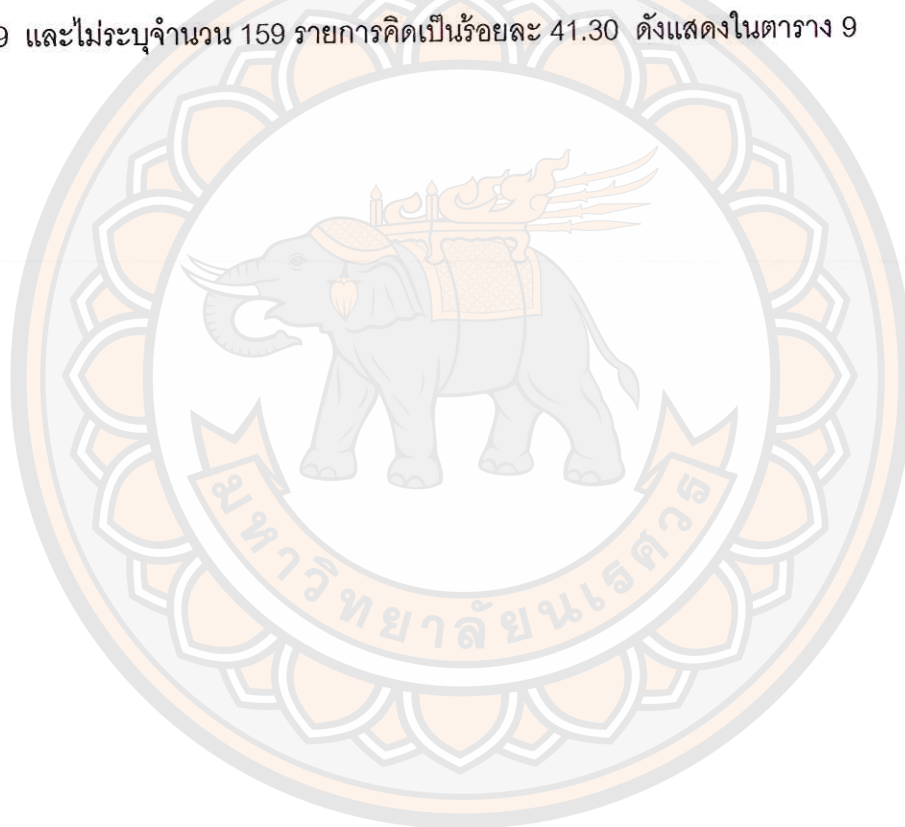
ฉลากผลิตภัณฑ์ย้อมผมแสดงวิธีใช้ด้วยความภาษาไทยจำนวน 123 รายการ คิดเป็นร้อยละ 31.15 ระบุระยะเวลาที่ทิ้งผลิตภัณฑ์ย้อมผมไว้ก่อนล้างออกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 นาที จำนวน 275 รายการ คิดเป็นร้อยละ 93.86 ที่ระยะเวลาไว้มากกว่า 30 นาที จำนวน 18 รายการ คิดเป็นร้อยละ 6.14 ฉลากของตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมแสดงข้อมูลชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิตด้วยความภาษาไทยจำนวน 323 รายการ คิดเป็นร้อยละ 83.90 แสดงข้อมูลชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้า

กรณีเป็นผลิตภัณฑ์นำเข้าด้วยข้อความภาษาไทยจำนวน 174 รายการ คิดเป็นร้อยละ 45.19 แจ้างปริมาณสุทธิด้วยข้อความภาษาไทยจำนวน 350 รายการ คิดเป็นร้อยละ 90.91 แสดงเลขที่ครั้งที่ผลิตแสดงด้วยข้อความภาษาไทยจำนวน 168 รายการ คิดเป็นร้อยละ 43.64 แสดงวันที่ผลิตด้วยข้อความภาษาไทยจำนวน 245 รายการ คิดเป็นร้อยละ 63.64 แสดงวันที่หมดอายุด้วยข้อความภาษาไทยจำนวน 244 รายการ คิดเป็นร้อยละ 63.38 แสดงเลขที่ใบรับแจ้งด้วยจำนวน 323 รายการ คิดเป็นร้อยละ 83.90 และแสดงคำเตือนด้วยข้อความภาษาไทยจำนวน 374 รายการ คิดเป็นร้อยละ 97.14 ไม่แสดงจำนวน 11 รายการ คิดเป็นร้อยละ 2.86 แสดงข้อความ "สำหรับช่างเสริมสวยที่มีความชำนาญ" ซึ่งเป็นข้อความสำหรับผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่แต่เดิมเคยเป็นเครื่องสำอางควบคุมพิเศษร้อยละ 49.09

ฉลากของตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมแสดงคำเตือนตามที่กฎหมายกำหนดครบถ้วนเป็นจำนวน 46 รายการ คิดเป็นร้อยละ 11.85 ไม่ครบถ้วนจำนวน 339 รายการ คิดเป็นร้อยละ 88.05 โดยมีสัญลักษณ์ ปรากฏจำนวน 276 รายการ คิดเป็นร้อยละ 71.69 มีข้อความ "มีสาร....." จำนวน 276 รายการ คิดเป็นร้อยละ 71.69 มีข้อความ "อาจก่อให้เกิดการแพ้" จำนวน 192 รายการ คิดเป็นร้อยละ 49.87 มีข้อความ "ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง" จำนวน 209 รายการ คิดเป็นร้อยละ 54.29 มีข้อความ "อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด" จำนวน 216 รายการ คิดเป็นร้อยละ 56.10 มีข้อความ "ระวังอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาต้องรีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด" จำนวน 330 รายการ คิดเป็นร้อยละ 85.71 มีข้อความ "ห้ามใช้ย้อมขนตา หรือขนคิ้ว" จำนวน 319 รายการ คิดเป็นร้อยละ 82.86 มีข้อความ "สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้" จำนวน 272 รายการ คิดเป็นร้อยละ 70.65 มีข้อความ "ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี" จำนวน 169 รายการ คิดเป็นร้อยละ 43.90 มีข้อความ "อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบางระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสักชั่วคราวด้วย black henna" จำนวน 178 รายการ คิดเป็นร้อยละ 46.23 มีข้อความ "ห้ามใช้เมื่อหนังศีรษะมีรอยถลอก เป็นแผล หรือเป็นโรคผิวหนัง" จำนวน 315 รายการ คิดเป็นร้อยละ 81.82 มีข้อความ "ห้ามใช้ถ้าเคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นหลังการย้อมผม" จำนวน 90 รายการ คิดเป็นร้อยละ 23.38 มีข้อความ "ไม่ควรเกาศีรษะอย่างแรงในขณะสระผม" จำนวน 289 รายการ คิดเป็นร้อยละ 75.06 มีข้อความ "หยุดใช้และล้างออกด้วยน้ำทันที เมื่อมีอาการคัน ปวดแสบ ปวดร้อน หรือมีเม็ดผื่นแดงบริเวณที่ใช้และที่ถูกล้าง" จำนวน 279 รายการ คิดเป็นร้อยละ 72.47 มีข้อความ "การสักชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น" จำนวน 208 รายการ

คิดเป็นร้อยละ 54.03 มีข้อความ "ควรทดสอบการแพ้ก่อนใช้ ทาลงบริเวณ แล้วทิ้งไว้อย่างน้อย " จำนวน 344 รายการ คิดเป็นร้อยละ 89.35 มีข้อความ "เก็บให้พื้นมือเด็ก" จำนวน 349 รายการ คิดเป็นร้อยละ 90.65

คำเตือน "ควรทดสอบการแพ้ก่อนใช้ ทาลงบริเวณ แล้วทิ้งไว้อย่างน้อย " ในฉลาก ระบุว่าทาลงที่บริเวณเส้นผมจำนวน 90 รายการ คิดเป็นร้อยละ 23.38 ผิวหนังจำนวน 7 รายการ คิดเป็นร้อยละ 1.82 หลังมือ จำนวน 1 รายการ คิดเป็นร้อยละ 0.26 ในฉลากระบุว่าทิ้งไว้อย่างน้อย 48 ชั่วโมง จำนวน 170 รายการ คิดเป็นร้อยละ 44.16 ทิ้งไว้อย่างน้อย 24-48 ชั่วโมง จำนวน 36 รายการ คิดเป็นร้อยละ 9.35 ทิ้งไว้อย่างน้อย 24 ชั่วโมง จำนวน 20 รายการ คิดเป็นร้อยละ 5.19 และไม่ระบุจำนวน 159 รายการ คิดเป็นร้อยละ 41.30 ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏในฉลาก (n = 385)

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏในฉลาก	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
ข้อความอันจำเป็นตามที่กฎหมายกำหนด		
ไม่ครบถ้วน	271	70.39
ครบถ้วน	114	29.61
ข้อความอันจำเป็น		
1. ชื่อทางการค้าและชื่อผลิตภัณฑ์		
1.1 ชื่อทางการค้า		
ข้อความภาษาไทย	230	59.74
ไม่ใช่ข้อความภาษาไทย เช่น ภาษาญี่ปุ่น	155	40.26
1.2 ชื่อผลิตภัณฑ์		
ข้อความภาษาไทย	266	69.09
ไม่ใช่ข้อความภาษาไทย เช่น ภาษาญี่ปุ่น	119	30.91
2. ประเภทผลิตภัณฑ์		
ข้อความภาษาไทย	373	96.88
ไม่ใช่ข้อความภาษาไทย เช่น ภาษาญี่ปุ่น	12	3.12
3. ส่วนประกอบ		
ข้อความภาษาไทย	14	3.63
ไม่ใช่ข้อความภาษาไทย เช่น ภาษาญี่ปุ่น	371	96.36
4. วิธีใช้		
ข้อความภาษาไทย	123	31.15
ไม่ใช่ข้อความภาษาไทย เช่น ภาษาญี่ปุ่น	262	68.05

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏในฉลาก	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
5. ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิตและผู้นำเข้า		
5.1 ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต		
ข้อความภาษาไทย	323	83.90
ไม่ใช่ข้อความภาษาไทย เช่น ภาษาญี่ปุ่น	62	16.10
5.2 ชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้า		
ข้อความภาษาไทย	174	45.19
ไม่ใช่ข้อความภาษาไทย เช่น ภาษาญี่ปุ่น	211	54.81
6. ปริมาณสุทธิ		
ข้อความภาษาไทย	350	90.91
ไม่ใช่ข้อความภาษาไทย เช่น ภาษาญี่ปุ่น	35	9.09
7. เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต		
ข้อความภาษาไทย	168	43.64
ไม่ใช่ข้อความภาษาไทย เช่น ภาษาญี่ปุ่น	217	56.36
8. วันที่ผลิต		
ข้อความภาษาไทย	245	63.64
ไม่ใช่ข้อความภาษาไทย เช่น ภาษาญี่ปุ่น	140	36.36
9. วันที่หมดอายุ		
ข้อความภาษาไทย	244	63.38
ไม่ใช่ข้อความภาษาไทย เช่น ภาษาญี่ปุ่น	141	36.62
10. เลขที่ใบรับแจ้ง		
มี	323	83.90
ไม่มี	62	16.10
11. คำเตือน		
ข้อความภาษาไทย	374	97.14
ไม่ใช่ข้อความภาษาไทย เช่น ภาษาญี่ปุ่น	11	2.86

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏในฉลาก	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
คำเตือนตามที่กฎหมายกำหนด		
ไม่ครบถ้วน	339	88.05
ครบถ้วน	46	11.85
คำเตือน		
• 		
มี	276	71.69
ไม่มี	109	28.31
• มีสาร		
มี	276	71.69
ไม่มี	109	28.31
• อาจก่อให้เกิดการแพ้		
มี	192	49.87
ไม่มี	193	50.13
• ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง		
มี	209	54.29
ไม่มี	176	45.71
• อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด		
มี	216	56.10
ไม่มี	169	43.90
• ระวังอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาต้องรีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด		
มี	330	85.71
ไม่มี	55	14.28
• ห้ามใช้ย้อมขนตา หรือขนคิ้ว		
มี	319	82.86
ไม่มี	66	17.14

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏในฉลาก		จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
• สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้			
มี		272	70.65
ไม่มี		113	29.35
• ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี			
มี		169	43.90
ไม่มี		216	56.10
• อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสีกิ้วครวดด้วย black henna			
มี		178	46.23
ไม่มี		207	53.77
• ห้ามใช้เมื่อหนังศีรษะมีรอยถลอก เป็นแผล เป็นโรค ผิวน้ำ			
มี		315	81.82
ไม่มี		70	18.18
• ไม่ควรเกาศีรษะอย่างแรงในขณะที่สระผม			
มี		289	75.06
ไม่มี		96	24.94
• หยุดใช้และล้างออกด้วยน้ำทันที เมื่อมีอาการคัน ปวด แสบ ปวดร้อน หรือมีเม็ดผื่นแดงบริเวณที่ใช้และที่ถูก น้ำยา			
มี		279	72.47
ไม่มี		106	27.53

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏในฉลาก	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
การสักชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น		
มี	208	54.03
ไม่มี	177	45.97
ควรทดสอบการแพ้ก่อนใช้ ทาลงบริเวณ แล้วทิ้งไว้อย่างน้อย		
มี	344	89.35
ไม่มี	41	10.65
เก็บให้พ้นมือเด็ก		
มี	349	90.65
ไม่มี	36	9.35
คำเตือน "ควรทดสอบการแพ้ก่อนใช้ทาลงบริเวณ_แล้วทิ้งไว้อย่างน้อย_"		
ทาลงบริเวณ		
เส้นผม	90	23.38
ข้อพับแขน	42	10.91
หลังใบหู	38	9.87
ผิวหนัง	7	1.82
ท้องแขน/หลังใบหู	2	0.52
หลังมือ	1	0.26
ไม่ระบุ	205	53.24
แล้วทิ้งไว้อย่างน้อย		
48 ชม.	170	44.16
24 - 48 ชม.	36	9.35
24 ชม.	20	5.19
ไม่ระบุ	159	41.30

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏในฉลาก	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
ข้อความ “สำหรับช่างเสริมสวยที่มีความชำนาญ”		
ไม่มี	196	50.91
มี	189	49.09
ภาษาของสารส่วนประกอบ		
ภาษาอังกฤษ	318	82.60
ภาษาอื่นๆ เช่น ภาษาญี่ปุ่น	53	13.77
ภาษาไทย	14	3.63
ระยะเวลาที่หึ่งผลิตภัณฑ์ยอมผมไว้ก่อนล้างออก		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 นาที	275	93.86
มากกว่า 30 นาที	18	6.14

ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจผู้ให้บริการ

จากการเก็บตัวอย่างผู้ให้บริการยอมผมในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร จำนวน 8 ร้าน พบผู้ให้บริการทั้งสิ้น 19 คน เป็นเพศหญิง 18 คน เพศชาย 1 คน มีอายุเฉลี่ย 34.97 ± 10.28 ปี ตัวอย่างผู้ให้บริการยอมผมประกอบอาชีพนี้มาเป็นระยะเวลาเฉลี่ย 11.89 ± 5.43 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 18 คน โดยตัวอย่างผู้ให้บริการเคยเรียนการเสริมสวยจากหลักสูตรของสถาบัน หรือโรงเรียนเสริมสวยมาแล้วเป็นจำนวน 6 คน และเคยอบรมเกี่ยวกับเรื่องการยอมผม หรือผลิตภัณฑ์ยอมผมมาแล้วเป็นจำนวน 6 คน ซึ่งเป็นการอบรมจากหน่วยงานของภาคเอกชน และในหนึ่งวันผู้ให้บริการมีลูกค้ายอมผมเฉลี่ยเป็นจำนวน 3.32 ± 1.48 คน ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้บริการ (n = 19)

ลักษณะทั่วไป		จำนวน (คน)
เพศ		
ชาย		1
หญิง		18
อายุ (ปี)		
ค่าเฉลี่ย $\pm$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	34.97 $\pm$ 10.28	
ค่าน้อยที่สุด – ค่ามากที่สุด	21 - 62	
ระยะเวลาประกอบอาชีพ (ปี)		
ค่าเฉลี่ย $\pm$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	11.89 $\pm$ 5.43	
ค่าน้อยที่สุด – ค่ามากที่สุด	2 - 40	
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี		18
ปริญญาตรี		1
เรียนการเสริมสวยจากหลักสูตรของสถาบัน/โรงเรียนเสริมสวย		
ไม่เคย		13
เคย		6
อบรมเกี่ยวกับเรื่องการย้อมผม หรือผลิตภัณฑ์ย้อมผม		
ไม่เคย		13
เคย		6
จำนวนลูกค้าที่ย้อมสีผมในหนึ่งวัน (คน)		
ค่าเฉลี่ย $\pm$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	3.32 $\pm$ 1.48	
ค่าน้อยที่สุด – ค่ามากที่สุด	2 - 6	

ก่อนให้บริการย้อมผม ผู้ให้บริการจะให้ความสำคัญกับเรื่องความต้องการของลูกค้าเป็นลำดับที่ 1 จำนวน 10 คน รองลงมาให้ความสำคัญกับเรื่องสภาพเส้นผมของลูกค้าจำนวน 6 คน และให้ความสำคัญกับเรื่องสีผมเดิมของลูกค้าจำนวน 3 คน ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 แสดงเรื่องที่ถูกให้บริการให้ความสำคัญก่อนให้บริการย้อมผม (n = 19)

ลำดับที่	เรื่องที่ถูกให้บริการให้ความสำคัญ	จำนวน (คน)
1	ความต้องการของลูกค้า	10
2	สภาพเส้นผมของลูกค้า	6
3	สีผมเดิมของลูกค้า	3

ผู้เลือกย้อมผลิตภัณฑ์ย้อมผมเป็นส่วนใหญ่มากที่สุดคือ ลูกค้า จำนวน 15 คน รองลงมาคือ ผู้ให้บริการเป็นผู้เลือกทุกครั้งจำนวน 2 คน และบางครั้งผู้ให้บริการเป็นผู้เลือก บางครั้งลูกค้าเป็นผู้เลือกจำนวน 2 คน ส่วนผู้ที่เลือกสีของผลิตภัณฑ์ย้อมผมเป็นส่วนใหญ่ คือบางครั้งผู้ให้บริการเป็นผู้เลือก บางครั้งลูกค้าเป็นผู้เลือกจำนวน 16 คน ลูกค้าเป็นผู้เลือกทุกครั้งจำนวน 3 คน

ตัวอย่างผู้ให้บริการไม่อ่านคำแนะนำการย้อมผมจากฉลาก หรือใบแทรกก่อนใช้ จำนวน 11 คน ปฏิบัติทุกครั้งจำนวน 5 คน ปฏิบัติเฉพาะครั้งแรกที่ใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่จำนวน 3 คน ส่วนการปฏิบัติตามคำแนะนำการย้อมผมจากฉลาก หรือใบแทรกอย่างเคร่งครัด พบว่า ตัวอย่างผู้ให้บริการไม่ปฏิบัติจำนวน 11 คน ปฏิบัติทุกครั้งจำนวน 5 คน ปฏิบัติเฉพาะครั้งแรกที่ใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่จำนวน 3 คน การสอบถามถึงสภาพหนังศีรษะ หรือตรวจสอบสภาพหนังศีรษะของลูกค้าก่อนให้บริการย้อมผม พบว่า ตัวอย่างผู้ให้บริการปฏิบัติทุกครั้งจำนวน 8 คน ไม่ปฏิบัติจำนวน 8 คน และปฏิบัติบางครั้งจำนวน 3 คน การสอบถามประวัติการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้าก่อนให้บริการย้อมผม พบว่า ตัวอย่างผู้ให้บริการไม่ปฏิบัติจำนวน 15 คน ปฏิบัติทุกครั้งจำนวน 4 คน ผู้ให้บริการทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้าก่อนให้บริการย้อมผมทุกครั้งจำนวน 1 คน ปฏิบัติบางครั้งจำนวน 2 คน ไม่ปฏิบัติจำนวน 16 คน โดยทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่บริเวณท้องแขนจำนวน 2 คน บริเวณหลังใบหูจำนวน 1 คน ซึ่งทั้งระยะเวลาการทดสอบการแพ้ใช้เวลา 30 - 60 นาที จำนวน 2 คน ทั้งไว้ 120 นาที จำนวน 1 คน

ผู้ให้บริการทุกคนผสมผลิตภัณฑ์ย้อมผมในภาชนะที่ทำจากพลาสติก เมื่อผสมผลิตภัณฑ์ย้อมผมเข้าด้วยกันแล้วนำไปย้อมผมให้ลูกค้าทันทีเป็นจำนวน 8 คน ทั้งไว้เป็นระยะเวลา 1 - 5 นาที ก่อนนำไปย้อมผมให้ลูกค้าจำนวน 8 คน ทั้งไว้เป็นระยะเวลา 6 - 10 นาที ก่อนนำไปย้อมผมให้ลูกค้าจำนวน 3 คน ผู้ให้บริการทุกคนสวมถุงมือขณะให้บริการย้อมผมทุกครั้งและยังพบว่า มีการใช้ผ้าปิดปากและจมูกขณะให้บริการย้อมผมทุกครั้งจำนวน 14 คน บางครั้งจำนวน 5 คน ผู้ให้บริการไม่ทิ้งระยะเวลาย้อมผมไว้ตามคำแนะนำของฉลาก หรือใบแทรกจำนวน 12 คน ทั้ง

ระยะเวลาซ่อมแซมไว้ตามคำแนะนำของชลาก หรือใบแทรกทุกครั้งจำนวน 5 คน ทั้งระยะเวลาซ่อมแซมไว้ตามคำแนะนำของชลาก หรือใบแทรกบางครั้งจำนวน 2 คน ผู้ให้บริการทุกคนทราบค่าเตือนในการซ่อมแซม แต่ทราบไม่ครบทุกข้อ โดยค่าเตือนที่ผู้ให้บริการทุกคนทราบคือ ระวังอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาต้องรีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด รองลงมาคือ ค่าเตือน "ก่อนการซ่อมแซม ไม่ควรเกา ศีรษะอย่างแรงในขณะสระผม" ซึ่งเป็นค่าเตือนที่มีผู้ให้บริการทราบจำนวน 17 คน ส่วนค่าเตือน "ห้ามใช้ถ้ามีรอยแดงบนใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล" มีผู้ให้บริการทราบเป็นจำนวน 15 คน

ในกรณีที่มีความผิดปกติเกิดขึ้นกับลูกค้าภายหลังการให้บริการซ่อมแซม ผู้ให้บริการจะไม่ให้คำแนะนำใดๆ จำนวน 13 คน ส่วนผู้ให้บริการที่ให้คำแนะนำเพิ่มเติมมีจำนวน 6 คน โดยให้คำแนะนำว่าให้เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ซ่อมแซมที่มีสารเคมีน้อยลงเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ แนะนำให้เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ซ่อมแซมที่ทำจากสมุนไพร แนะนำให้เปลี่ยนยี่ห้อผลิตภัณฑ์ซ่อมแซม ไม่ควรซ่อมแซมอีกต่อไปและให้แจ้งร้านเสริมสวยก่อนซ่อมแซม ตามลำดับ พบว่า ภายหลังการให้บริการซ่อมแซมเคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นกับลูกค้า หรือผู้ให้บริการเป็นจำนวน 16 คน ซึ่งมีผู้ให้บริการเพียงคนเดียวที่ร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่รับเรื่องร้องเรียน โดยร้องเรียนไปยังศูนย์รับเรื่องร้องเรียนผลิตภัณฑ์สุขภาพ หรือสายด่วน 1556 ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 แสดงวิธีการย่อมผม (n = 19)

วิธีการย่อมผม	จำนวน (คน)
การเลือกยี่ห้อผลิตภัณฑ์ย่อมผม	
ลูกค้าเป็นผู้เลือกทุกครั้ง	15
ผู้ให้บริการเป็นผู้เลือกทุกครั้ง	2
ลูกค้า หรือผู้ให้บริการเป็นผู้เลือก	2
การเลือกสีของผลิตภัณฑ์ย่อมผม	
ลูกค้า หรือผู้ให้บริการเป็นผู้เลือก	16
ลูกค้าเป็นผู้เลือกทุกครั้ง	3
การอ่านคำแนะนำการย่อมผมจากจลาจ/ไบเทรค ก่อนใช้	
ไม่อ่าน	11
อ่านทุกครั้ง	5
อ่านเฉพาะครั้งแรกที่ใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่	3
การปฏิบัติตามคำแนะนำการย่อมผมจากจลาจ หรือไบเทรค อย่างเคร่งครัด	
ไม่ปฏิบัติ	11
ปฏิบัติทุกครั้ง	5
ปฏิบัติเฉพาะครั้งแรกที่ใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่	3
การสอบถาม/ตรวจสอบสภาพหนังศีรษะของลูกค้า ก่อนให้บริการย่อมผม	
ไม่สอบถาม/ตรวจสอบ	8
สอบถาม/ตรวจสอบทุกครั้ง	8
สอบถาม/ตรวจสอบบางครั้ง	3
การสอบถามประวัติการแพ้ผลิตภัณฑ์ย่อมผมของลูกค้า ก่อนให้บริการย่อมผม	
ไม่สอบถาม	15
สอบถามทุกครั้ง	4
การทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย่อมผมของลูกค้า ก่อนให้บริการย่อมผม	
ไม่ทดสอบ	16
ทดสอบบางครั้ง	2
ทดสอบทุกครั้ง	1

ตาราง 12 (ต่อ)

วิธีการย่อมผม	จำนวน (คน)
บริเวณที่ทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย่อมผม (n= 3)	
ท้องแขน	2
หลังใบหู	1
ระยะเวลาการทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย่อมผม (n= 3)	
30-60 นาที	2
120 นาที	1
วัสดุของภาชนะที่ใช้ผสมผลิตภัณฑ์ย่อมผม	
พลาสติก	19
ระยะเวลาผสมผลิตภัณฑ์ย่อมผม ก่อนนำไปย่อมผมให้ลูกค้า	
นำไปย่อมผมให้ลูกค้าทันที	8
1-5 นาที	8
6-10 นาที	3
การสวมถุงมือขณะให้บริการย่อมผม	
สวมถุงมือทุกครั้ง	19
การใช้ผ้าปิดปากและจมูกขณะให้บริการย่อมผม	
ใช้ผ้าปิดปากและจมูกทุกครั้ง	14
ใช้ผ้าปิดปากและจมูกบางครั้ง	5
การทิ้งระยะเวลาย่อมผมไว้ตามคำแนะนำของจลาก หรือใบแทรก	
ไม่ปฏิบัติ	12
ปฏิบัติทุกครั้ง	5
ปฏิบัติบางครั้ง	2
การปฏิบัติเมื่อน้ำยาย่อมผมเหลืออยู่ ภายหลังการย่อมผม	
ทิ้งน้ำยาย่อมผม	19

ตาราง 12 (ต่อ)

วิธีการย่อมผม	จำนวน (คน)
คำเตือนที่ผู้ให้บริการทราบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
ระวังอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาต้องรีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด	19
ก่อนการย่อมผม ไม่ควรเกาศีรษะอย่างแรงในขณะที่สระผม	17
ห้าใช้ ถ้ามีรอยแดงบนใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบาง ระคายเคือง มีบาดแผล	15
ห้าใช้ ย่อมขนตา หรือขนคิ้ว	12
หยุดใช้และล้างออกด้วยน้ำทันที เมื่อมีปวดแสบ ปวดร้อน หรือมีผื่นแดง	11
ห้ามใช้ ถ้าเคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นหลังการย่อมผม	9
ห้ามใช้ ถ้าเคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสักชั่วคราวด้วย Black Henna	6
ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี	3
การให้คำแนะนำแก่ลูกค้า ในกรณีที่มีความผิดปกติเกิดขึ้นกับลูกค้า	
ไม่ให้คำแนะนำ	13
ให้คำแนะนำ	6
คำแนะนำที่ผู้ให้บริการแนะนำแก่ลูกค้า ในกรณีที่มีความผิดปกติเกิดขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ย่อมผมที่มีสารเคมีน้อยลง	4
แนะนำให้เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ย่อมผมที่ทำจากสมุนไพร	3
แนะนำให้เปลี่ยนยี่ห้อผลิตภัณฑ์ย่อมผม	2
ไม่ควรย่อมผมอีกต่อไป	1
ให้แจ้งร้านเสริมสวยก่อนย่อมผม	1
การร้องเรียน	
- เมื่อมีความผิดปกติเกิดขึ้นกับลูกค้า หรือผู้ให้บริการ	15
ไม่เคยร้องเรียน	1
ร้องเรียน	3
- ไม่เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นกับลูกค้า หรือผู้ให้บริการ	

บทที่ 5

บทสรุป

สรุปผลการวิจัย

จากข้อมูลที่ได้จากเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พบว่า จลากของผลิตภัณฑ์ย้อมผมไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องจลากของเครื่องสำอางและเรื่องการแสดงค่าเตือนที่ จลากเครื่องสำอาง อาทิ แสดงค่าเตือนไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดร้อยละ 88.05 แสดง ข้อความอันจำเป็นทั้ง 11 ข้อ ไม่ครบถ้วนตามข้อกำหนดของกฎหมายร้อยละ 70.39 และยังพบว่า จลากแสดงข้อมูลไม่ถูกต้องสูงถึงร้อยละ 80.00 อีกทั้งยังพบสารห้ามใช้เป็นส่วนประกอบใน ผลิตภัณฑ์ย้อมผม 8 รายการ รวมถึงมีผลิตภัณฑ์ย้อมผมร้อยละ 16.10 หลบเลี่ยงการจดแจ้งต่อ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นอย่างมาก เนื่องจากผลิตภัณฑ์ย้อมผมจัดเป็นเครื่องสำอาง ซึ่งเครื่องสำอางเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มี ผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภค

และจากข้อมูลที่ได้จากการเก็บตัวอย่างผู้ให้บริการในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ให้บริการส่วนใหญ่ (จำนวน 11 คน) ไม่ได้อ่านคำแนะนำจากจลาก หรือ ใบแทรกก่อนใช้ จึงส่งผลให้ก่อนให้บริการย้อมผมไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของจลาก หรือใบแทรก ในหลายๆ ขั้นตอน เช่น ไม่ได้ทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้า (จำนวน 16 คน) ไม่ได้ สอบถามประวัติการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้า (จำนวน 15 คน) รวมถึงไม่ได้สอบถามถึง สภาพหนังศีรษะ หรือตรวจสอบสภาพหนังศีรษะของลูกค้าว่ามีบาดแผล หรือรอยถลอกหรือไม่ (จำนวน 8 คน) และยังพบว่า มีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามคำแนะนำของจลาก หรือใบแทรกใน หลายขั้นตอน เช่น ทั้งระยะเวลาทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมไว้น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนด (จำนวน 3 คน) เมื่อผสมน้ำยาย้อมผมเสร็จแล้ว ไม่ได้นำไปย้อมผมให้ลูกค้าทันที (จำนวน 11 คน) ไม่ได้ทั้งระยะเวลาย้อมผมไว้ตามคำแนะนำของจลาก หรือใบแทรก (จำนวน 12 คน) การที่ผู้ให้ บริการส่วนใหญ่ไม่ได้อ่านคำแนะนำจากจลาก หรือใบแทรกก่อนใช้ ยังส่งผลให้ผู้ให้บริการไม่ทราบ คำเตือนในการย้อมผม ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของลูกค้าและผู้ให้บริการในร้าน เสริมสวยเป็นอย่างมาก

อภิปรายผล

1. การปฏิบัติตามกฎหมายของผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวย

ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร มีทั้งสิ้น 33 ชื่อทางการค้า ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวร ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ทนทานต่อการสระด้วยแชมพู สอดคล้องกับผลการสำรวจผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่วางจำหน่ายในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [10] ผลการวิจัยแสดงว่า ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่วางจำหน่ายในท้องตลาดทั้งหมดจำนวน 38 รายการ เป็นชนิดสีติดทนถาวร ซึ่งแสดงว่าประชาชนนิยมใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวรมากกว่าชนิดสีติดทนชั่วคราว เนื่องจากสีติดทนนาน และสามารถเปลี่ยนสีผมได้หลากหลายมากกว่า สอดคล้องกับข้อมูลทางวิชาการที่ได้ทบทวนวรรณกรรมมา

พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ.2535 [40] มาตรา 30 กำหนดว่าฉลากจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องฉลากของเครื่องสำอาง [31, 32] ซึ่งกำหนดว่า ฉลากของเครื่องสำอางต้องใช้ข้อความภาษาไทย ประกอบด้วยข้อความอันจำเป็นที่กำหนดไว้ 11 ข้อ และข้อความอื่นๆ ยกเว้น ชื่อสารที่เป็นส่วนผสมอาจใช้ภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยที่ชื่อทางการค้าและชื่อเครื่องสำอางต้องมีขนาดใหญ่กว่าข้อความอื่น และหากเครื่องสำอางมีพื้นที่ในการแสดงฉลากน้อยกว่า 20 ตารางเซนติเมตร อย่างน้อยต้องแสดงข้อความอันจำเป็น คือ 1) ชื่อผลิตภัณฑ์และชื่อทางการค้า 2) เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต 3) เดือน ปี ที่ผลิต หรือ ปี เดือน ที่ผลิต 4) เลขที่ใบรับแจ้ง ส่วนข้อความอันจำเป็นอื่นๆ ให้แสดงไว้ที่ใบแทรก หรือเอกสาร หรือคู่มือ ซึ่งจากการเก็บข้อมูลพบว่า ผลิตภัณฑ์ย้อมผมทั้งหมดมีพื้นที่ในการแสดงฉลากมากกว่า 20 ตารางเซนติเมตร ดังนั้นฉลากจะต้องแสดงข้อความอันจำเป็นที่กฎหมายกำหนดทั้ง 11 ข้อ [31, 32] แต่ผลการสำรวจพบว่า ฉลากของผลิตภัณฑ์ย้อมผมแสดงข้อความอันจำเป็นไม่ครบถ้วนตามข้อกำหนดของกฎหมายถึงร้อยละ 70.00 บางส่วนไม่มีฉลากภาษาไทย ครึ่งหนึ่งแสดงขนาดของชื่อทางการค้า และชื่อผลิตภัณฑ์ภาษาไทยเล็กกว่า หรือเท่ากับข้อความอื่น ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายเช่นกัน รวมถึงมีผลิตภัณฑ์ย้อมผมร้อยละ 16.00 ที่หลีกเลี่ยงการจดแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สอดคล้องกับผลการสำรวจผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวรในท้องตลาดของพรพรรณ [3] ที่พบว่า ผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดสีติดทนถาวรที่จำหน่ายในท้องตลาดบางส่วนยังไม่ได้รับการจดแจ้ง บางส่วนไม่มีฉลากภาษาไทย และพบว่า ฉลากมีข้อความไม่ครบถ้วนตามข้อกำหนดของกฎหมายเช่นกัน อาทิเช่น ไม่แสดงส่วนประกอบ เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต และวันที่ผลิตที่ฉลาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค ดังนั้นสำนักงาน

คณะกรรมการอาหารและยาควรเพิ่มมาตรการในการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ย้อมผมเรื่องฉลาก เครื่องสำอางให้เข้มงวดมากขึ้น โดยการเพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์หลังออกสู่ตลาดให้มากขึ้น รวมถึงเพิ่มบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายด้วยเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

จากการศึกษาเรื่องความชุกของชนิดสีย้อมที่เป็นสารก่อภูมิแพ้ที่รุนแรงในผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิด Oxidative Hair Dye ที่วางจำหน่ายในท้องตลาดของประเทศสวีเดนและประเทศสเปน [44, 45] พบว่า มากกว่าร้อยละ 80.00 ของผลิตภัณฑ์ย้อมผมมีสีย้อมเป็นส่วนผสมอย่างน้อยที่สุดถึง 4 ชนิด และจากการสำรวจผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่วางจำหน่ายในท้องตลาดอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [10] พบสีย้อมเพียง 3 ชนิด ที่เป็นส่วนผสมในตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผม ได้แก่ p-Phenylenediamine, Resorcinol และ Diaminophenol ส่วนในการศึกษานี้พบสีย้อมที่หลากหลายชนิดมากกว่า โดยมีสีย้อมเป็นส่วนผสมในหนึ่งผลิตภัณฑ์อย่างมากที่สุดถึง 8 ชนิด พบว่า สีย้อม p-Phenylenediamine เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ย้อมผมจำนวน 180 รายการ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลทางวิชาการที่ได้พบทวนวรรณกรรมมาว่าผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดติดทนถาวรจะมีส่วนผสมของ p-Phenylenediamine เป็นหลัก เนื่องจากเป็นสารที่ทำให้เกิดสีดำ ซึ่งสีผมพื้นฐานของคนไทยเป็นสีดำ และยังพบสีย้อมที่เป็นสารห้ามใช้จำนวน 3 ชนิด คือ Diaminotolulene เป็นวัตถุห้ามใช้ลำดับที่ 1138 [57] O-aminophenol เป็นวัตถุห้ามใช้ลำดับที่ 1256 [58] และ 2-Nitro-p-phenylenediamine เป็นวัตถุห้ามใช้ลำดับที่ 1319 [59] เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ย้อมผมจำนวน 8 รายการ จากชื่อทางการค้า Dcash, Loreal, Berina และ Anya สีย้อมเหล่านี้มีรายงานว่าสามารถทำให้เกิดมะเร็งได้ ซึ่งผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่มีสารห้ามใช้เป็นส่วนผสมจัดเป็นเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้ตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ.2535 [40] มาตรา 33 และมีข้อกำหนดตามมาตรา 36 ว่า ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต หรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอางที่ไม่ปลอดภัยในการใช้ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาควรเพิ่มมาตรการในการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ย้อมผมก่อนออกสู่ตลาดในขั้นตอนการจดทะเบียนสูตรส่วนประกอบและควรสุ่มตรวจจับผลิตภัณฑ์หลังออกสู่ตลาดให้มากขึ้น และควรเพิ่มบทลงโทษสำหรับผู้ที่จะทำความผิดด้วย เพื่อป้องกันการใส่สารที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในเครื่องสำอาง

ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยส่วนใหญ่แสดงคำเตือนที่ฉลาก แต่มากกว่าร้อยละ 80.00 แสดงคำเตือนไม่ครบถ้วนตามข้อกำหนดของประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องการแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง [34, 36, 37] ซึ่งในส่วนนี้เป็นส่วนที่สำคัญมาก โดยเฉพาะในผลิตภัณฑ์ย้อมผม เพราะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อควรระวังที่เตือนให้ผู้บริโภคได้ใช้

ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอย่างถูกต้อง เหมาะสมและปลอดภัย อย่างเช่น คำเตือน "มีสาร p-Phenylenediamine " หรือ "มีสาร Resorcinol" จุดประสงค์ก็เพื่อแจ้งให้ผู้บริโภคทราบว่า ในกรณีที่มีการแพ้สารดังกล่าว จะได้หลีกเลี่ยงการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสารนี้ คำเตือน "อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด" จุดประสงค์ก็เพื่อให้ผู้บริโภคได้ใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและปลอดภัย คำเตือน "ระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตา หรือขนคิ้ว" คำเตือนนี้ถูกกำหนดขึ้นมาเนื่องจากผลิตภัณฑ์ย้อมผมมีความเป็นด่างสูง สามารถเป็นอันตรายต่อดวงตาและเยื่อบุอ่อนได้ง่าย จึงห้ามใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมใกล้รอบดวงตา หรือเยื่อบุอ่อน คำเตือน "ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี" คำเตือนนี้ถูกกำหนดขึ้นมาเนื่องจากผลิตภัณฑ์ย้อมผมมีความเป็นด่างสูง หากสัมผัสกับผิวหนังของเด็กซึ่งมีความบอบบาง อาจทำให้เกิดอันตรายหรือแพ้ได้ง่าย คำเตือน "การสีกชั่วคราวด้วย Black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น" คำเตือนนี้ถูกกำหนดขึ้นมาเนื่องจากใน Black henna อาจมี p-Phenylenediamine เป็นส่วนประกอบ ดังนั้นหากมีการแพ้ Black henna ก็อาจมีโอกาสที่จะแพ้สีย้อม p-Phenylenediamine สูงกว่าผู้ที่ไม่มีประวัติการแพ้ และจากการสำรวจยังพบฉลากแสดงข้อมูลที่ไม่ถูกต้องในส่วนของคำเตือน "ควรทดสอบการแพ้ก่อนใช้ ทาลงบริเวณ..... แล้วทิ้งไว้อย่างน้อย....." ส่วนใหญ่จะระบุว่าทาลงที่บริเวณเส้นผม ซึ่งไม่ถูกต้อง วิธีทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมจะต้องทาลงบริเวณข้อพับแขน หรือหลังใบหู ส่วนระยะเวลาที่ทิ้งไว้ ฉลากแสดงข้อมูลถูกต้องทั้งหมด คือ ทิ้งไว้อย่างน้อย 24-48 ชั่วโมง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาควรแจ้งให้ผู้ประกอบการที่ผลิต หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ย้อมผมตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในฉลากก่อนวางจำหน่าย

ฉลากของผลิตภัณฑ์ย้อมผมมากกว่าร้อยละ 90.00 จะระบุระยะเวลาที่ทิ้งน้ำยาย้อมผมไว้ก่อนล้างออกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 นาที ซึ่งจากการศึกษานี้และการศึกษาผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่วางจำหน่ายในท้องตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [10] พบว่า ไม่มีผลิตภัณฑ์ใดที่ระบุถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นหากทิ้งระยะเวลาไว้นาน ซึ่งการทิ้งระยะเวลาย้อมผมไว้นานอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพได้ โดยสีย้อมผมจะมีฤทธิ์เป็นด่าง (pH 8-11) ทำให้เส้นผมชั้นนอกบวมและพองขึ้น สีย้อมจึงเข้าไปในเส้นผมได้ ส่งผลให้เส้นผมมีความหยاب กระด้าง ส่วนน้ำยาโกรก (Developer) ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสาร Hydrogen peroxide หากมีความเข้มข้นมากกว่าร้อยละ 6.00 จะทำลายเส้นผม ทำให้ผมแห้ง อีกทั้งยังระคายเคืองต่อหนังศีรษะ ดังนั้นหากทิ้งระยะเวลาการย้อมผมไว้นานเกินไป โดยไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำจากฉลาก หรือใบแทรกก็อาจเป็นสาเหตุของสภาพเส้นผมที่หยاب กระด้าง เปราะหักง่าย หากร้ายแรงกว่านั้นก็อาจทำให้เกิดการ

สะสมของสารเคมีในร่างกาย ส่งผลให้เกิดโรคร้ายตามมาได้เช่นกัน ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาควรกำหนดคำเตือนในส่วนนี้เพิ่มเติมเพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอันตรายกับผู้บริโภค

การที่ฉลากแสดงข้อมูลไม่ถูกต้องในบางส่วนจะทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดและส่งผลให้ปฏิบัติไม่ถูกต้องไปด้วย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นอย่างมาก ส่วนการที่ฉลากของผลิตภัณฑ์ย้อมผมบางส่วนแสดงข้อความอันจำเป็นและคำเตือนไม่ครบถ้วนอาจเนื่องจาก ผู้ประกอบการนำข้อมูลไปแสดงที่ใบแทรก หรือเอกสาร หรือคู่มือ ที่อยู่ภายในกล่อง ซึ่งจากการสำรวจก็พบว่า ส่วนใหญ่มีใบแทรก หรือเอกสาร หรือคู่มือ ให้ผู้บริโภคได้อ่านเพิ่มเติมภายในกล่อง

2. วิธีการย้อมผมของร้านเสริมสวย

ก่อนให้บริการย้อมผมแก่ลูกค้า ผู้ให้บริการจะให้ความสำคัญกับเรื่องความต้องการของลูกค้า รองลงมาคือ สภาพเส้นผมของลูกค้า และสีผมเดิมของลูกค้าเป็นลำดับแรกมากที่สุด โดยไม่มีผู้ให้บริการรายใดที่ให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยของลูกค้าเป็นลำดับแรกเลย ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยารวมถึงผู้ประกอบการภาคเอกชนควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม แก่บุคลากรในร้านเสริมสวยรวมถึงผู้บริโภคและประชาชนทั่วไป

ผู้ที่เลือกย้อม หรือซื้อทางการค้าของผลิตภัณฑ์ย้อมผมเป็นส่วนใหญ่คือ ลูกค้า สอดคล้องกับผลการสำรวจในนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม [55] ที่พบว่า ตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 60.00 เป็นผู้เลือกผลิตภัณฑ์ย้อมผมเอง และตัวอย่างประชาชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [10] มากกว่าร้อยละ 70.00 จะเป็นผู้เลือกผลิตภัณฑ์ย้อมผมเอง และมีเพียงส่วนน้อยที่ให้ช่างทำผมเลือกให้ เนื่องจากตัวอย่างจะพิจารณาข้อมูลในหลายๆ ด้านก่อน เช่น สีผม ส่วนประกอบ วิธีการย้อมผม และราคา เป็นต้น เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมเสมอ

ถึงแม้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่สำรวจจากร้านเสริมสวยส่วนใหญ่จะระบุคำเตือนว่าให้อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดก่อนใช้ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อความปลอดภัยในการใช้ก็ตาม แต่ผู้ให้บริการมากกว่าครึ่งไม่อ่านคำแนะนำก่อนใช้ ส่วนการศึกษาพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมในนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม [55] และประชาชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [10] ที่พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างไม่อ่านคำแนะนำจากฉลากก่อนใช้เพียงร้อยละ 20.10 และร้อยละ 17.25 ตามลำดับ และมีผู้ให้บริการที่ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำจากฉลาก หรือใบแทรกมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ให้บริการทั้งหมด ในขณะที่ประชาชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัด

นนทบุรี [10] ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำจากฉลาก หรือใบแทรกเพียงร้อยละ 5.50 ผู้ให้บริการเกือบครึ่งหนึ่งไม่ได้สอบถามถึงสภาพหนังศีรษะ หรือตรวจสอบสภาพหนังศีรษะของลูกค้าว่ามีแผล หรือรอยถลอกก่อนให้บริการย้อมผม ในขณะที่ประชาชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [10] ร้อยละ 33.75 ไม่ตรวจสอบสภาพหนังศีรษะว่ามีแผล หรือรอยถลอกก่อนย้อมผม มีผู้ให้บริการเพียงส่วนน้อยที่สอบถามประวัติการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม และทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้าก่อนให้บริการย้อมผม ถึงแม้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่สำรวจจากร้านเสริมสวยส่วนใหญ่จะระบุคำแนะนำให้ทดสอบการแพ้ก่อนใช้ก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับการให้ระดับความสำคัญเรื่องความปลอดภัยของลูกค้าซึ่งไม่มีผู้ให้บริการรายใดเลยที่ให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยของลูกค้าเป็นลำดับแรก แสดงว่าผู้ให้บริการไม่ให้ความสำคัญของความปลอดภัยของลูกค้า ในเรื่อง การทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้า ผู้ให้บริการ 3 คน ที่ทำการทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้าก่อนให้บริการย้อมผมก็ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามวิธีการทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม โดยทาน้ำยาย้อมผมไว้ที่บริเวณท้องแขนและหลังใบหู แต่กลับทิ้งระยะเวลาทดสอบการแพ้ไว้น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งตามหลักวิธีการทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมแล้ว จะต้องทิ้งระยะเวลาทดสอบการแพ้ไว้อย่างน้อย 24 - 48 ชั่วโมง เนื่องจากอาการแพ้จะเกิดขึ้นหลังการสัมผัสประมาณ 12 - 48 ชั่วโมง จะไม่เกิดขึ้นทันทีทันใด ดังนั้นถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ให้บริการจะทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมตามคำแนะนำจากฉลากแล้ว ก็อาจจะไม่พบอาการผิดปกติเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจเกิดได้กับผู้ที่ไม่เคยแพ้มาก่อนก็เป็นได้ และสามารถเกิดในการย้อมผมครั้งที่เท่าไรก็ได้ ถึงแม้จะใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมยี่ห้อ หรือชื่อการค้าเดิมก็ตาม ซึ่งอาการจะรุนแรงเมื่อสัมผัสสารชนิดนั้นซ้ำอีกครั้ง ดังนั้นการที่มีผู้ให้บริการบางส่วนทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมในบางครั้งนั้น ก็มีความเสี่ยงที่จะเกิดอาการแพ้ได้เช่นเดียวกับการที่ไม่ได้ทดสอบการแพ้ก่อนให้บริการย้อมผม ซึ่งพบว่า มีผู้ให้บริการถึง 16 คน ที่ไม่ได้ทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้าก่อนให้บริการย้อมผม ในขณะที่นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม [55] และประชาชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [10] ไม่ได้ทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมก่อนใช้ร้อยละ 55.20 และร้อยละ 53.50 ตามลำดับ ซึ่งการที่ผู้ให้บริการส่วนใหญ่ไม่ทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้าก่อนใช้ อาจเป็นผลจากการใช้ ในครั้งก่อนนั้นที่ไม่มีอาการผิดปกติ หรืออาการแพ้เกิดขึ้น จึงทำให้คิดว่าไม่แพ้ผลิตภัณฑ์นั้นก็เป็นได้

การที่ตัวอย่างนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม [55] และตัวอย่างประชาชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [10] ส่วนใหญ่อ่านคำแนะนำจากฉลาก หรือใบแทรกก่อนใช้

มากกว่าตัวอย่างผู้ให้บริการย่อมผมในร้านเสริมสวย อาจเป็นเพราะก่อนที่ประชาชนทั่วไปจะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ย่อมผมใดก็ตาม ประชาชนจะอ่านคำแนะนำการใช้จากฉลาก หรือใบแทรกก่อนว่า มีความเหมาะสมกับตนเองหรือไม่ แล้วจึงตัดสินใจเลือกซื้อ และเมื่อเวลาจะย่อมผมก็จะอ่านคำแนะนำในการใช้จากฉลาก หรือใบแทรกซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการย่อมผมที่ถูกต้อง ส่วนการที่ผู้ให้บริการในร้านเสริมสวยส่วนหนึ่งไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำจากฉลาก หรือใบแทรก อาจเนื่องมาจากการที่ไม่ได้อ่านฉลากก่อนใช้ทุกครั้ง ถึงแม้ผลิตภัณฑ์ย่อมผมที่สำรวจจากร้านเสริมสวยส่วนใหญ่จะระบุคำแนะนำให้อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดก่อนใช้ ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อความปลอดภัยในการใช้ก็ตาม จึงส่งผลให้ไม่ได้สอบถามถึงสภาพหนังศีรษะหรือตรวจสอบสภาพหนังศีรษะของลูกค้า ไม่ได้สอบถามประวัติการแพ้ผลิตภัณฑ์ย่อมผมของลูกค้า และไม่ได้ทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย่อมผมของลูกค้าก่อนให้บริการย่อมผม รวมถึงมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องในบางขั้นตอน ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ให้บริการในร้านเสริมสวยผ่านการเรียนจากสถาบัน หรือโรงเรียนเสริมสวยมา อีกทั้งมีบางส่วนเคยได้รับการอบรมเรื่องการย่อมผม หรือผลิตภัณฑ์ย่อมผมมาแล้ว ทำให้ทราบวิธีการย่อมผมอยู่แล้วรวมถึงได้ให้บริการย่อมผมแก่ลูกค้าในทุกๆ วันโดยไม่เกิดปัญหา กอปรกับต้องคำนึงถึงความรวดเร็วในการให้บริการกับลูกค้าด้วย จึงอาจส่งผลให้ไม่ได้อ่านคำแนะนำจากฉลากก่อนใช้ทุกครั้ง ทำให้หลงลืมและปฏิบัติไม่ถูกต้องตามวิธีการย่อมผมและคำแนะนำในการย่อมผมในบางขั้นตอนไป รวมถึงการที่ผลิตภัณฑ์ย่อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยบางส่วนไม่มีฉลากภาษาไทย และส่วนใหญ่แสดงข้อความอันจำเป็นและคำเตือนไม่ครบถ้วน อาจส่งผลทำให้ผู้ให้บริการไม่ทราบข้อมูลวิธีการใช้และคำเตือนในการย่อมด้วย อันส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของลูกค้าและผู้ให้บริการในร้านเสริมสวยเป็นอย่างมาก ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาและผู้ประกอบการภาคเอกชนควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ผลิตภัณฑ์ย่อมผมและอันตรายที่อาจเกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย่อมผม รวมถึงสร้างตระหนักถึงการอ่านฉลากก่อนใช้ การปฏิบัติตามฉลากและการทดสอบการแพ้ก่อนใช้แก่บุคลากรในร้านเสริมสวยรวมถึงผู้บริโภคและประชาชนทั่วไป โดยเพิ่มการใช้สื่อโฆษณาทางวิทยุ โทรทัศน์ หรืออินเทอร์เน็ต เนื่องจากเป็นสื่อที่ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้ง่าย

ผู้ให้บริการทุกคนผสมน้ำยาย่อมผมในภาชนะที่ทำด้วยพลาสติก ซึ่งตามหลักการอาจใช้ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว หรือพลาสติกก็ได้ ซึ่งผู้ให้บริการทุกคนปฏิบัติได้อย่างถูกต้องอาจเนื่องด้วยเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องการย่อมผมมากกว่าประชาชนทั่วไป ซึ่งตัวอย่างในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [10] ส่วนหนึ่งผสมน้ำยาย่อมผมในภาชนะที่ทำด้วยโลหะ ซึ่งการ

ผสมน้ำยาย้อมผมห้ามผสมในภาชนะที่ทำจากโลหะ เนื่องจาก Hydrogen peroxide และสารเคมีต่างๆ จะทำปฏิกิริยากับโลหะทำให้ภาชนะถูกกัดกร่อน และสารที่เกิดจากปฏิกิริยาเคมีนั้นอาจเป็นอันตรายต่อร่างกายได้ โดยเมื่อผสมน้ำยาย้อมผมเข้าด้วยกันแล้ว มีผู้ให้บริการเพียง 8 คน ที่ปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักวิธีการย้อมผมคือ นำไปย้อมผมให้ลูกค้าทันที ที่เหลือทิ้งไว้ 1 - 10 นาที อาจเนื่องมาจากการที่ไม่ได้อ่านคำแนะนำก่อนใช้ จึงส่งผลให้ปฏิบัติได้ไม่ถูกต้อง ผู้ให้บริการทุกคนสวมถุงมือขณะให้บริการย้อมผมทุกครั้ง ซึ่งผู้ให้บริการย่อมทราบดีอยู่แล้วว่าหากไม่สวมถุงมือ สีย้อมจะเปื้อนมือและล้างทำความสะอาดได้ยาก แต่ถุงมือที่ใช้จะต้องทำจากพลาสติกชนิด Polyethylene (PE) จึงจะสามารถป้องกันการซึมผ่านของสารเคมีในน้ำยาย้อมผมได้ สำหรับถุงมือที่ทำจาก Rubber หรือ Latex หรือถุงมือที่ใช้ในห้องปฏิบัติการจะไม่สามารถป้องกันการซึมผ่านของสารเคมีในน้ำยาย้อมผมได้ ซึ่งอาจทำให้เกิดอาการแพ้ อาการผื่นผดผื่นเกิดขึ้น เช่น อาการคัน ผื่นแดง บวม หรือหากรุนแรงกว่านั้นคือ เกิด Anaphylactic shock ซึ่งอาจทำให้ถึงแก่ชีวิตได้ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ย้อมผมจะบรรจุถุงมือไว้ให้ในกล่องอยู่แล้ว จากการศึกษายังพบว่า ผู้ให้บริการทุกคนยังใช้ผ้าปิดปากและจุ่มขณะให้บริการย้อมผมร่วมด้วย โดยใช้ผ้าปิดปากและจุ่มทุกครั้งถึง 14 คน ถึงแม้จะไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งในวิธีการและคำแนะนำในการย้อมผมก็ตาม อาจเนื่องมาจากน้ำยาย้อมผมมีกลิ่นแรง ซึ่งจากข้อมูลทางวิชาการที่ได้ทบทวนวรรณกรรมมาว่า ผลิตภัณฑ์ย้อมผมชนิดติดทนถาวรมักมีส่วนผสมของสาร Ammonia ซึ่งเป็นก๊าซที่มีกลิ่นฉุน หากสูดดมจะทำให้เกิดอาการระคายเคืองต่อทางเดินหายใจได้ และการสูดดมสาร p-Phenylenediamine ก็จะทำให้มีอาการไอ จาม วิงเวียนศีรษะและหายใจไม่ออก การสวมผ้าปิดปากและจุ่มสามารถช่วยป้องกันการสูดดมสารเคมี และช่วยลดการเกิดอาการระคายเคืองต่อทางเดินหายใจได้

หลังการให้บริการย้อมผม มีผู้ให้บริการตอบว่าเคยมีความผื่นผดผื่นเกิดขึ้นกับลูกค้าหรือผู้ให้บริการเองสูงถึง 16 คน ในขณะที่การศึกษาพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม [55] และประชาชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [10] พบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยมีความผื่นผดผื่นเกิดขึ้นเพียงร้อยละ 22.20 และร้อยละ 10.75 ตามลำดับ การที่มีความผื่นผดผื่นเกิดขึ้นกับลูกค้า หรือผู้ให้บริการในร้านเสริมสวยมากกว่าประชาชนทั่วไป อาจเป็นเพราะผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยตามที่ได้ทำการสำรวจมามีสีย้อมเป็นส่วนผสมมากกว่าผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่วางจำหน่ายในท้องตลาดทั่วไป โดยพบสีย้อมเป็นส่วนผสมทั้งหมด 28 ชนิด และส่วนใหญ่มีสีย้อม p-Phenylenediamine เป็นส่วนผสม สอดคล้องกับข้อมูลทางวิชาการที่ทบทวนวรรณกรรมมาว่า p-Phenylenediamine ทำให้เกิดอาการแพ้ได้

ร้อยละ 4.00 โดยเกิดอาการแพ้ที่รุนแรงร้อยละ 1.00 เริ่มแรกผิวหนังจะมีผื่นแดง มีอาการบวมรอบตา ต่อมาผื่นแดงจะกลายเป็นตุ่มใส มีน้ำเหลือง คันมาก สามารถเกิดได้ตั้งแต่ศีรษะ ใบหน้า และต้นคอ ถ้ามีอาการแพ้มากจะทำให้หายใจลำบาก ดังรายงานอาการผื่นปกติดิจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่มีส่วนผสมของ p-Phenylenediamine จากโรงพยาบาลในสังกัดของรัฐมาที่ศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพตั้งแต่ปีพ.ศ. 2543-2555 [3, 4] ส่วนผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่วางจำหน่ายในท้องตลาดทั่วไปพบสีย้อมเป็นส่วนผสมเพียงแค่ 3 ชนิด [10] และในผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยผลิตภัณฑ์หนึ่งๆ มีสีย้อมเป็นส่วนผสมจำนวนมากที่สุดถึง 8 ชนิด รวมถึงผู้ให้บริการในร้านเสริมสวยเป็นอาชีพที่ต้องสัมผัสกับสารเคมีในผลิตภัณฑ์ย้อมผมมากกว่าบุคคลอื่นๆ ทั้งในด้านระยะเวลาและความถี่ในการย้อมผม ซึ่งหากมีอาการผื่นปกติดังขึ้นภายหลังการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม ควรหยุด หรือเลิกใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมนั้นและไปพบแพทย์ทันที

ในกรณีที่มีความผื่นปกติดังขึ้นกับลูกค้าภายหลังการให้บริการย้อมผม ผู้ให้บริการจำนวน 6 คน จะให้คำแนะนำเพิ่มเติมแก่ลูกค้า โดยให้คำแนะนำให้เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่มีสารเคมีน้อยลงเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ แนะนำให้เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ทำจากสมุนไพร แนะนำให้เปลี่ยนยี่ห้อผลิตภัณฑ์ย้อมผม ไม่ควรย้อมผมอีกต่อไปและให้แจ้งร้านเสริมสวยก่อนย้อมผม ตามลำดับ ส่วนการสำรวจพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม [55] และประชาชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [10] พบว่า ในกรณีที่มีความผื่นปกติดังขึ้น ในการย้อมผมครั้งต่อไปกลุ่มตัวอย่างจะเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ย้อมผม โดยเปลี่ยนยี่ห้อผลิตภัณฑ์ย้อมผมมากที่สุด รองลงมาคือ เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่มีสารเคมีน้อยๆ และเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ทำจากสมุนไพร

หลังจากมีความผื่นปกติดังขึ้น พบว่า มีผู้ให้บริการเพียง 1 คน ที่ร้องเรียนไปยังหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียน โดยร้องเรียนไปยังศูนย์เฝ้าระวังและรับเรื่องร้องเรียนผลิตภัณฑ์สุขภาพ หรือสายด่วน 1556 ในขณะที่การศึกษาในนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม [55] ตัวอย่างร้อยละ 1.60 แจ้งเรื่องต่อผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ย้อมผม และอีกร้อยละ 1.60 ร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ส่วนตัวอย่างประชาชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี [10] ไม่มีรายใดที่ร้องเรียนไปยังหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนเลยหลังจากที่มีความผื่นปกติดังขึ้นภายหลังการย้อมผม จะเห็นได้ว่ามีผู้ให้บริการย้อมผมและประชาชนเพียงส่วนน้อยที่ร้องเรียนไปยังหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนหลังจากมีความผื่นปกติดังขึ้นหลังจากการย้อมผม อาจเนื่องมาจากไม่ทราบช่องทางการร้องเรียน รวมถึงไม่เห็นถึงความสำคัญของการร้องเรียนด้วย

ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาควรกำหนดให้ผู้ประกอบการที่ผลิต หรือนำเข้า ผลิตภัณฑ์ย้อมผมจัดให้มีแบบรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม แนบติดไปกับกล่องผลิตภัณฑ์ด้วย เพื่อสร้างช่องทางการร้องเรียนและเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการ ร้องเรียนด้วย รวมถึงควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการร้องเรียนและช่องทางการร้องเรียน แก่ผู้ให้บริการในร้านเสริมสวย รวมถึงผู้บริโภคและประชาชนทั่วไปที่เกิดอาการผิดปกติหลังจาก การใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมและผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่นๆ ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้ความสำคัญกับความปลอดภัยจากการใช้ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ จึงจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังและรับเรื่องร้องเรียนผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อให้ผู้บริโภค ใช้เป็นช่องทางในการสื่อสาร หรือรายงานอาการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม รวมถึงผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่นๆ ด้วย เพื่อแก้ไขปัญหาและป้องกันอันตรายจากความไม่ปลอดภัย ที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพต่อไป ซึ่งสามารถร้องเรียนได้หลายช่องทาง อาทิเช่น ทาง สายด่วน อย.: 1556 ซึ่งจะมีเทปบันทึกข้อความให้อัตโนมัติ ทางเว็บไซต์: http://newsr.fda.moph.go.th/hpsc/frontend/theme/online_regis.php ทางจดหมาย: โดยส่งไปที่ ตู้ ปณ. 1556 ปณฝ. กระทรวงสาธารณสุข 11004 ทางโทรศัพท์: 0 2590 7410, 0 2590 7354, 0 2590 7355 ทางโทรสาร: 0 2590 1556 ทางอีเมล: 1556@fda.moph.go.th โดยสามารถดาวน์โหลดแบบ ฟอรั่ม ได้จาก http://thaihpvc.fda.moph.go.th/thaihvc/Public/NewsFiles/uploads/hpvc_20_20_0_100423_1.pdf หรือมาร้องเรียนด้วยตนเองที่ศูนย์เฝ้าระวังและรับเรื่องร้องเรียนผลิตภัณฑ์ สุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา อาคาร A ชั้น 1 กรณีผู้บริโภคอยู่ในเขตกรุงเทพฯ สำหรับผู้บริโภคที่อยู่ต่างจังหวัดสามารถร้องเรียนได้ที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ไม่เพียงแต่การ ร้องเรียนเมื่อเกิดอาการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผู้บริโภคที่พบความ บกพร่องของผลิตภัณฑ์ที่เห็นได้ชัดเจน อย่างเช่น ผลิตภัณฑ์เสียก่อนจะหมดอายุ ไม่มีฉลาก ภาษาไทย แสดงฉลากไม่ครบถ้วน พบโฆษณาโอ้อวด หลอกลวง หรือทำให้เข้าใจผิดไม่ว่าจะเป็น การโฆษณาโดยวิธีใดก็ตาม พบการผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาต พบการผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สุขภาพปลอมและผลิตภัณฑ์ที่ห้าม หรือมีสารที่ห้ามใช้ เช่น ยาชุด ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวที่มีสารปรอท (Mercury) หรือแอมโมเนีย (Ammonia) หรือไฮโดรควิโนน (Hydroquinone) หรือกรดวิตามินเอ (Retinoic acid) อาหารที่ผสมสารบอแรกซ์ (Borax) สารฟอก ขาว (Sodium hydrosulfite) หรือกรดซาลิซิลิก (Salicylic acid) ก็สามารถร้องเรียนมายังศูนย์เฝ้า ระวังและรับเรื่องร้องเรียนผลิตภัณฑ์สุขภาพได้เช่นกัน รวมถึงยังสามารถร้องเรียนไปยังหน่วยงาน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับ

เรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายจากการกระทำของผู้ประกอบการ โดยสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้จาก <http://www.ocpb.go.th/download/pdf/p01.pdf> หรือเขียนจดหมายส่งไปที่ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ อาคาร บี ชั้น 5 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210 และสายด่วนของแต่ละผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้ประกอบการที่ผลิต หรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ย่อมมีจัดไว้เพื่อเป็นช่องทางในการให้ข้อมูลเรื่องผลิตภัณฑ์นั้นๆ รวมถึงตอบข้อสอบถามรวมถึงคำแนะนำต่างจากผู้บริโภค

ข้อเสนอแนะ

จากการเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่ใช้ในร้านเสริมสวยเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พบว่า ฉลากของผลิตภัณฑ์ย้อมผมส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย พบสารห้ามใช้เป็น ส่วนประกอบ รวมถึงมีผลิตภัณฑ์ย้อมผมบางส่วนที่หลบเลี่ยงการจดแจ้งต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนา หรือปรับปรุงการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ย้อมผมทั้งก่อนออกสู่ตลาดและหลังออกสู่ตลาด เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยในขั้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาควรเพิ่มมาตรการในการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ย้อมผมก่อนออกสู่ตลาด โดยเพิ่มความเข้มงวดในกระบวนการรับจดแจ้งผลิตภัณฑ์ย้อมผม เช่น เพิ่มการพิจารณาเอกสารประเมินความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ย้อมผมก่อนการพิจารณาอนุญาต หรือกำหนดให้สถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์ย้อมผมต้องผ่านหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิตเครื่องสำอาง (Good Manufacturing Practice (GMP)) ก่อนการจดแจ้ง และเพิ่มมาตรการในการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์ย้อมผมหลังออกสู่ตลาด โดยเพิ่มการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่วางจำหน่าย พร้อมทั้งจัดการกับการกระทำผิดได้อย่างรวดเร็ว และมีกระบวนการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

2. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาควรกำหนดให้ผู้ประกอบการที่ผลิตและนำเข้าผลิตภัณฑ์ย้อมผม จัดให้มีแบบรายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมแนบติดไปกับกล่องผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผู้บริโภคที่เกิดความผิดปกติได้ส่งข้อมูลกลับมา เพื่อรวบรวมข้อมูลและพัฒนาต่อไป

3. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการร้องเรียนและช่องทางการร้องเรียนแก่ผู้ให้บริการในร้านเสริมสวย รวมถึงผู้บริโภคและประชาชนทั่วไปที่เกิดอาการผื่นผดคันหลังจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมและผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่นๆ ด้วย

4. หน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ย้อมผม วิธีการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม และอันตรายจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผม รวมถึงสร้างความตระหนักถึงการอ่านฉลากก่อนใช้ การปฏิบัติตามฉลากและการทดสอบการแพ้ก่อนใช้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่วางจำหน่ายในช่องทางอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ทางอินเทอร์เน็ต ตลาดนัด เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่จำหน่ายในท้องตลาดทั้งหมด
2. ศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมายของผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่มีพื้นที่ในการแสดงฉลากน้อยกว่า 20 ตารางเซนติเมตร
3. ศึกษาพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมในช่างทำผม
4. ศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ก่อนและหลังการให้ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ย้อมผม และวิธีการย้อมผมในช่างทำผม
5. ศึกษาการรับรู้ความเสี่ยงจากการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมในช่างทำผม

ข้อจำกัดของงานวิจัย

1. เนื่องจากมีร้านเสริมสวยที่อนุญาตให้เก็บข้อมูลเพียง 8 ร้าน ทำให้ได้ตัวอย่างผู้ให้บริการในร้านเสริมสวยจำนวนไม่มาก ซึ่งอาจทำให้มีข้อจำกัดในการนำข้อสรุปไปอ้างอิงสู่ประชากรทั้งหมด
2. ในการเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์ย้อมผม ไม่มีการแกะกล่องบรรจุภัณฑ์เพื่อเก็บข้อมูลจากใบแทรก หรือคู่มือที่อยู่ภายในกล่อง ซึ่งข้อมูลบางส่วนอาจแสดงอยู่ที่ใบแทรก หรือคู่มือที่อยู่ภายในกล่อง

บรรณานุกรม

- [1] คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (14 ตุลาคม 2555). ผมหงอก...หัวหงอก...ผมขาว. สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2556, จาก <http://www.pharmacy.mahidol.ac.th/thai/knowledgeinfo.php?id=120>
- [2] กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (14 ธันวาคม 2554). ออย. เตือนอย่าเข้าใจผิด ผลิตภัณฑ์ย้อมผมไม่ใช่แชมพู ใช้บ่อย...อันตราย!. ข่าวเพื่อสื่อมวลชน, 2555(18), 1.
- [3] พรพรรณ สุนทรธรรม. (2555). ผลกระทบจากการปรับกฎระเบียบด้านเครื่องสำอางให้สอดคล้องกับในกลุ่มประเทศอาเซียนของประเทศไทย: กรณีศึกษาเครื่องสำอางย้อมผมชนิดสีติดทนถาวร นนทบุรี. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา.
- [4] งานกำหนดมาตรฐาน กลุ่มควบคุมเครื่องสำอาง สำนักควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2556). แนวทางการกำกับดูแลและการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมที่มีส่วนผสมของ p-Phenylenediamine (PPD) และ Resorcinol. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- [5] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2556). ข้อมูลสถิติที่สำคัญของสถานประกอบการในปี 2552 จำแนกตามประเภทธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2556, จาก http://service.nso.go.th/nso/nso_center/project/search_center/23project-th.htm
- [6] e-Logistics. (10 ตุลาคม 2555). รายงานอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้เครื่องสำอาง. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา.
- [7] ใจอังกฤษแพ้ย้อมผมหัวบวมจิ้ง. (2555). หนังสือพิมพ์ข่าวสดออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2555, จาก http://www.khaosod.co.th/view_news.php?newsid=TURObWizSXdNakEyTVRFMU5BPT0=
- [8] ร้องแพ้ย้อมผม หน้าหัวหลุด-หน้าบวม. (2555). Tnews ค่ายข่าวเด่น. สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2555, จาก <http://tnews.teenee.com/etc/3561.html>
- [9] ข่าวอังกฤษหน้าเห่อบวม-แพ้ย้อมผม. (2555). หนังสือพิมพ์ข่าวสดออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2555, จาก <http://www.yenta4.com/webboard/2/1017305.html>

- [10] มุกดา หนุ่ยศรี และกรรณกาญจน์ ศิริภักดี. (2551). **ความรู้และพฤติกรรมการใช้ยาย้อมผมของประชาชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- [11] U.S. Food and Drug Administration. (March 13, 2011). **Cosmetic product manufacturers**. Retrieved March 1, 2013, from <http://www.fda.gov/ICECI/Inspections/InspectionGuides/ucm074952.htm>
- [12] Libert, M. A. (1992). Final report on the safety assessment of 4-methoxy-m-phenylenediamine, 4-methoxy-m-phenylenediamine sulfate, and 4-methoxy-m-phenylenediamine-HCl. **International Journal of Toxicology**, 11(4), 381-422.
- [13] Maibach, I. H. and Wolfram, J. L. (1981). Percutaneous penetration of hair dyes. **Journal of The Society of Cosmetic Chemists**, 32, 223-229.
- [14] Wolfram, L. J. and Maibach, H. I. (1985). Percutaneous penetration of hair dyes. **Archives for Dermatological Research**, 277(3), 235-241.
- [15] Contor, K. P., Blair, A., Everett, G., VanLier, S., Burmeister, L., Dick, F. R., et al. (1988). Hair dye use and risk of leukemia and lymphoma. **American Journal Public Health**, 78(5), 570-571.
- [16] Koenig, K. L., Pasternack, B.S., Shore, R.E. and Strax, P. (1991). Hair dye use and breast cancer: a case-control study among screening participants. **American Journal Epidemiology**, 133(10), 985-995.
- [17] Cancer Research UK. (August 9, 2013). **Dose hair dye cause cancer?**. Retrieved November 1, 2013, from <http://www.cancerresearchuk.org/cancer-help/about-cancer/cancer-questions/does-hair-dye-cause-cancer>
- [18] Scientific Committee on Consumer Products. (October 10, 2006). **Opinion on p-phenylenediamine**. Retrieved November 1, 2013, from http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/04_sccp/docs/sccp_o_069.pdf
- [19] Fautz, R., Nohynek, G.J., Benech-Kieffer, F. and Toutain, H. (2004). Toxicity and human health risk of hair dyes. **Food and Chemical Toxicology**, 42(4), 517-543.

- [20] Tresukosol, P. and Swasdivanich, C. (2012). Hand contact dermatitis in hairdressers: clinical and causative allergens, experience in Bangkok. *Asian Pacific Journal of Allergy and Immunology*, 30(4), 306-312.
- [21] Desiree, D. J. (2010). Allergic contact dermatitis and para-phenylenediamine. *Dermatology Nursing*, 22(6), 31.
- [22] Centers for Disease Control and Prevention. (April 4, 2011). NIOSH pocket guide to chemical hazards p-phenylenediamine. Retrieved November 1, 2013, from <http://www.cdc.gov/niosh/npg/npgd0495.html>
- [23] Sherman, C. (February 1, 2008). The dangers in hair coloring and safer alternatives. Retrieved November 1, 2013, from http://www.naturalnews.com/022575_hair_color_chemicals.html
- [24] Cancer Research UK. (March 16, 2010). Hair dyes and cancer. Retrieved November 1, 2013, from <http://www.cancerresearchuk.org/cancer-info/healthyliving/cancercontroversies/hairdyes/>
- [25] กองเผยแพร่และคุ้มครองโฆษณา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (กุมภาพันธ์ 2544). อันตรายจากการใช้เครื่องสำอาง. สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2556, จาก webnotes.fda.moph.go.th/consumer/csmb/csmb2544.nsf/9b85ac64093ec23280256759002b9118/4a104ee373c04e5ec7256a1e0017885c?OpenDocument
- [26] อารทรา ปัญญาปฏิภาณ. (2552). การปรับปรุงกฎระเบียบด้านเครื่องสำอางให้สอดคล้องกับอาเซียน. *วารสารอาหารและยา*, 16(3), 20-24.
- [27] ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยกเลิกการกำหนดเครื่องสำอางควบคุมพิเศษ. (8 กรกฎาคม 2551). *ราชกิจจานุเบกษา*. 12(157 ง). หน้า 17.
- [28] ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องการกำหนดเครื่องสำอางควบคุม. (8 กรกฎาคม 2551). *ราชกิจจานุเบกษา*. 125(157 ง). หน้า 18-19.
- [29] สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (5 พฤศจิกายน 2551). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่องชี้แจงประกาศกระทรวงสาธารณสุขและประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา.
- [30] กฎกระทรวงฯ เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการผลิตเพื่อขายหรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอางควบคุม. (7 พฤษภาคม 2553). *ราชกิจจานุเบกษา*. 109(42). หน้า 15-17.

- [31] ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องฉลากของเครื่องสำอาง. (11 กุมภาพันธ์ 2554).
ราชกิจจานุเบกษา. 128(31 ง). หน้า 34-35.
- [32] สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (29 มีนาคม 2554). ประกาศสำนักงาน
คณะกรรมการอาหารและยา เรื่องชี้แจงประกาศประกาศคณะกรรมการ
เครื่องสำอางเกี่ยวกับฉลากของเครื่องสำอาง. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการ
อาหารและยา.
- [33] ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องฉลากของเครื่องสำอาง. (2 กันยายน 2551).
ราชกิจจานุเบกษา. 125(155 ง). หน้า 18-20.
- [34] ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องการแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง. (2 กันยายน
2551). ราชกิจจานุเบกษา. 125(162 ง). หน้า 15-16.
- [35] ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องการแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง (ฉบับที่ 2).
(5 กันยายน 2554). ราชกิจจานุเบกษา. 129(39 ง). หน้า 56-65.
- [36] ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องการแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง (ฉบับที่ 3).
(22 มิถุนายน 2555). ราชกิจจานุเบกษา. 129(128 ง). หน้า 16-19.
- [37] ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องการแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง (ฉบับที่ 4).
(7 พฤษภาคม 2556). ราชกิจจานุเบกษา. 130(74 ง). หน้า 27.
- [38] ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องกำหนดชื่อและปริมาณของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมใน
การผลิตเครื่องสำอาง. (29 สิงหาคม 2551). ราชกิจจานุเบกษา. 125(162 ง). หน้า 12.
- [39] สำนักงานเขตตลิ่งชัน. ข้อมูลทั่วไป. สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2556, จาก
<http://www.bangkok.go.th/talingchan/>
- [40] พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2535. (8 เมษายน 2535). ราชกิจจานุเบกษา. 109(42).
หน้า 59-76.
- [41] Halal, J. (2008). Hair structure and chemistry simplified (5th ed.). New York: Milady.
- [42] Best hair treatment. (2014). Structure and growth cycle of hairs. Retrieved
September 7, 2014, from <http://www.besthairtreatment.co.in/knowhair.php>
- [43] Delicious hair care. (2014). The basic hair structure 101. Retrieved September 7,
2014, from <http://cdn6.delicioushaircare.com/wp-content/uploads/main-hair-structure.jpg>
- [44] ประเทือง รอดเพ็งสังคหะ. (2533). อันตรายของยาย้อมผม. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่ง
เป็นพิษ ตอนที่ 5, 1, 19-22.

- [45] Opinion on p-phenylenediamine. (2006). **Structural formula**. Retrieved November 22, 2014, from http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_sccp/docs/sccp_o_069.pdf
- [46] Opinion on toluene-2,5-diamine and its sulfate. (2012). **Structural formula**. Retrieved November 22, 2014, from http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_o_093.pdf
- [47] Opinion on m-Amiophenol. (2010). **Structural formula**. Retrieved November 22, 2014, from http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_sccp/docs/sccp_o_088.pdf
- [48] Opinion on resorcinol. (2010). **Structural formula**. Retrieved November 22, 2014, from http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_o_015.pdf
- [49] Opinion on 1-naphthol. (2008). **Structural formula**. Retrieved November 22, 2014, from http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_sccp/docs/sccp_o_125.pdf
- [50] สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดน่าน. (22 กันยายน 2553). **อย. เตือนอันตรายจากผลิตภัณฑ์ย้อมผม ต้องทดสอบการแพ้ก่อนใช้**. สืบค้นเมื่อ 27 พฤศจิกายน 2557, จาก <http://www.nan.go.th/ocpb/index.php/component/content/article/10-2009-03-31-07-08-32/86-2010-09-22-03-20-54.html>
- [51] Hifulla ครบเครื่องเรื่องเสริมสวย. (พฤศจิกายน 2548). **การลงทุนทำธุรกิจ"เสริมสวย"เพื่อเป็นอาชีพที่มั่นคงในยุคเศรษฐกิจตกสะเก็ด**. สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2557, จาก <http://www.hifulla.com/salonbusiness.html>
- [52] บริษัท เพอร์เฟคท์ แพลน ซัพพลาย จำกัด. (2547). **การศึกษาวิชาญธุรกิจบริการสู่ตลาดโลก" ประเภทธุรกิจเสริมสวย"**. กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์.
- [53] Yazar, K., Boman, A. and Liden, C. (2009). Potent skin sensitizer in oxidative hair dye products on the Swedish market. **Contact Dermatitis**, 61(5), 269-275.
- [54] Yazar, K., Boman, A. and Liden, C. (2009). p-Phenylenediamine and other hair dye sensitizers in Spain. **Contact Dermatitis**, 66(1), 27-32.

- [55] ศิริกุล บุญเกษม, ศุภลักษณ์ กันเตีย และปิยนุช จันทร์อุبری. (2555). พฤติกรรมและการรับรู้ความเสี่ยงของการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม. สารนิพนธ์ ภ.บ, มหาวิทยาลัยสยาม, กรุงเทพฯ.
- [56] ยุทธ ไกยวรรณ และกุสุมา ผลาพรหม. (2553). พื้นฐานการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- [57] ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องวัตถุที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอาง (ฉบับที่ 1). (26 มีนาคม 2551). ราชกิจจานุเบกษา. 125(80 ง). หน้า 13-14.
- [58] ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องวัตถุที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอาง (ฉบับที่ 5). (28 มิถุนายน 2555). ราชกิจจานุเบกษา. 129(127 ง). หน้า 55.
- [59] European commission health and consumers. (2014). 2-Nitro-p-phenylenediamine. Retrieved November 21, 2014, from <http://ec.europa.eu/consumers/cosmetics/cosing/index.cfm?fuseaction=search.details&id=31164>

ภาคผนวก ก แบบบันทึกข้อมูลผลิตภัณฑ์ย้อมผม

ข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์

1. ชนิดของผลิตภัณฑ์ย้อมผม ☐ 1.1 Oxidative Hair Dye (ผลิตภัณฑ์ที่ผสมกับ Developer ก่อนใช้) ☐ 1.2 Non-oxidative Hair Dye
2. รูปแบบของผลิตภัณฑ์ย้อมผม ☐ 2.1 ครีမ်/โลชั่น ☐ 2.2 แชมพู ☐ 2.3 โฟม ☐ 2.4 ผง ☐ 2.5 แท่ง ☐ 2.6 สเปรย์ ☐ 2.7 อื่นๆ.....
3. ลักษณะภาชนะบรรจุ ☐ 3.1 ขวด ☐ 3.2 หลอด ☐ 3.3 ซอง ☐ 3.4 อื่นๆ.....
4. พื้นที่ในการแสดงฉลาก ☐ 4.1 น้อยกว่า 20 ตร.ซม. ☐ 4.2 มากกว่า 20 ตร.ซม.
5. ขนาดของชื่อทางการค้าและชื่อผลิตภัณฑ์(ภาษาไทย) เมื่อเทียบกับข้อความอื่น ☐ 5.1 ใหญ่กว่า ☐ 5.2 เท่ากัน ☐ 5.3 เล็กกว่า ☐ 5.4 ไม่มีภาษาไทย
6. ใบแทรก หรือ เอกสาร หรือ คู่มือ ☐ 6.1 มี ☐ 6.2 ไม่มี ☐ 6.3 ไม่แน่ใจ

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏในฉลาก

7. ข้อความ "สำหรับช่างเสริมสวยที่มีความชำนาญ" ☐ 7.1 มี ☐ 7.2 ไม่มี
8. ข้อความอันจำเป็น

(เครื่องหมาย ✓ หมายถึง มีข้อมูลในฉลาก, ใช้ข้อความภาษาไทย, เครื่องหมาย X หมายถึง ไม่มีข้อมูลในฉลาก, ไม่ใช้ข้อความภาษาไทย)

ข้อกำหนด	ข้อมูลในฉลาก	ใช้ข้อความภาษาไทย
8.1 ชื่อทางการค้า		
8.2 ชื่อผลิตภัณฑ์		
8.3 ประเภทผลิตภัณฑ์		
8.4 วิธีใช้	ระยะเวลาที่ทิ้งผลิตภัณฑ์ย้อมผมไว้ก่อนล้างออก.....นาที	
8.5 ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต		
8.6 ชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้า (กรณีผลิตภัณฑ์นำเข้า)		
8.7 ปริมาณสุทธิ		
8.8 เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต		
8.9 วันที่ผลิต		
8.10 วันที่หมดอายุ		
8.11 เลขที่ใบรับแจ้ง		

9. สารสำคัญที่เป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ในฉลาก ☐ 9.1 ภาษาไทย ☐ 9.2 ภาษาอังกฤษ ☐ 9.3 ภาษาอื่นๆ

ส่วนประกอบในฉลาก

10. คำเตือนที่ระบุในฉลาก

(เครื่องหมาย ✓ หมายถึง มีข้อความในฉลาก, เครื่องหมาย X หมายถึง ไม่มีข้อความในฉลาก)

คำเตือน	ข้อมูลในฉลาก	หมายเหตุ
10.1 		
10.2 มีสาร		
10.3 อาจก่อให้เกิดการแพ้		
10.4 ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง		
10.5 อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด		
10.6 ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาต้องรีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด		
10.7 ห้ามใช้ย้อมขนตา หรือขนคิ้ว		
10.8 สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้		
10.9 ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี		
10.10 อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้าหรือหนังศีรษะบวมแดงหรือมีผื่นแพ้ (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสีกิ้วผมด้วย black henna		
10.11 ห้ามใช้เมื่อหนังศีรษะมีรอยถลอก เป็นแผล หรือเป็นโรคผิวหนัง		
10.12 ห้ามใช้ถ้าเคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นหลังการย้อมผม		
10.13 ไม่ควรเกาศีรษะอย่างแรงในขณะที่สระผม		
10.14 หยุดใช้และล้างออกด้วยน้ำทันที เมื่อมีอาการคัน ปวดแสบ ปวดร้อน หรือมีผื่นแดงบริเวณที่ใช้และที่ถูกล้าง		
10.15 การสีกิ้วผมด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น		
10.16 ควรทดสอบการแพ้ก่อนใช้ ทาลงบริเวณ _____ แล้วทิ้งไว้อย่างน้อย _____ (ข.ม./ นาที)		
10.17 เก็บให้พ้นมือเด็ก		

แบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการย้อมผม

คำชี้แจงสำหรับผู้ตอบ โปรดเติมคำในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

☐ 1.ชาย

☐ 2.หญิง

2. อายุ.....ปี (โปรดระบุ)

3. อาชีพ

☐ 1.ช่างทำผม ท่านประกอบอาชีพนี้มานาน.....ปี (โปรดระบุ)

☐ 2.ผู้ช่วยช่างทำผม ท่านประกอบอาชีพนี้มานาน.....ปี (โปรดระบุ)

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ 1.ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

☐ 2.ปริญญาตรี

☐ 3.สูงกว่าระดับปริญญาตรี

5. ท่านเคยเรียนการเสริมสวยจากหลักสูตรของสถาบัน/โรงเรียนเสริมสวย

☐ 1.ไม่เคย

☐ 2.เคย เมื่อปี พ.ศ.....

6. ท่านเคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับเรื่องการย้อมผม หรือ ผลิตภัณฑ์ย้อมผม

☐ 1.ไม่เคย

☐ 2.เคย เมื่อปี พ.ศ.....จากหน่วยงาน (โปรดระบุ).....

7. ในหนึ่งวัน ท่านมีลูกค้าย้อมสีผมประมาณ.....คน (โปรดระบุ)

ส่วนที่ 2 ข้อปฏิบัติในการย้อมผมให้แก่ลูกค้าของร้านเสริมสวย

8. ก่อนให้บริการย้อมผมแก่ลูกค้า ท่านพิจารณาถึงสิ่งใดบ้าง

(โปรดระบุเลข 1-5 โดยเรียงตามความสำคัญ 1= สำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ 2 3 4 และ 5 ตามลำดับ)

..... 1.สีผมเดิมของลูกค้า

..... 2.สภาพเส้นผมของลูกค้า

..... 3.พื้นฐานะของลูกค้า

..... 4.ความปลอดภัยของลูกค้า

..... 5.ความต้องการของลูกค้า

..... 6.อื่นๆ (โปรดระบุ).....

9. ส่วนใหญ่แล้วผู้ที่เลือก "ยี่ห้อ" ผลิตภัณฑ์ย้อมผมให้แก่ลูกค้า คือ

☐ 1.ท่านเป็นผู้เลือกทุกครั้ง

☐ 2.บางครั้งท่านเป็นผู้เลือก บางครั้งลูกค้าเป็นผู้เลือก

☐ 3.ลูกค้าเป็นผู้เลือกทุกครั้ง

☐ 4.อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. ส่วนใหญ่แล้วผู้ที่เลือก "สี" ของผลิตภัณฑ์ย้อมผมให้แก่ลูกค้า คือ

☐ 1.ท่านเป็นผู้เลือกทุกครั้ง

☐ 2.บางครั้งท่านเป็นผู้เลือก บางครั้งลูกค้าเป็นผู้เลือก

☐ 3.ลูกค้าเป็นผู้เลือกทุกครั้ง

☐ 4.อื่นๆ (โปรดระบุ).....

11. ท่านอ่านคำแนะนำการย้อมผมจากฉลาก / ใบแทรก / เอกสาร / คู่มือ ก่อนใช้

- ☐ 1.ปฏิบัติทุกครั้ง
 ☐ 2.ปฏิบัติบางครั้ง เพราะ
- ☐ 3.ปฏิบัติเฉพาะครั้งแรกที่ใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่
 ☐ 4.ไม่ปฏิบัติ เพราะ
12. ท่านปฏิบัติตามคำแนะนำการย้อมผมจากฉลาก หรือโบทเทรก หรือเอกสาร หรือคู่มือ อย่างเคร่งครัด
- ☐ 1.ปฏิบัติทุกครั้ง
 ☐ 2.ปฏิบัติบางครั้ง เพราะ
- ☐ 3.ปฏิบัติเฉพาะครั้งแรกที่ใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่
 ☐ 4.ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....
13. ก่อนให้บริการย้อมผม ท่านจะสอบถามถึงสภาพหนังศีรษะ / ตรวจสอบสภาพหนังศีรษะของลูกค้าว่า มีแผล หรือ มีรอยดลอกหรือไม่
- ☐ 1.ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....
- ☐ 2.ปฏิบัติทุกครั้ง
- ☐ 3.ปฏิบัติบางครั้ง เพราะ.....
14. ก่อนให้บริการย้อมผม ท่านจะสอบถามถึงประวัติการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้า
- ☐ 1.ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....
- ☐ 2.ปฏิบัติทุกครั้ง
- ☐ 3.ปฏิบัติบางครั้ง เพราะ.....
15. ก่อนให้บริการย้อมผม ท่านจะทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้า
- ☐ 1.ไม่ปฏิบัติ (ข้ามไปทำข้อ 18) เพราะ.....
- ☐ 2.ปฏิบัติทุกครั้ง
- ☐ 3.ปฏิบัติบางครั้ง เพราะ.....
- ☐ 4.ปฏิบัติเฉพาะครั้งแรกที่เปลี่ยนยี่ห้อ
- ☐ 5.อื่นๆ (โปรดระบุ).....
16. ท่านทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้า ด้วยการทาน้ำยาย้อมผมที่บริเวณใด
- ☐ 1.ท้องแขน
 ☐ 2.หลังใบหู
 ☐ 3.อื่นๆ (โปรดระบุ).....
17. ท่านทดสอบการแพ้ผลิตภัณฑ์ย้อมผมของลูกค้า โดยทิ้งไว้เป็นระยะเวลาเท่าใด
- ☐ 1.มากกว่าหรือเท่ากับ 1 วัน
 ☐ 2.ครึ่งวัน
 ☐ 3.อื่นๆ (โปรดระบุ).....
18. ท่านผสมผลิตภัณฑ์ย้อมผมในภาชนะที่ทำจากวัสดุใด
- ☐ 1.พลาสติก
 ☐ 2.แก้ว
 ☐ 3.โลหะ
 ☐ 4.อื่นๆ (โปรดระบุ)....
19. เมื่อท่านผสมผลิตภัณฑ์ย้อมผมแล้ว ทิ้งไว้เป็นเวลาที่นานเท่าใด ก่อนนำไปย้อมผมให้ลูกค้า
- ☐ 1.นำไปย้อมผมให้ลูกค้าทันที
 ☐ 2. 1-5 นาที
 ☐ 3. 5-10 นาที
 ☐ 4.มากกว่า 10 นาที
20. ท่าน "สวมถุงมือ" ขณะให้บริการย้อมผม
- ☐ 1.ปฏิบัติทุกครั้ง
- ☐ 2.ปฏิบัติบางครั้ง เพราะ.....
- ☐ 3.ไม่สวมถุงมือ เพราะ.....

21. ท่าน "ใช้ผ้าปิดปากและจมูก" ขณะให้บริการย่อมผม

- ☐ 1.ปฏิบัติทุกครั้ง
- ☐ 2.ปฏิบัติบางครั้ง เพราะ.....
- ☐ 3.ไม่ใช้ผ้าปิดปากและจมูก เพราะ.....

22. ท่านทิ้งระยะเวลายอมผมไว้ตามคำแนะนำของจลาจล หรือ ใบแทรก

- ☐ 1.ปฏิบัติทุกครั้ง
- ☐ 2.ปฏิบัติบางครั้ง เพราะ.....
- ☐ 3.ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

23. ท่านทราบคำแนะนำในการยอมผมข้อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1.ไม่ทราบ
- ☐ 2.ระวังอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาต้องรีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด
- ☐ 3.หยุดใช้และล้างออกด้วยน้ำทันที เมื่อมีอาการคัน ปวดแสบปวดร้อน หรือมีผื่นแดงบริเวณที่ใช้และที่ถูกน้ำยา
- ☐ 4.ห้ามใช้ยอมผมขนตา หรือ ขนคิ้ว
- ☐ 5.ห้ามใช้ ถ้าเคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นหลังการยอมผม
- ☐ 6.ห้ามใช้ ถ้ามีรอยแดงบนใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบาง ระคายเคือง มีบาดแผลหรือ
- ☐ 7.ห้ามใช้ ถ้าเคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสักชั่วคราวด้วย Black Henna
- ☐ 8.ก่อนการยอมผม ไม่ควรเกาศีรษะอย่างแรงในขณะสระผม
- ☐ 9.ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี

24. หลังจากยอมผมเสร็จแล้ว หากมีน้ำยายอมผมเหลืออยู่ ท่านปฏิบัติอย่างไร

- ☐ 1.ทิ้งไป
- ☐ 2.เก็บไว้ใช้กับลูกค้าคนต่อไป
- ☐ 3.อื่นๆ (โปรดระบุ).....

25. ในกรณีที่มีความผิดปกติเกิดขึ้นกับลูกค้า ภายหลังการให้บริการยอมผม ท่านให้คำแนะนำแก่ลูกค้าหรือไม่

- ☐ 1.ไม่เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้น
- ☐ 2.ไม่ให้คำแนะนำใดๆ
- ☐ 3.ให้คำแนะนำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ 3.1 เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ยอมผมที่มีสารเคมีน้อยลง
 - ☐ 3.2 แนะนำให้เปลี่ยนยี่ห้อผลิตภัณฑ์ยอมผม
 - ☐ 3.3 แนะนำให้เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ยอมผมที่ทำจากสมุนไพร
 - ☐ 3.4 ไม่ควรยอมผมอีกต่อไป
 - ☐ 3.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

26. เมื่อมีความผิดปกติเกิดขึ้นกับลูกค้า หรือตัวท่านเอง ภายหลังการให้บริการซ่อมแซม ท่านร้องเรียนหรือไม่

☐ 1. ไม่เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้น

☐ 2. ไม่เคยร้องเรียน

☐ 3. ร้องเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 3.1 ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนผลิตภัณฑ์สุขภาพ

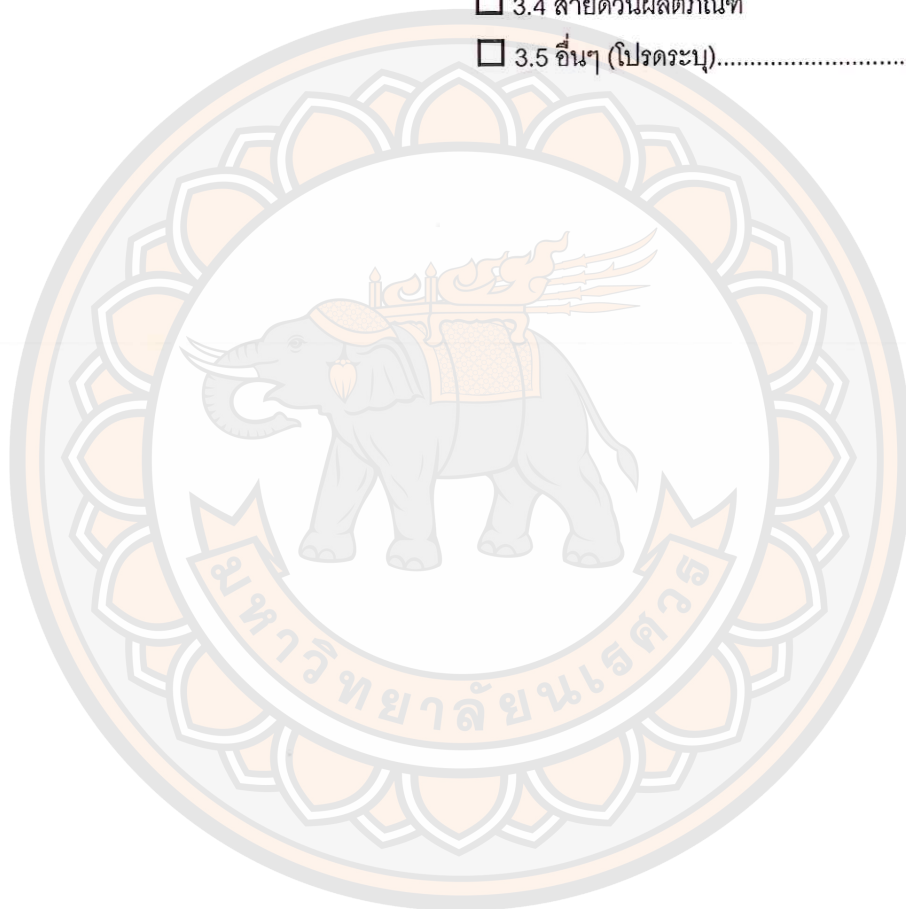
หรือ สายด่วน 1556

☐ 3.2 ศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ

☐ 3.3 สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)

☐ 3.4 สายด่วนผลิตภัณฑ์

☐ 3.5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ภาคผนวก ข ผลการตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
หรือ เนื้อหาของแบบบันทึกข้อมูล

ตาราง 13 แสดงผลการตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
หรือ เนื้อหาของแบบบันทึกข้อมูล ครั้งที่ 1

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	สรุปผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
2	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
3	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
4	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
5	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
6	-1	+1	+1	1	0.33	ตัดออก
7	-1	0	+1	0	0	ปรับปรุง
8	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
9	0	0	+1	1	0.33	ปรับปรุง
10	0	-1	+1	0	0	ตัดออก

ตาราง 14 แสดงผลการตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
หรือ เนื้อหาของแบบบันทึกข้อมูล ครั้งที่ 2

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	สรุปผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
2	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
3	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
4	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
5	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
6	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
7	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
8	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
9	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
10	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ

ตาราง 15 แสดงผลการตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
หรือ เนื้อหาของแบบสอบถาม ครั้งที่ 1

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	สรุปผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
2	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
3	0	+1	-1	0	0	ปรับปรุง
4	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
5	0	+1	0	1	0.33	ปรับปรุง
6	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
7	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
8	0	+1	0	1	0.33	ปรับปรุง
9	-1	+1	+1	1	0.33	ตัดออก
10	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
11	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
12	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
13	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
14	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
15	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
16	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
17	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
18	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
19	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
20	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
21	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
22	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
23	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
24	-1	+1	+1	1	0.33	ตัดออก
25	-1	0	+1	0	0	ปรับปรุง
26	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
27	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
28	-1	+1	+1	1	0.33	ตัดออก
29	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง

ตาราง 16 แสดงผลการตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ หรือ เนื้อหาของแบบสอบถาม ครั้งที่ 2

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	สรุปผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
2	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
3	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
4	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
5	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
6	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
7	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
8	+1	+1	0	2	0.67	ยอมรับ
9	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
10	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
11	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
12	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
13	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
14	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
15	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
16	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
17	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
18	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
19	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
20	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
21	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
22	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
23	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
24	+1	+1	+1	3	1	ยอมรับ
25	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ
26	0	+1	+1	2	0.67	ยอมรับ

ภาคผนวก ค กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการผลิตเพื่อขายหรือนำเข้า
เพื่อขายเครื่องสำอางควบคุม พ.ศ. 2553

หน้า ๑๕

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๓๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒ มิถุนายน ๒๕๕๓

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการผลิตเพื่อขาย
หรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอางควบคุม

พ.ศ. ๒๕๕๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ วรรคสอง และมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒ ผู้ใดประสงค์จะผลิตเพื่อขาย หรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอางควบคุมให้แจ้งรายละเอียดตามมาตรา ๒๘ (๑) (๒) และ (๓) ก่อนวันผลิตเพื่อขายหรือนำเข้าเพื่อขาย

ตามแบบที่เลขาธิการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ การและ ประกาศ ใน ราชกิจจานุเบกษา พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเป็นบุคคลธรรมดา

(ก) สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้ง

(ข) สำเนาทะเบียนบ้านของสำนักงานและสถานที่ผลิตหรือสถานที่เก็บ เครื่องสำอาง แล้วแต่กรณี

(ค) สำเนาทะเบียนพาณิชย์ (ถ้ามี)

(ง) แผนที่แสดงที่ตั้งสำนักงาน และสถานที่ผลิตหรือสถานที่เก็บเครื่องสำอาง แล้วแต่ กรณี

(จ) หนังสือมอบอำนาจ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบ อำนาจ กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นแจ้ง

(๒) กรณีเป็นนิติบุคคล

(ก) สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจทำการ แทนผู้แจ้ง

(ข) สำเนาทะเบียนบ้านของสำนักงาน และสถานที่ผลิตหรือสถานที่เก็บ เครื่องสำอาง แล้วแต่กรณี

(ค) สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลซึ่งออกให้ไม่เกินหกเดือน

(ง) หลักฐานแสดงการเป็นผู้มีอำนาจแทนนิติบุคคล

(จ) แผนที่แสดงที่ตั้งสำนักงาน และสถานที่ผลิตหรือสถานที่เก็บเครื่องสำอาง แล้ว แต่กรณี

(ฉ) หนังสือมอบอำนาจ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นแจ้ง

ข้อ ๓ การแจ้งตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้ยื่น ณ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแห่งท้องที่ที่สำนักงานและสถานที่ผลิต หรือสถานที่เก็บเครื่องสำอางของผู้ผลิตเพื่อขายหรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอาง ควบคุมที่ตั้งอยู่ หรือแจ้งผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๓๖ ก ราชกิจจานุเบกษา

หน้า ๑๗

๒ มิถุนายน ๒๕๕๓

ข้อ ๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับการแจ้งรายละเอียดพร้อมด้วยเอกสาร และหลักฐานตามข้อ ๒ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบรายละเอียดการแจ้ง และเอกสารและหลักฐาน หากเห็นว่าถูกต้องครบถ้วน ให้ออกใบรับแจ้งให้แก่ผู้แจ้งไว้เพื่อ เป็นหลักฐานภายในสามวันทำการ นับแต่วันแจ้ง

ข้อ ๕ ให้ผู้รับใบรับแจ้งการผลิตเพื่อขายหรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอาง ควบคุมก่อนวันที่กฎกระทรวงฉบับนี้ใช้บังคับ ดำเนินการแจ้งการผลิตเพื่อขายหรือนำเข้า เพื่อขาย เครื่องสำอางควบคุมตามกฎกระทรวงนี้ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่กฎกระทรวงฉบับ นี้มีผลใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

จรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยได้ ลงนามในข้อตกลงว่าด้วยแผนการปรับกฎระเบียบเครื่องสำอางให้สอดคล้องกันแห่งอาเซียน (Agreement on the ASEAN Harmonized Cosmetic Regulatory Scheme) ที่ จะ ปรับ กฎระเบียบด้านเครื่องสำอางให้สอดคล้องกันในกลุ่ม ประเทศสมาชิกอาเซียน สมควรปรับปรุง หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการผลิตเพื่อขายหรือนำเข้าเพื่อขาย เครื่องสำอางควบคุมให้ สอดคล้องกับแบบการแจ้ง ตามที่คณะกรรมการเครื่องสำอางอาเซียน (ASEAN Cosmetic Committee) กำหนด และเนื่องจากมาตรา ๒๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้การแจ้งการผลิตเพื่อขายหรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอางควบคุม ให้ เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

หน้า ๓๔
เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๓๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๔

ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง
เรื่อง ฉลากของเครื่องสำอาง

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอางเกี่ยวกับฉลากของเครื่องสำอางให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ อันมีกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายคณะกรรมการเครื่องสำอางออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง ฉลากของเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๒ ฉลากของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากอย่างน้อยต้องระบุข้อความอันจำเป็นดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อเครื่องสำอางและชื่อทางการค้าของเครื่องสำอาง ซึ่งต้องมีขนาดใหญ่กว่าข้อความอื่น
- (๒) ประเภทหรือชนิดของเครื่องสำอาง
- (๓) ชื่อสารทุกชนิดที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอาง ซึ่งต้องเป็นชื่อตามตำราที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด และจะต้องเรียงลำดับตามปริมาณสารจากมากไปหาน้อย
- (๔) วิธีใช้เครื่องสำอาง
- (๕) ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต กรณีเป็นเครื่องสำอางที่ผลิตในประเทศ ชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้า และชื่อผู้ผลิตและประเทศที่ผลิต กรณีที่เป็นเครื่องสำอางนำเข้า
- (๖) ปริมาณสุทธิ
- (๗) เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต
- (๘) เดือน ปี ที่ผลิต หรือ ปี เดือน ที่ผลิต

(๙) เดือน ปี ที่หมดอายุ หรือ ปี เดือน ที่หมดอายุ หรือข้อความอื่นที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน สำหรับกรณีที่เป็นเครื่องสำอางที่มีอายุการใช้น้อยกว่า ๓๐ เดือน ตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้

(๑๐) คำเตือนเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่ออนามัยของบุคคล (ถ้ามี)

(๑๑) เลขที่ใบรับแจ้ง

ข้อ ๓ ฉลากของเครื่องสำอางต้องใช้ข้อความภาษาไทยที่สามารถมองเห็นและอ่านได้ชัดเจน ประกอบด้วยข้อความอันจำเป็นที่กำหนดไว้ อาจมีข้อความอื่นหรือมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้ ยกเว้นชื่อของสารที่เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอาง อาจใช้ภาษาไทย หรือเขียนภาษาไทยทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หรือใช้ภาษาอังกฤษ อย่างใดอย่างหนึ่ง

ข้อ ๔ ให้เครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากซึ่งนำเข้าเพื่อขาย ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดทำฉลากเป็นภาษาไทยที่ภาษาระบบหรือหีบห่อ ในขณะที่นำเข้าที่ด่านศุลกากร แต่ต้องจัดทำฉลากเป็นภาษาไทยก่อนนำออกจำหน่ายให้แล้วเสร็จและถูกต้องภายใน ๓๐ วัน นับแต่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ตรวจให้นำเข้าแล้ว

ข้อ ๕ ฉลากของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากต้องจัด หรือติดแสดงไว้ในที่เปิดเผย มองเห็นได้ชัดเจนที่เครื่องสำอาง หรือภาษาระบบ หรือหีบห่อของภาษาระบบหรือเครื่องสำอาง

ข้อ ๖ ในกรณีเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากที่มีภาษาระบบขนาดเล็ก และมีพื้นที่ในการแสดงฉลagn้อยกว่า ๒๐ ตารางเซนติเมตร อย่างน้อยต้องแสดงข้อความตามข้อ ๒ (๑) (๗) (๘) และ (๑๑)

สำหรับข้อความตามข้อ ๒ นอกจากที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงไว้ที่ใบแทรก หรือเอกสาร หรือคู่มือ ที่ใช้ประกอบเครื่องสำอางนั้นด้วย

ข้อ ๗ ฉลากของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากที่ผลิตเฉพาะเพื่อการส่งออก ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า

ข้อ ๘ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

ทงสรวร์ สุทธธรรม

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานกรรมการเครื่องสำอาง

บัญชีแนบท้ายประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง จลากของเครื่องสำอาง

ลำดับ	เครื่องสำอางที่มีอายุการใช้น้อยกว่า ๓๐ เดือน
๑	เครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของ Hydrogen peroxide

ภาคผนวก ง ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง ชี้แจงประกาศ
คณะกรรมการเครื่องสำอางเกี่ยวกับฉลากของเครื่องสำอาง

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
เรื่อง ชี้แจงประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอางเกี่ยวกับฉลากของเครื่องสำอาง

ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง ฉลากของเครื่องสำอาง ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๓๑ ง เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. ฉลากของเครื่องสำอางต้องแสดงข้อความอันจำเป็นตามข้อ ๒(๑) – (๑๑) ของประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง ดังนี้

(๑) ชื่อเครื่องสำอางและชื่อทางการค้าของเครื่องสำอาง ซึ่งต้องมีขนาดใหญ่กว่าข้อความอื่น

(๒) ประเภทหรือชนิดของเครื่องสำอาง

(๓) ชื่อสารทุกชนิดที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอาง ซึ่งต้องเป็นชื่อตามตำราที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด และจะต้องเรียงลำดับตามปริมาณสารจากมากไปหาน้อย

(๔) วิธีใช้เครื่องสำอาง

(๕) ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต กรณีเป็นเครื่องสำอางที่ผลิตในประเทศ ชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้า และชื่อผู้ผลิตและประเทศที่ผลิต กรณีที่เป็นเครื่องสำอางนำเข้า

(๖) ปริมาณสุทธิ

(๗) เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต

(๘) เดือน ปี ที่ผลิต หรือ ปี เดือน ที่ผลิต

(๙) เดือน ปี ที่หมดอายุ หรือ ปี เดือน ที่หมดอายุ หรือข้อความอื่นที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน สำหรับกรณีที่เป็นเครื่องสำอางที่มีอายุการใช้น้อยกว่า ๓๐ เดือน ตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้

(๑๐) คำเตือนเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่ออนามัยของบุคคล (ถ้ามี)

(๑๑) เลขที่ใบรับแจ้ง

๒. กรณีเครื่องสำอางที่มีภาชนะบรรจุขนาดเล็กและมีพื้นที่ในการแสดงฉลากน้อยกว่า ๒๐ ตารางเซนติเมตร อย่างน้อยต้องแสดงข้อความอันจำเป็น คือ ข้อ๒(๑) (๗) (๘) และ(๑๑) ส่วนข้อความอันจำเป็นอื่นๆ ให้แสดงไว้ที่ใบแพ็คเกจ หรือเอกสาร หรือคู่มือที่ใช้ประกอบเครื่องสำอาง

๓. เลขที่ใบรับแจ้งเป็นตัวเลขที่บ่งชี้ว่าผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางนั้นได้มาแจ้งรายละเอียดตามข้อกำหนดการผลิตเพื่อขาย หรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอางควบคุมแล้ว โดยในกระบวนการรับแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาเอกสารและหลักฐานที่ผู้ประกอบการส่งมอบ หากเห็นว่าถูกต้อง ครบถ้วน จะออกใบรับแจ้งให้ไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งใบรับแจ้งจะปรากฏเลขที่ใบรับแจ้งด้วย

๔. การแสดงเลขที่ใบรับแจ้งตามข้อ ๑ ที่ฉลากของเครื่องสำอาง ให้แสดงดังตัวอย่างต่อไปนี้ คือ เลขที่ใบรับแจ้ง 10-1-5400001

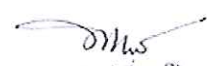
๕. การนำเลขที่ใบรับแจ้งไปใส่ไว้ในกรอบเครื่องหมาย อย. อาจทำให้ผู้บริโภคเกิดความเข้าใจผิดว่า ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นเครื่องสำอางควบคุมพิเศษ ที่ผ่านการขึ้นทะเบียนตำรับแล้ว ซึ่งอาจเป็นความผิดทางกฎหมาย

๖. ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางรุ่นที่ผลิต หรือนำเข้าเพื่อขายอยู่ก่อนวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ สามารถใช้ฉลากภาษาไทยที่มีข้อความอันจำเป็นแบบเดิม (ตามประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่องฉลากของเครื่องสำอาง ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑) ได้ แต่หากเครื่องสำอางนั้นผลิต หรือนำเข้าเพื่อขายตั้งแต่วันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นไป จะต้องแสดงข้อความอันจำเป็นที่ฉลากภาษาไทยให้ครบถ้วนตามประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอางฉบับใหม่

ผู้ที่ต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติม สามารถติดต่อสอบถามได้ที่กลุ่มควบคุมเครื่องสำอาง สำนักควบคุมเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โทรศัพท์ ๐ ๒๕๙๐ ๗๒๗๗-๘ โทรสาร ๐ ๒๕๙๐ ๘๔๖๘ ในเวลาราชการ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายวิวัฒน์ ชื่นเชย)
เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

หน้า ๑๘

เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๕๕ ง ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ กันยายน ๒๕๕๑

ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง
เรื่อง จลากของเครื่องสำอาง

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอางเกี่ยวกับจลากของเครื่องสำอางให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ อันมีกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายคณะกรรมการเครื่องสำอางออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

- (๑) ประกาศประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๑) เรื่อง จลากของเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๖
- (๒) ประกาศประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๔) เรื่อง จลากของเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๖
- (๓) ประกาศประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๑๐) เรื่อง จลากของเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๙
- (๔) ประกาศประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๑๓) เรื่อง จลากของเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๔) ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๒ จลากของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมจลากอย่างน้อยต้องระบุข้อความอันจำเป็นดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อเครื่องสำอางและชื่อทางการค้าของเครื่องสำอาง ซึ่งต้องมีขนาดใหญ่กว่าข้อความอื่น
- (๒) ประเภทหรือชนิดของเครื่องสำอาง
- (๓) ชื่อสารทุกชนิดที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอาง ซึ่งต้องเป็นชื่อตามตำราที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด และจะต้องเรียงลำดับตามปริมาณสารจากมากไปหาน้อย

หน้า ๑๙

เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๕๕ ง ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ กันยายน ๒๕๕๑

(๔) วิธีใช้เครื่องสำอาง

(๕) ชื่อและที่ตั้งของผู้ผลิต กรณีเป็นเครื่องสำอางที่ผลิตในประเทศ ชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้า และชื่อผู้ผลิตและประเทศที่ผลิต กรณีที่เป็นเครื่องสำอางนำเข้า

(๖) ปริมาณสุทธิ

(๗) เลขที่แสดงครั้งที่ผลิต

(๘) เดือน ปี ที่ผลิต หรือ ปี เดือน ที่ผลิต

(๙) เดือน ปี ที่หมดอายุ หรือ ปี เดือน ที่หมดอายุ หรือข้อความอื่นที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน สำหรับกรณีที่เป็นเครื่องสำอางที่มีอายุการใช้น้อยกว่า ๓๐ เดือน ตามบัญชีแนบท้ายประกาศนี้

(๑๐) คำเตือนเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่ออนามัยของบุคคล (ถ้ามี)

ข้อ ๓ ฉลากของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากต้องใช้ข้อความภาษาไทยที่มองเห็นและอ่านได้ชัดเจน นอกจากข้อความอันจำเป็นที่ได้กำหนดไว้ อาจมีข้อความอื่นหรือมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้ ยกเว้นชื่อของสารที่เป็นส่วนผสมในการผลิตเครื่องสำอาง อาจใช้ภาษาไทย หรือเขียนภาษาไทยทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หรือใช้ภาษาอังกฤษ อย่างใดอย่างหนึ่ง

ข้อ ๔ ให้เครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากซึ่งนำเข้าเพื่อขาย ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดทำฉลากเป็นภาษาไทยที่ภาษาระบบบรรจุหรือหีบห่อ ในขณะที่นำเข้าที่ด่านศุลกากร แต่ต้องจัดทำฉลากเป็นภาษาไทยก่อนนำออกจำหน่ายให้แล้วเสร็จและถูกต้องภายใน ๓๐ วัน นับแต่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ตรวจให้นำเข้าแล้ว

ข้อ ๕ ฉลากของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากต้องจัด หรือติดแสดงไว้ในที่เปิดเผยมองเห็นได้ชัดเจนที่เครื่องสำอาง หรือภาษาระบบบรรจุ หรือหีบห่อของภาษาระบบบรรจุเครื่องสำอาง

ข้อ ๖ ในกรณีเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากที่มีภาษาระบบบรรจุขนาดเล็ก และมีพื้นที่ในการแสดงฉลากน้อยกว่า ๒๐ ตารางเซนติเมตร อย่างน้อยต้องแสดงข้อความตามข้อ ๒(๑) และ (๗)

สำหรับข้อความตามข้อ ๒ นอกจากที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงไว้ที่ใบแพคเกจหรือเอกสารหรือคู่มือ ที่ใช้ประกอบเครื่องสำอางนั้นด้วย

ข้อ ๗ ฉลากของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากที่ผลิตเฉพาะเพื่อการส่งออก ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า

หน้า ๒๐

เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๕๕ ง ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ กันยายน ๒๕๕๑

ข้อ ๘ ฉลากของเครื่องสำอางที่มีการควบคุมฉลากที่ผลิตเพื่อขายหรือนำเข้าเพื่อขายอยู่
ก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลบังคับ ให้ยังคงใช้ต่อไปได้ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๓

ข้อ ๙ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๑

พิพัฒน์ ยิ่งเสรี

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานกรรมการเครื่องสำอาง

บัญชีแนบท้ายประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง จลากของเครื่องสำอาง

ลำดับ	เครื่องสำอางที่มีอายุการใช้น้อยกว่า ๓๐ เดือน
๑	เครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของ Hydrogen peroxide

หน้า ๑๕

เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๖๒ ง ราชกิจจานุเบกษา

๙ ตุลาคม ๒๕๕๑

ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง
เรื่อง การแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการแสดงคำเตือนที่ฉลากของเครื่องสำอาง ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการเครื่องสำอางออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๖ ออกตามความใน พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง การแสดงคำเตือนในฉลากของเครื่องสำอางควบคุม ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖

(๒) ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๖ ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง การแสดงคำเตือนในฉลากของเครื่องสำอางควบคุม (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๖

(๓) ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖ ออกตามความใน พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง การแสดงคำเตือนในฉลากของเครื่องสำอางควบคุมพิเศษ ลงวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๖

(๔) ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๗ ออกตามความใน พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง การแสดงคำเตือนในฉลากของเครื่องสำอางควบคุม พิเศษ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

(๕) ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๗ ออกตาม

หน้า ๑๖

เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๖๒ ง ราชกิจจานุเบกษา

๙ ตุลาคม ๒๕๕๑

ความใน พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง การแสดงคำเตือนในฉลากของ
เครื่องสำอางควบคุม

(๖) ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๘ ออกตาม
ความใน พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง การแสดงคำเตือนในฉลากของ
เครื่องสำอางควบคุมพิเศษ (ฉบับที่ ๕) ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

(๗) ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๓๙ ออกตาม
ความใน พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง การแสดงคำเตือนในฉลากของ
เครื่องสำอางควบคุมพิเศษ (ฉบับที่ ๖) ลงวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๙

(๘) ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๙ ออกตาม
ความใน พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง การแสดงคำเตือนในฉลากของ
เครื่องสำอางควบคุม (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๙

(๙) ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๔๘ ออก
ตามความใน พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง การแสดงคำเตือนในฉลากของ
เครื่องสำอางควบคุมพิเศษ (ฉบับที่ ๗) ลงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(๑๐) ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกตามความ
ใน พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง การแสดงคำเตือนในฉลากของ
เครื่องสำอางควบคุม (ฉบับที่ ๔) ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๒ ให้เครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของสารตามบัญชีท้ายประกาศนี้ ต้องแสดง
คำเตือนตามที่ระบุในบัญชีท้ายประกาศดังกล่าวไว้ในฉลาก

ข้อ ๓ ให้ผู้ผลิตเพื่อขายหรือผู้นำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอางที่ผลิตหรือนำเข้าเพื่อ
ขาย อยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศนี้ภายในวันที่
๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๔ ความในข้อ ๒ ไม่ใช้บังคับกับเครื่องสำอางที่ผลิตเฉพาะเพื่อการส่งออก

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

พิพัฒน์ ยิ่งเสรี

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประธานกรรมการเครื่องสำอาง

บัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง การแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
1	Boric acid, borates, and Tetraborates ยกเว้น N,N – dimethylanilinium tetrakis (pentafluorophenyl) borate	ผลิตภัณฑ์ประเภทแป้ง	ผลิตภัณฑ์ประเภทแป้ง
		ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัย (Product for all hygiene)	- ห้ามกลืนกิน - ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี
		ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ยกเว้นผลิตภัณฑ์สำหรับอาบน้ำและผลิตภัณฑ์สำหรับตัดผมหรือยัดผม	- ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี - ห้ามใช้กับผิวหนังที่มีรอยถลอกหรือมีการระคายเคือง
1.1	Tetraborates	ผลิตภัณฑ์สำหรับอาบน้ำ	ห้ามใช้อาบน้ำเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี
		ผลิตภัณฑ์สำหรับตัดผม	ใช้แล้วล้างออกให้สะอาด
2	Thioglycolic acid and its salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับตัดผม หรือ ยัดผม	- มีสาร Thioglycolate - ปฏิบัติตามวิธีใช้อย่างเคร่งครัด - เก็บให้พ้นมือเด็ก
		ผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ขนร่วง	- มีสาร Thioglycolate - ปฏิบัติตามวิธีใช้อย่างเคร่งครัด - เก็บให้พ้นมือเด็ก
		ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผมประเภทอื่นๆ ที่ใช้แล้วต้องล้างออก	- มีสาร Thioglycolate - ปฏิบัติตามวิธีใช้อย่างเคร่งครัด - เก็บให้พ้นมือเด็ก
3	Thioglycolic acid esters	ผลิตภัณฑ์สำหรับตัดผมหรือยัดผม	- มีสาร Thioglycolate - ปฏิบัติตามวิธีใช้อย่างเคร่งครัด - เก็บให้พ้นมือเด็ก
4	Oxalic acid, its esters and alkali salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับตัดผมหรือยัดผม	- มีสาร Thioglycolate - ปฏิบัติตามวิธีใช้อย่างเคร่งครัด - เก็บให้พ้นมือเด็ก
5	Ammonia		มีสาร Ammonia (ในกรณีที่มี Ammonia มากกว่า 2 %)
6	p -Phenylenediamine, its N-substituted derivatives and its salts; N-substituted derivatives of o -phenylen	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	- มีสาร Phenylenediamines - อาจก่อให้เกิดการแพ้ - ระงับอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตา หรือขนคิ้ว

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
	diamine ยกเว้น <i>o</i> - Phenylenediamine and its salts		- สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้
7	Methylphenylenediamines, their N-substituted derivatives and their salts ยกเว้น 4-methyl- <i>m</i> - phenylene diamine and its salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	- มีสาร Phenylenediamines - อาจก่อให้เกิดการแพ้ - ระงับอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อม ขนตา หรือขนคิ้ว - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้
8	Diaminophenols	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	- มีสาร Diaminophenol - อาจก่อให้เกิดการแพ้ - ระงับอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ ย้อมขนตา หรือขนคิ้ว - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้
9	Dichlorophene		มีสาร Dichlorophene
10	Hydrogen peroxide and other compounds or mixtures that release hydrogen peroxide including carbamide peroxide and zinc peroxide	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผม	- มีสาร Hydrogen peroxide - ระงับอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาต้อง รีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้
		ผลิตภัณฑ์สำหรับผิวหนัง	- มีสาร Hydrogen peroxide - ระงับอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาต้อง รีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด
		ผลิตภัณฑ์สำหรับเล็บ	- มีสาร Hydrogen peroxide - ระงับอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาต้อง รีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด
		ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	
		ผลิตภัณฑ์ฟอกสีฟันสำหรับ ทันตแพทย์จำหน่ายให้ผู้บริโภคนำไปใช้ เองที่บ้าน	- ขายให้เฉพาะกับทันตแพทย์เท่านั้น ห้ามขายให้ผู้บริโภคนำไปใช้เอง - ใช้ภายใต้คำแนะนำของทันตแพทย์ เท่านั้น - อ่านวิธีการใช้อย่างละเอียดและ

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			ปฏิบัติตามคำแนะนำก่อนใช้อย่างเคร่งครัด - ไม่ควรใช้ภายใน 2 สัปดาห์ ก่อนหรือหลังการทำฟัน - ไม่แนะนำให้ใช้กับสตรีมีครรภ์ หรือผู้สูบบุหรี่ หรือดื่มแอลกอฮอล์ - หยุดใช้ผลิตภัณฑ์ เมื่อมีอาการเสียวฟันอย่างต่อเนื่อง เหงือกระคายเคือง ปวดฟัน มีวัสดุอุดฟันในช่องปากที่ไม่เรียบร้อย เหงือกอักเสบ คลื่นไส้ เป็นต้น - เก็บให้พ้นมือเด็ก
11	Formaldehyde	ผลิตภัณฑ์สำหรับเล็บ (Nail hardeners)	- มีสาร Formaldehyde (กรณีที่มีความเข้มข้นของสารนี้เกิน 0.05%) - เคลือบหนังขอบเล็บด้วยซีฟี่มั้ง หรือน้ำมันก่อนใช้
12	Hydroquinone	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	- มีสาร Hydroquinone - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาต้องรีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด - ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว
		ผลิตภัณฑ์ชุดทำเล็บเทียม	- สำหรับช่างทำเล็บอาชีพ - ระมัดระวังอย่าให้สัมผัสผิวหนัง - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดก่อนใช้
13	Potassium or sodium hydroxide	ผลิตภัณฑ์สำหรับเล็บ (Nail cuticle solvent)	- มีสาร Potassium hydroxide หรือ Sodium hydroxide - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา อาจทำให้ตาบอดได้ - เก็บให้พ้นมือเด็ก
		ผลิตภัณฑ์สำหรับตัดผม หรือย้อมผม	- ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา อาจทำให้ตาบอดได้ - เก็บให้พ้นมือเด็ก

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			- มีสาร Potassium hydroxide หรือ Sodium hydroxide
		ปรับ pH ในผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ขนร่วง	- เก็บให้พ้นมือเด็ก - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา
14	Lithium hydroxide	ผลิตภัณฑ์สำหรับดัดผม หรือ ยืดผม	- มีสาร Lithium hydroxide - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา อาจทำให้ตาบอดได้ - เก็บให้พ้นมือเด็ก
		ปรับ pH ในผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ขนร่วง	- มีสาร Lithium hydroxide - เก็บให้พ้นมือเด็ก - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา
15	Calcium hydroxide	ผลิตภัณฑ์สำหรับดัดผม หรือ ยืดผม ซึ่งประกอบด้วย calcium hydroxide และ guanidine salt	- มีสาร Calcium hydroxide - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา อาจทำให้ตาบอดได้ - เก็บให้พ้นมือเด็ก
		ปรับ pH สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ขนร่วง	- มีสาร Calcium hydroxide - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา อาจทำให้ตาบอดได้ - เก็บให้พ้นมือเด็ก
16	1-Naphthol and its salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	อาจก่อให้เกิดการแพ้ได้
17	Resorcinol	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	- มีสาร Resorcinol - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาต้องรีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด - ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว
		โลชั่นสำหรับเส้นผมและแชมพู	มีสาร Resorcinol
18	Alkali sulphides(Sulphides of alkali metals)	ผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ขนร่วง	- เก็บให้พ้นมือเด็ก - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา
19	Alkaline earth sulphides (Sulphides of alkaline metals)	ผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ขนร่วง	- เก็บให้พ้นมือเด็ก - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
20	Zinc 4-hydroxybenzene sulphonate	ผลิตภัณฑ์ระงับกลิ่นกาย ผลิตภัณฑ์ลดเหงื่อ โลชั่นสมานผิว (Deodorants, antiperspirants and astringent lotions)	ระวังอย่าให้เข้าตา
21	Ammonium monofluorophosphate	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Ammonium monofluorophosphate - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
22	Sodium monofluorophosphate	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Sodium monofluorophosphate - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
23	Potassium monofluorophosphate	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Potassium monofluorophosphate - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
24	Calcium monofluorophosphate	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Calcium monofluorophosphate - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
25	Calcium fluoride	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Calcium fluoride - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
26	Sodium fluoride	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Sodium fluoride - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
27	Potassium fluoride	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Potassium fluoride - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
28	Ammonium fluoride	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Ammonium fluoride - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
29	Aluminium fluoride	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มี สาร Aluminium fluoride - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
30	Stannous fluoride	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Stannous fluoride - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
31	Hexadecyl ammonium fluoride	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Hexadecyl ammonium fluoride - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
32	3-(N-Hexadecyl-N-2- hydroxyethylammonio)- propylbis(2-hydroxy ethyl)ammonium difluoride	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร 3-(N-Hexadecyl-N-2- hydroxyethylammonio)- propylbis(2-hydroxyethyl) ammonium difluoride - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
33	N,N',N' - Tris(polyoxyethylene)-N - hexadecylpropylene- diamine dihydrofluoride	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร N,N',N' - Tris(polyoxyethylene)-N - hexadecylpropylene- diamine dihydrofluoride - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
34	Octadecenyl-ammonium fluoride	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มี สาร Octadecyl-ammonium fluoride - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
35	Sodium fluorosilicate	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Sodium fluorosilicate - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเม็ดดักแด้เขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
36	Potassium fluorosilicate	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Potassium fluorosilicate - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเม็ดดักแด้เขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
37	Ammonium fluorosilicate	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Ammonium fluorosilicate - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเม็ดดักแด้เขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
38	Magnesium fluorosilicate	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Magnesium fluorosilicate - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเม็ดดักแด้เขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
39	1,3-Bis(hydroxymethyl)- imidazolidine-2-thione	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผม ผลิตภัณฑ์สำหรับเล็บ	มีสาร 1,3-Bis(hydroxymethyl)- imidazolidine-2-thione
40	Nicomethanol hydrofluoride	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Nicomethanol hydrofluoride - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเม็ดดักแด้เขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
41	Silver nitrate	ผลิตภัณฑ์แต่งผมดำ	- มีสาร Silver nitrate - ห้ามใช้เมื่อหนังศีรษะมีรอยถลอก เป็นแผล หรือโรคผิวหนัง - ต้องหยุดใช้เมื่อเกิดการคัน ระคายเคือง หรือมีเม็ดผื่นแดง
42	Selenium disulphide	แชมพูจัดรังแค	- มีสาร Silver nitrate - ห้ามใช้เมื่อหนังศีรษะมีรอยถลอก เป็นแผล หรือโรคผิวหนัง - ต้องหยุดใช้เมื่อเกิดการคัน ระคายเคือง หรือมีเม็ดผื่นแดง
43	Aluminium zirconium chloride hydroxide complexes $Al_xZr(OH)_yCl_z$ and the aluminium zirconium chloride hydroxide glycine complexes	ผลิตภัณฑ์ลดเหงื่อ (Antiperspirants)	ห้ามใช้กับผิวหนังที่มีการระคายเคือง หรือมีบาดแผล
44	Magnesium fluoride	ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขอนามัยในช่องปาก	- มีสาร Magnesium fluoride - เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ควรใช้ยาสีฟัน ปริมาณเท่าเม็ดดักแด้เขียวและมีผู้ใหญ่ ดูแลขณะแปรงฟัน ในกรณีที่เด็กได้ รับสารฟลูออไรด์จากแหล่งอื่นด้วย ให้ปรึกษาแพทย์ หรือ ทันตแพทย์
45	Strontium chloride hexahydrate	ยาสีฟัน	- มีสาร Strontium chloride
		แชมพูและผลิตภัณฑ์สำหรับล้างหน้า	- ไม่แนะนำให้ใช้บ่อยๆในเด็ก
46	Strontium acetate hemihydrate	ยาสีฟัน	- มีสาร Strontium acetate - ไม่แนะนำให้ใช้บ่อยๆในเด็ก
47	Talc (Hydrated magnesium silicate)	แป้งฝุ่นสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี	ระวังอย่าให้แป้งเข้าจมูกและปากของ เด็ก
48	Strontium hydroxide	ปรับ pH ในผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ขนร่วง	- เก็บให้พ้นมือเด็ก - ระวังอย่าให้เข้าตา
49	Strontium peroxide	ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผม ที่ใช้แล้วล้างออก สำหรับช่างเสริมสวย	- สำหรับช่างเสริมสวยที่มีความ ชำนาญ - ระวังอย่าให้เข้าตา

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			- หากเข้าตาต้องรีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้
50	Benzalkonium chloride , bromide and saccharinate	ผลิตรภัณฑ์สำหรับเส้นผม ที่ใช้แล้วล้างออก ผลิตรภัณฑ์ประเภทอื่น ๆ	ระวังอย่าให้เข้าตา
51	Benzoyl peroxide	ผลิตรภัณฑ์ชุดทำเล็บเทียม	- สำหรับช่างทำเล็บอาชีพ - ระวังอย่าให้สัมผัสผิวหนัง - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดก่อนใช้
52	Hydroquinone methylether	ผลิตรภัณฑ์ชุดทำเล็บเทียม	- สำหรับช่างทำเล็บอาชีพ - ระวังอย่าให้สัมผัสผิวหนัง - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดก่อนใช้
53	Salicylic acid	ผลิตรภัณฑ์สำหรับเส้นผม ที่ใช้แล้วล้างออก ผลิตรภัณฑ์ประเภทอื่นๆ	ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี
54	Zinc pyrithione	ผลิตรภัณฑ์สำหรับเส้นผม ประเภทที่ต้องล้างออก ผลิตรภัณฑ์สำหรับเส้นผม ประเภทที่ไม่ต้องล้างออก	- มีสาร Zinc pyrithione - ระวังอย่าให้เข้าตา หากเข้าตาให้รีบล้างออกด้วยน้ำสะอาด - หากเกิดอาการระคายเคืองหรือผื่นแพ้ ควรหยุดใช้หรือปรึกษาแพทย์
55	Piroctone olamine	Piroctone olamine ผลิตรภัณฑ์สำหรับเส้นผม ประเภทที่ไม่ต้องล้างออก	- มีสาร Piroctone olamine - หากเกิดอาการระคายเคืองหรือผื่นแพ้ ควรหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
56	Climbazole	ผลิตรภัณฑ์สำหรับเส้นผม ประเภทที่ต้องล้างออก ผลิตรภัณฑ์สำหรับเส้นผม ประเภทที่ไม่ต้องล้างออก	- มีสาร Climbazole - ระวังอย่าให้เข้าตา - หากใช้ผลิตรภัณฑ์แล้วเกิดอาการระคายเคือง ให้หยุดใช้ และปรึกษาแพทย์ - ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี
57	Persulfate of ammonium or potassium or sodium	ผลิตรภัณฑ์สำหรับฟอกสีผม	- มีสาร Persulfate - ระวังอย่าให้เข้าตา - ควรทดสอบการแพ้ก่อนใช้

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			- ต้องหยุดใช้และล้างออกด้วยน้ำทันที เมื่อมีอาการคัน ปวดแสบปวดร้อน หรือมีเม็ดผื่นแดงบริเวณที่ใช้ และที่ถูกรั้วยา - ห้ามใช้เมื่อหนังศีรษะมีรอยถลอก เป็นแผล หรือโรคผิวหนัง และไม่ควรเกาศีรษะอย่างแรงในขณะที่สระผม - ห้ามใช้ฟอกสีขนตาหรือขนคิ้ว - เก็บให้พ้นมือเด็ก และควรเก็บไว้ในที่เย็น
58	Lead acetate	ผลิตภัณฑ์แต่งผมดำ	- มีสาร Lead acetate - ใช้กับเส้นผมบนหนังศีรษะเท่านั้น - ห้ามพ่นศีรษะขณะใช้ - ห้ามใช้เมื่อหนังศีรษะมีรอยถลอก เป็นแผล หรือโรคผิวหนัง - ต้องหยุดใช้เมื่อเกิดอาการคัน ระคายเคือง หรือมีเม็ดผื่นแดง
59	Thiolactic acid and its salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับดัดผม หรือยืดผม	- มีสาร Thiolactic acid - ปฏิบัติตามวิธีใช้อย่างเคร่งครัด - เก็บให้พ้นมือเด็ก
60	4-Aminobenzoic acid (PABA)	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆ เกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
61	<i>N,N,N</i> -Trimethyl-4-(2-oxoborn-3-ylidenemethyl)anilinium methyl sulfate	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			- อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
62	Homosalate	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
63	Oxybenzone	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
64	2-Phenylbenzimidazole-5-sulfonic acid and its potassium, sodium and triethanolamine salts	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
65	3,3'-(1,4-Phenylenedimethylene)-bis(7,7-dimethyl-2-oxobicyclo-[2,2,1]hept-1-	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
	ylmethanesulfonic acid) and its salts		- อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
66	1-(4- <i>tert</i> -Butylphenyl)-3-(4-methoxyphenyl) propane-1,3-dione	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
67	alpha-(2-Oxoborn-3-ylidene) toluene-4-sulfonic acid and its salts	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
68	2-Cyano-3,3-diphenyl acrylic acid, 2-ethylhexyl ester (Octocrylene)	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
69	Polymer of <i>N</i> -{[(2 and 4)-[(2-oxoborn-3-ylidene) methyl] benzyl] acrylamide	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			- อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
70	Octyl methoxycinnamate	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
71	Ethoxylated ethyl-4-Aminobenzoate (PEG-25 PABA)	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
72	Isopentyl-4-methoxycinnamate (Isoamyl <i>p</i> -methoxycinnamate)	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
73	2,4,6-Triamylino-(<i>p</i> -carbo-2'-ethylhexyl-1' oxy)-1,3,5-triazine (Octyltriazone)	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			- อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
74	Phenol,2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4-methyl-6-(2-methyl-3-(1,3,3,3-tetramethyl-1-(trimethylsilyl)oxy)-disiloxanyl)propyl)(Drometriszole trisiloxane)	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
75	Benzoic acid, 4,4-[[[6-[[[(1,1-dimethylethyl)amino]carbonyl]phenyl]amino]1,3,5-triazine-2,4-diyl]diimino]bis-,bis-(2-ethylhexyl)] ester	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
76	3-(4'-Methylbenzylidene)-d-1 camphor (4-Methylbenzylidene camphor)	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
77	3-Benzylidene camphor	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มี สารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
78	2-Ethylhexyl salicylate (Octyl salicylate)	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มี สารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
79	4-Dimethyl-aminobenzoate of ethyl-2-hexyl (Octyl dimethyl PABA)	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มี สารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
80	2-Hydroxy-4-methoxybenzophenone-5-sulfonic acid and its sodium salt	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มี สารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
81	2,2'-Methylene-bis-6-(2Hbenzotriazol-2yl)-4-(tetramethyl-butyl)-1,1,3,3-phenol	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
82	Monosodium salt of 2-2'-bis-(1,4-phenylene)-1Hbenzimidazole-4,6-disulfonic acid	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
83	(1,3,5)-Triazine-2,4-bis((4-(2-ethyl-hexyloxy)-2-hydroxy)-phenyl)-6-(4-methoxyphenyl)	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
84	Dimethicodiethylbenzalma lonate	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
85	Titanium dioxide	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มี สารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
86	Benzoic acid, 2-[4-(diethylamino)-2-hydroxybenzoyl]-, hexylester (INCI name : Diethylamino hydroxybenzoyl hexyl benzoate;	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มี สารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
87	Menthyl anthranilate	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มี สารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์
88	Zinc oxide	ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มี สารป้องกันแสงแดด	- การใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีสารป้องกันแสงแดด เป็นเพียงวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากอันตรายจากแสงแดด - อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - หากใช้แล้วมีความผิดปกติใดๆเกิดขึ้น ต้องหยุดใช้และปรึกษาแพทย์

ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง

เรื่อง การแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๒)

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอางเกี่ยวกับการแสดงคำเตือน ที่ฉลากเครื่องสำอาง ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการ เครื่องสำอางออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในช่องลำดับที่ ๖ แห่งบัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
๖	N-substituted derivatives of <i>p</i> -Phenylenediamine and their salts; N-substituted derivatives and their salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	 - มีสาร Phenylenediamines - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น - อย่าย้อมผมของท่านถ้า

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			(1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะ บอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสีกชั่วคราวด้วย black henna

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นช่องลำดับที่ ๖/๑ แห่งบัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง การแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
๖/๑	<i>p</i> -Phenylenediamine and its salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	 - มีสาร Phenylenediamines - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			- อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะ บอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้น ภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้น ภายหลังการสักชั่วคราวด้วย black henna

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในช่องลำดับที่ ๗ แห่งบัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง การแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
๗	Methylphenylenediamines, their N-substituted	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	⚠ - มีสาร Methylphenylenediamines - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			การสักชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น - อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบางระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสักชั่วคราวด้วย black henna

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นช่องลำดับที่ ๗/๑ แห่งบัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง การแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
๗/๑	Toluene-2,5-diamine and its salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	⚠ - มีสาร Toluene-2,5-diamine - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำ

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			ต่ำกว่า -การสักชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ ท่ามกลางความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น -อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนัง ศีรษะบอบบาง ระคายเคือง หรือมี บาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้น ภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้น ภายหลังการสักชั่วคราวด้วย black henna

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกช่องลำดับที่ ๘ แห่งบัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง การแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในช่องลำดับที่ ๑๒ แห่งบัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง การแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
๑๒	Hydroquinone	ผลิตภัณฑ์ชุดทำเล็บเทียม	-สำหรับช่างทำเล็บอาชีพ -ระวังอย่าให้สัมผัสผิวหนัง -อ่านวิธีใช้ให้ละเอียดก่อนใช้

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกช่องลำดับที่ ๑๖ และช่องลำดับที่ ๑๗ แห่งบัญชีท้ายประกาศ
คณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง การแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/ หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
๑๖	1-Naphthol and its salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อม ผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	⚠ - มีสาร 1-Naphthol - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น - อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะ บอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้น ภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้น ภายหลังการสีกชั่วคราวด้วย black henna

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
๑๗	Resorcinol	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม (Oxidizing colouring agents for hair dyeing)	 - มีสาร Resorcinol - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
			- สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น- อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะ บอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสีกชั่วคราวด้วย black henna
		โลชั่นสำหรับเส้นผมและแชมพู	มีสาร Resorcinol

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกช่องลำดับที่ ๖๐ แห่งบัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง การแสดงตำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นช่องลำดับที่ ๘๙ ถึงช่องลำดับที่ ๙๒ แห่งบัญชีท้ายประกาศ คณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง การแสดงตำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
๘๙	Toluene	ผลิตภัณฑ์สำหรับเล็บ	- เก็บให้พ้นมือเด็ก - สำหรับผู้ใหญ่ใช้เท่านั้น
๙๐	Hydrogen 3,6-bis (diethylamino)-9-(2,4-disulphonatophenyl) xanthylum, sodium salt	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท Oxidizing hair dyeing	⚠ - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้ อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสักชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น- อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสักชั่วคราวด้วย black henna

หน้า ๖๔

เล่ม ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๓๙ ง ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือ การนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
๙๑	4,4'-[1,3-Propanediylbis(oxy)]bisbenzene-1,3-diamine and its tetrahydrochloride salt	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม ประเภท Oxidizing hair dyeing	 - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด - สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขน
			ตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น- อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะบอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสีกชั่วคราวด้วย black henna
		ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม ประเภท non-oxidizing hair dyeing	อาจก่อให้เกิดการแพ้
๙๒	2,3-Dihydro-1H-indole-5,6-diol and its hydrobromide salt	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผม ประเภท non-oxidizing hair dyeing	อาจก่อให้เกิดการแพ้

ข้อ ๑๐ ประกาศให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔

ทะนงสรรค์ สุทธธรรม

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประธานกรรมการเครื่องสำอาง

ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง

เรื่อง การแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๓)

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอางเกี่ยวกับการแสดงคำเตือน ที่ฉลากเครื่องสำอาง ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการ เครื่องสำอางออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นช่องลำดับที่ ๙๓ ถึงช่องลำดับที่ ๙๕ แห่งบัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง เรื่อง การแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือการนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
๙๓	2,2-[[4-[(2-hydroxyethyl)amino]-3-nitrophenyl]imino]bisethanol	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท non-oxidative hair dye	อาจก่อให้เกิดการแพ้
๙๔	1-Propanol, 3-[[4- [bis(2-hydroxyethyl) amino]-2-nitrophenyl]amino]	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท non-oxidative hair dye	อาจก่อให้เกิดการแพ้
๙๕	2-Chloro-6-ethylamino-4-nitrophenol	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท non-oxidative hair dye	อาจก่อให้เกิดการแพ้

๙๖	6-Methoxy-N2-methyl-2,3-pyridinediamine hydrochloride and	ผลิตภัณฑ์สำหรับย้อมผมประเภท oxidative hair dye	⚠ - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
	dihydrochloride salt		- สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้ - ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น- อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะ บอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสีกชั่วคราวด้วย black henna
		ผลิตภัณฑ์สำหรับ ย้อมผมประเภท non - oxidative hair dye	อาจก่อให้เกิดการแพ้
๙๘	4-Hydroxy propylamino-3- nitrophenol	ผลิตภัณฑ์สำหรับ ย้อมผมประเภท oxidative hair dye	⚠ - อ่านฉลากและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด- สวมถุงมือที่เหมาะสมขณะใช้

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือ การนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
			- ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา ห้ามใช้ย้อมขนตาหรือขนคิ้ว - ผลิตภัณฑ์ย้อมผมอาจก่อให้เกิดการแพ้อย่างรุนแรง - ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ที่อายุต่ำกว่า 16 ปี - การสีกชั่วคราวด้วย black henna อาจทำให้ท่านมีความเสี่ยงต่อการแพ้เพิ่มขึ้น- อย่าย้อมผมของท่านถ้า (1) มีรอยแดงที่ใบหน้า หรือหนังศีรษะ บอบบาง ระคายเคือง หรือมีบาดแผล (2) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการย้อมผม (3) เคยมีความผิดปกติเกิดขึ้นภายหลังการสีกชั่วคราวด้วย black henna
		ผลิตภัณฑ์สำหรับ ย้อมผมประเภท non - oxidative hair dye	อาจก่อให้เกิดการแพ้

ข้อ ๒ ประกาศให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕

สมชัย นจพานิช

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านสนับสนุนงานบริการสุขภาพ

ประธานคณะกรรมการเครื่องสำอาง

ประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง

เรื่อง การแสดงคำเตือนที่ฉลากเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ๔)

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอางเกี่ยวกับการแสดงคำเตือน ที่ฉลากเครื่องสำอาง ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการ เครื่องสำอางออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อลำดับที่ ๕๙ แห่งบัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการเครื่องสำอาง ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ลำดับ	ชื่อสาร	บริเวณที่ใช้ และ/หรือ การนำไปใช้	คำเตือนที่ฉลาก
๕๙	Thiolactic acid and its salts	ผลิตภัณฑ์สำหรับดัดผม	-มีสาร Thiolactic acid
		หรือยัดผม	-ปฏิบัติตามวิธีใช้อย่างเคร่งครัด
		ผลิตภัณฑ์ทำให้ผมร่วง	-เก็บให้พ้นมือเด็ก
		ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผมประเภทอื่นๆ ที่ใช้แล้วล้างออก	

ข้อ ๒ ประกาศให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

สุพรรณิ ศิริธรรมมา

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านสนับสนุนงานบริการสุขภาพ

ประธานคณะกรรมการเครื่องสำอาง

แบบ จ.ค.

ใบรับแจ้งเลขที่..... วันที่.....

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาสงวนสิทธิ์ที่จะเพิกถอนใบรับ
แจ้งนี้เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำอันฝ่าฝืนพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง
พ.ศ. ๒๕๓๕

เลขรับที่ :

วันที่รับ :

สำหรับเจ้าหน้าที่เป็นผู้กรอก

แบบแจ้งรายละเอียดการผลิตเพื่อขายหรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอางควบคุม
รายละเอียดของเครื่องสำอาง (ให้พิมพ์หรือกรอกข้อมูลด้วยตัวบรรจงให้อ่านได้ชัดเจน)

๑. ชื่อการค้าและชื่อเครื่องสำอาง

๑.๑ ชื่อการค้า

.....

๑.๒ ชื่อเครื่องสำอาง

.....

๑.๓ รายชื่อเครื่องสำอางที่มีหลายชื่อ/หลายกลิ่น โปรดระบุ

.....

๒. ประเภทของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง

.....

๓. จุดประสงค์ของการใช้

.....

๔. วิธีใช้ (เฉพาะเครื่องสำอางประเภทผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้า ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวกาย และผลิตภัณฑ์บำรุงเส้นผมและหนังศีรษะโดยไม่ต้องล้างออก)

.....

๕. ลักษณะทางกายภาพของผลิตภัณฑ์และภาชนะ (เฉพาะเครื่องสำอางประเภทผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้า ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวกาย และผลิตภัณฑ์บำรุงเส้นผมและหนังศีรษะโดยไม่ต้องล้างออก)

.....

๖. รูปแบบของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในหัวข้อที่เลือก)

☐ ผลิตภัณฑ์เดี่ยว☐ ผลิตภัณฑ์เดี่ยวชนิดเดียวกัน ที่มีส่วนผสมประกอบและการใช้เหมือนกัน แต่แตกต่างกันที่สี/กลิ่น

☐ ผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันที่ประกอบด้วยหลายเจดีย์ บรรจุรวมในบรรจุภัณฑ์เดียวกัน ไม่สามารถแยกจำหน่ายได้

☐ ผลิตภัณฑ์ต่างชนิดกันบรรจุในภาชนะบรรจุเดียวกัน ไม่สามารถแยกจำหน่ายได้

☐ ชุดผลิตภัณฑ์ที่ใน ๑ ชุด ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์เดี่ยวประเภทเดียวกัน บรรจุรวมในบรรจุภัณฑ์เดียวกัน

☐ ชุดผลิตภัณฑ์ที่ใน ๑ ชุด ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์เดี่ยวหลายประเภท บรรจุรวมในบรรจุภัณฑ์เดียวกัน

๗. รายละเอียดของผู้ผลิต/ผู้นำเข้า/ผู้แบ่งบรรจุหรือผู้เปลี่ยนภาชนะบรรจุเครื่องสำอาง

๗.๑ ชื่อผู้ผลิต.....

ที่ตั้งสถานที่ผลิต หรือรหัสสถานที่.....

ประเทศ (กรณีผลิตในต่างประเทศ).....

๗.๒ ชื่อผู้แบ่งบรรจุ

☐
ชื่อผู้เปลี่ยนภาชนะบรรจุ* ☐

(กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในหัวข้อที่ต้องการ สามารถเลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

ที่ตั้งสถานที่ผลิต หรือรหัสสถานที่.....

* ผู้เปลี่ยนภาชนะบรรจุ หมายความว่ารวมถึง ผู้รวมบรรจุผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง

๗.๓ ชื่อผู้นำเข้า.....

ที่ตั้งสถานที่นำเข้า หรือรหัสสถานที่.....

ที่ตั้งสถานที่เก็บ หรือรหัสสถานที่.....

๘. รายละเอียดของผู้รับผิดชอบที่วางตลาดภายในประเทศ

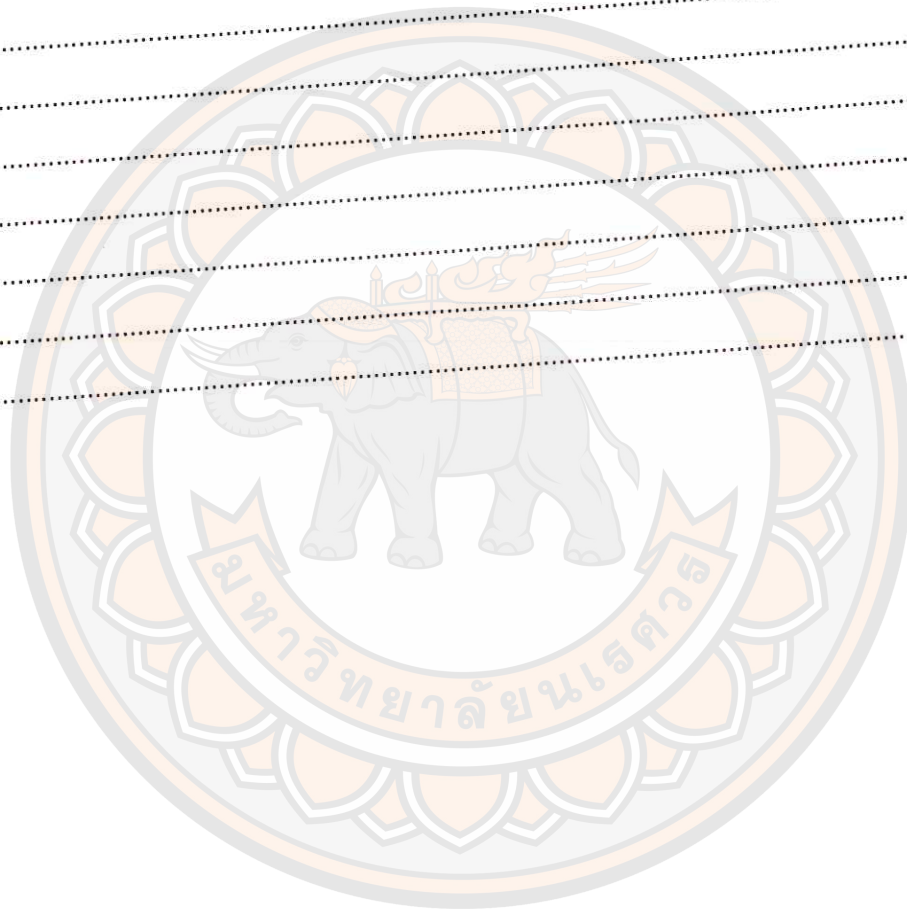
ชื่อสถานประกอบการธุรกิจ

เลขทะเบียนที่.....

[โปรดแนบสำเนาทะเบียนพาณิชย์ หรือสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล(แล้วแต่กรณี)]

ที่ตั้งหรือรหัสสถานที่.....

๙. รายการสารที่ใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง
(โปรดระบุหรือแนบสูตรแสดงชื่อสารทุกตัวที่ใช้เป็นส่วนประกอบพร้อมปริมาณของสารสำคัญ**)
**สารสำคัญ หมายถึง สารที่กำหนดอัตราส่วนสูงสุดที่ให้มี ตามบัญชีท้ายประกาศกระทรวง
สาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

การรับรอง

๑. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าผลิตภัณฑ์ที่แจ้งนี้ เป็นไปตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดตามที่ได้แจ้งไว้

(๒) เมื่อมีคำสั่งจากภาครัฐให้เรียกเก็บผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางคืนจากตลาด ข้าพเจ้าจะเรียกเก็บผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางคืนจากตลาด และจะหยุดการจำหน่าย จ่าย แจก ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางดังกล่าว

๓. ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายละเอียดที่ได้แจ้งในแบบแจ้งผลิตภัณฑ์นี้เป็นความจริง ทั้งนี้ รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นต้นฉบับจริงหรือสำเนาที่ถูกต้อง และรับทราบว่าจะต้องรับผิดชอบให้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่วางตลาดเป็นไปตามที่แจ้งไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และข้อกำหนดของกฎหมาย รวมถึงไม่หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบที่เกิดขึ้น หากผลิตภัณฑ์ไม่เป็นไปตามมาตรฐานหรือข้อกำหนดอื่นๆที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งไว้

ลายมือชื่อ.....

(.....)

ผู้แจ้ง

[ตราประทับสำคัญของนิติบุคคล (ถ้ามี)]

วันที่

แบบรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ จากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

ติดต่อขอแบบฟอร์มและส่งรายงานได้ที่
ศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
กระทรวงสาธารณสุข ถนนพหลุ
โทรศัพท์ 0-2590-7288, 0-2590-7307
โทรสาร 0-2590-7253
E-mail : adr@fdamoph.go.th
Website : <http://www.fda.moph.go.th/vigilance>

คำแนะนำในการกรอกแบบรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

คำแนะนำทั่วไป

1. แบบรายงาน 1 ฉบับสำหรับผู้ป่วย 1 คน (ยกเว้นกรณีมีผู้ป่วยในคนเดียวหรือผู้ป่วยในคนเดียว)
2. ถ้ามีข้อมูลเพิ่มเติมให้ส่งต่อหรือกรอกเพิ่มเติมที่หน่วยงานหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแบบรายงาน

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 HPVC No. หมายถึง เลขที่รายงานในฐานข้อมูลของศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยผลิตภัณฑ์สุขภาพ ซึ่งระบบจะส่งให้องค์กรที่มีรายงานแบบ AE ของผลิตภัณฑ์สุขภาพ ประกอบด้วย 8 หลัก โดย 2 หลักแรกเป็นปีที่บันทึกในฐานข้อมูลของศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัย เช่น 56023456

1.2 เลขที่รายงานของหน่วยงาน/ผู้รายงาน หมายถึง เลขที่รายงานที่ส่งรายงานผู้รายงานเป็นผู้กรอกในกรณีที่เป็นสื่อมวลชน (เพื่อสะดวกในการตรวจสอบข้อมูลก่อนส่ง) ให้เลขที่รายงานประกอบด้วย รหัสรายงานตาม 5 หลัก ตามด้วย 2 หลักของปี พ.ศ. ตามด้วย 2 หลักของรายงานฉบับนั้นๆ เช่น ในกรณีรหัสรายงานของ 01234 ปีที่รายงานคือ 54 และเลขที่รายงานฉบับที่ 54 ให้กรอกเลขที่รายงานเป็น 01234-54-001

1.3 รหัสหรือหมายเหตุ ในช่อง ☐

☐ Initial กรณีเป็นกรอกครั้งแรก (ฉบับแรก) ของเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

☐ Follow up กรณีที่มีการรายงานเพิ่มเติมของเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกี่ยวข้อง หรือมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกี่ยวข้องด้วยตัวผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น ถ้าเป็นรายงานการติดตามผลครั้งที่ 1 ให้ระบุ "1-1"

1.4 เลขที่แจ้งให้แพทย์ หมายถึง เลขที่ HPVC No. ของฐานข้อมูลเลขที่ 1.1 หรือเลขที่รายงานของรายงานผู้รายงาน ตามข้อ 1.2 ของรายงานฉบับที่ส่งรายงานข้อมูลเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ของผู้ป่วย

1.5 ชนิดรายงาน รหัสหรือหมายเหตุ ในช่อง ☐

☐ Spontaneous Reporting เมื่อรายงานไม่ได้จากการติดตามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ โดยมีการรายงานโดยผู้ที่เกี่ยวข้อง

☐ Intensive Monitoring เมื่อรายงานไม่ได้จากการติดตามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ โดยมีการรายงานโดยผู้ที่เกี่ยวข้อง

☐ Clinical Trial เมื่อรายงานไม่ได้จากการติดตามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

2. ข้อมูลผู้ป่วย

2.1 เลขที่ผู้ป่วย ให้ระบุเลขที่ผู้ป่วยตามระบบ HPVC กรณีเป็นผู้ป่วยนอกระบุเป็น IN และ AM กรณีเป็นผู้ป่วยใน

2.2 เลขประจำตัวประชาชน (13 หลัก) ให้ระบุเลขที่ประชาชน

2.3 คำนำหน้าชื่อ/นามสกุล ให้ระบุคำนำหน้าชื่อหรือ นามสกุลตามชื่อผู้ป่วย (ในกรณีที่ผู้ป่วยไม่ยินยอม)

2.4 อายุ ให้ระบุอายุผู้ป่วยในขณะที่เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ ดังนี้

- 1) ป่วยอายุน้อยกว่า 1 เดือน รายงานหน่วยเป็นวัน เช่น 5 วัน
- 2) มีผู้ป่วยอายุมากกว่า 1 ปี รายงานหน่วยเป็นเดือน เช่น 24 เดือน
- 3) มีผู้ป่วยอายุ 3 ปีหรือมากกว่า รายงานหน่วยเป็นปี เช่น 4 ปี
- 4) ในกรณีที่ผู้ป่วยอายุไม่แน่นอน ให้ใช้การคาดคะเนโดยผู้เกี่ยวข้อง
- 5) สำหรับทารกให้ระบุเดือนการเกิด (เมื่อจดบันทึกผลิตภัณฑ์สุขภาพของทารก) กรุณาระบุอายุ เดือน และวันของทารกด้วย

2.5 เพศ รหัสหรือหมายเหตุ ในช่อง ☐ ตามเพศของผู้ป่วย

2.6 น้ำหนัก ให้ระบุน้ำหนักของผู้ป่วยเป็นกิโลกรัม

2.7 เชื้อชาติ รหัสหรือหมายเหตุ ในช่อง ☐ ตามเชื้อชาติของผู้ป่วย ในกรณีที่ไม่มีเชื้อชาติไทย ให้ระบุเชื้อชาติด้วย

2.8 เลขที่ประวัติทางการแพทย์ของผู้ป่วยหรือชื่อ รหัสหรือหมายเหตุ ในช่อง ☐ ไม่มี หมายถึง ผู้ป่วยไม่เคยมีประวัติทางการแพทย์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพก่อน

☐ มี (ระบุ)... หมายถึง ผู้ป่วยเคยมีประวัติทางการแพทย์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ให้ระบุผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เกี่ยวข้องเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่ก่อนหน้า เช่น ยา Co-trimoxazole เป็นต้น

2.9 โรคประจำตัว/การเจ็บป่วยของผู้ป่วยที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ให้ระบุภาวะที่อาจเกี่ยวข้องกับการเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ เช่น การรับประทานยาหรือการใช้สารเสพติด การใช้ยาหรือการใช้สารเสพติด (ผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวหรือการใช้ยาหรือการใช้สารเสพติด) กรุณาระบุโรคประจำตัว การเจ็บป่วยที่เกี่ยวข้อง

3. ข้อมูลผลิตภัณฑ์สุขภาพ

3.1 ประเภท รหัสหรือหมายเหตุ ในช่อง ☐ ตามประเภทผลิตภัณฑ์สุขภาพ

3.2 ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ให้ระบุชื่อผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ก่อเหตุ

3.3 ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ให้ระบุชื่อผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ก่อเหตุ (เช่น Amoxicillin capsule (Mod) ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ก่อเหตุให้ระบุรูปแบบ เช่น

และวันหมดอายุ กรณียาสมุนไพรให้ระบุส่วนของสมุนไพรที่ใช้ เช่น ใบ หรือดอก เป็นต้น สำหรับผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่น ให้ระบุผลิตภัณฑ์สุขภาพ

3.4 Suspected Product หมายถึง ผลิตภัณฑ์สุขภาพทั้งหมดที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

3.5 Other Product หมายถึง ผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยโรคหรืออาการที่เกิดจากเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

3.6 Product Interaction หมายถึง ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่อาจเกี่ยวข้องกันทำให้เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ (ในรายงานให้ระบุผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เกี่ยวข้องด้วยอย่างน้อย 2 รายการ)

3.7 ขอบเขตวิธีใช้ ให้ระบุความถี่ของรูปแบบการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ปริมาณ หน่วย จำนวนครั้งต่อวัน และวิธีการใช้ผลิตภัณฑ์ (route of administration) เช่น ขนาด 500 มิลลิกรัม/หน่วย ชนิดเม็ด 3 ครั้ง โดยการรับประทาน เป็นต้น

3.8 วัตถุประสงค์ให้ใช้ ให้ระบุวัตถุประสงค์ให้ใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ กรณีใช้สำหรับให้ผู้ป่วยใช้ "1-term"

3.9 วัตถุประสงค์ให้ใช้ ให้ระบุวัตถุประสงค์ให้ใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่น กรณีใช้สำหรับให้ใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ "Control"

3.10 โรคหรืออาการที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ ให้ระบุโรคหรืออาการที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ (ชื่อโรคหรืออาการที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ) และระบุ XDR code ในช่องหมายเหตุ

3.11 ผลที่ได้รับผลิตภัณฑ์สุขภาพ ให้ระบุผลที่ได้รับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ได้รับจากผลิตภัณฑ์สุขภาพ 1 กรณีที่ได้รับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากโรคหรืออาการที่เกี่ยวข้อง 2 กรณีที่ได้รับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากโรคหรืออาการที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวน คลื่นไส้ หรืออาเจียน เป็นต้น

4. ข้อมูลเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

4.1 เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่พบ ให้ระบุเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เกี่ยวข้องลงในช่องว่างโดยใช้ WHO Adverse Reaction Terminology หรือระบบการตั้งชื่อผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่น ในกรณีที่ผู้เกี่ยวข้องไม่มีการตั้งชื่อ (อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา) ให้ระบุว่าเป็นประเภทที่ไม่ใช่โรคหรืออาการที่เกี่ยวข้องกับยาในประเภทอื่นๆ กรณีใช้ระบุ labeled ADR กรณีใช้ระบุ non-labeled ADR

4.2 วันเกิด ให้ระบุวันเกิดของผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์หรือวันที่ใกล้เคียงที่สุด หรืออาจเป็นวันที่สังเกตการณ์ไม่พึงประสงค์ เช่น 20 ส.ค. 54 เป็นต้น ในกรณีที่เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นโดยไม่มีวันที่สังเกตการณ์ให้ระบุวันที่สังเกตการณ์ เช่น 20 ส.ค. 54 เวลา 14.00 น. หรือ ระบุช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ เช่น 1 ชั่วโมงหลังใช้ เป็นต้น

4.3 คำความเพื่อปกป้องเพื่อปกป้องการกระทำหรือเหตุการณ์ที่อาจสร้างความเสียหายต่อผลิตภัณฑ์สุขภาพในวงกว้าง หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องในกรณีอื่น เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น เช่น คำความเพื่อปกป้องการกระทำหรือเหตุการณ์ที่อาจสร้างความเสียหายต่อผลิตภัณฑ์สุขภาพ เป็นต้น

4.4 ความร้ายแรง รหัสหรือหมายเหตุ ในช่อง ☐ และ ☐

☐ ไม่ร้ายแรง หมายถึง เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ป่วย

☐ ร้ายแรง หมายถึง เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นเป็นอันตรายถึงชีวิต

1. เสียชีวิต (Death) เมื่อการเสียชีวิตในรายงานเป็นผลมาจากเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นหรือเกี่ยวข้องกับการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพนั้น โดยให้ระบุวันที่เสียชีวิตของผู้เสียชีวิต (ถ้ามี) ทั้งนี้การเสียชีวิตในกรณีนี้ไม่รวมถึงการที่อาจเสียชีวิตจากสาเหตุอื่น (การฉีดยา) อันเนื่องมาจากความผิดปกติของผลิตภัณฑ์สุขภาพ หรือการฉีดยาผิดพลาด

หมายเหตุ ในกรณีที่ผู้ป่วยมีอาการที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น ADR/Adverse reaction เมื่อผลิตภัณฑ์สุขภาพนั้นเป็นสาเหตุของเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์นั้น โดยให้ระบุวันที่เสียชีวิตของผู้เสียชีวิต (ถ้ามี) ทั้งนี้การเสียชีวิตในกรณีนี้ไม่รวมถึงการที่อาจเสียชีวิตจากสาเหตุอื่น (การฉีดยา) อันเนื่องมาจากความผิดปกติของผลิตภัณฑ์สุขภาพ หรือการฉีดยาผิดพลาด

2. อันตรายถึงชีวิต (Life-threatening) เมื่อผู้ป่วยมีอาการที่เกี่ยวข้องกับการเสียชีวิต เช่น เกิดภาวะ anaphylactic shock, apnea เป็นต้น

3. ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล หรือเพิ่มระยะเวลาในการรักษาขึ้น ให้ระบุผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เกี่ยวข้อง ☐ ตามผลจากการติดตามเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

4. ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล (requires inpatient hospitalization) เมื่อเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเหตุให้ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล กรณีผู้ป่วยต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลนั้น โดยไม่มีความเสี่ยงที่จะเสียชีวิตหรือบาดเจ็บ ให้เลือกข้อ "อื่นๆ" ที่มีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต

5. ทำให้เพิ่มระยะเวลาในการรักษาขึ้น (prolongation of existing hospitalization) เมื่อเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเหตุให้ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลนานขึ้น

○ 4. ความพิการ/ความบกพร่อง (Disability/Incubity) เป็นเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่ไม่ได้เป็นอันตรายโดยตรงต่อชีวิต ไม่สามารถทำการวินิจฉัยหรือการเปลี่ยนแปลงแบบการหรืออย่างอื่นที่สำคัญ ทำให้เกิดความเสียหาย หรือการห้ามยาหรือการห้ามใช้ยาบางอย่างได้ หรือ ความบกพร่อง และ/หรือความเสียหายที่รุนแรง เช่น ความบกพร่อง หรือ ความพิการ

○ 5. ความผิดปกติแต่กำเนิดทางกาย (Congenital Anomaly/Birth Defect) เป็นความผิดปกติแต่กำเนิดที่สังเกตพบตั้งแต่แรกเกิด หรือในระหว่าง การตั้งครรภ์แล้วส่งผลให้มีความผิดปกติแต่กำเนิดของการพัฒนาทางกาย

○ 6. อื่นๆ ที่มีความสำคัญทางการแพทย์ (Other medically important condition) (รวม) ... หมายถึง กรณีที่ไม่ใช่ความผิดปกติทางการแพทย์เนื่องจาก การส่งผลให้ผู้ป่วยต้องได้รับการรักษาด้วยวิธีอื่น เช่น การผ่าตัด หรือใช้ยาชนิดอื่น เป็นต้น กรณีนี้รวมถึงปัญหาทางการแพทย์ที่อาจเกิดขึ้น และต้องระมัดระวังหรือหลีกเลี่ยง ผู้ป่วยมีอาการอื่น เช่น อาการแพ้ยา หรือ อาการแพ้ยา (ให้ระบุอาการที่สังเกตพบ)

4.5 ภายหลังเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ ให้ทำเครื่องหมาย ☒ ในช่อง ☐ และ ☐

☐ หยุดใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Dechallenge)

○ 1. อาการดีขึ้นอย่างชัดเจน (Definite improvement) หมายถึง เมื่อหยุดใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพแล้ว 1 ชนิดแล้วอาการดีขึ้นอย่างชัดเจน

○ 2. อาการไม่ดีขึ้น (No improvement) หมายถึง เมื่อหยุดใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพแล้ว 1 ชนิดแล้วผู้ป่วยมีอาการไม่ดีขึ้น

○ 3. ไม่ทราบ (Unknown) หมายถึง ไม่ทราบผลหรือไม่ใช่ผลของ ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่สงสัยว่าทำให้เกิดอาการแพ้

☐ ให้ผลิตภัณฑ์สุขภาพใหม่ซ้ำโดยเจตนา (Rechallenge) หรือไม่เจตนา (Accidental rechallenge)

○ 1. เกิดอาการเดิมซ้ำขึ้นอีก (Recurrence of symptoms) หมายถึง เมื่อให้ผลิตภัณฑ์สุขภาพใหม่ซ้ำแล้วเกิดอาการเดิมที่แพ้ยาเดิมซ้ำขึ้น

○ 2. ไม่เกิดอาการซ้ำขึ้นอีก (No recurrence) หมายถึง เมื่อให้ผลิตภัณฑ์สุขภาพใหม่ซ้ำแล้วไม่เกิดอาการเดิมที่แพ้ยาเดิมซ้ำขึ้น

○ 3. ไม่ทราบ (Unknown) หมายถึง ไม่ทราบผลหรือไม่ใช่ผลของ ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่สงสัยว่าทำให้เกิดอาการแพ้

☐ ไม่ทำการให้ผลิตภัณฑ์สุขภาพใหม่ซ้ำ (No rechallenge performed)

4.6 ผลลัพธ์ (Outcome) ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

☐ หายโดยปกติโดยไม่มีการรักษา (Recovered without sequelae)

หมายถึง ไม่มีอาการ หรืออาการที่เป็นผลจากเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

☐ หายโดยมีร่องรอยเดิม (Recovered with sequelae) หมายถึง หายจากเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ แต่ยังมีร่องรอยที่เป็นผลจากเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

☐ อาการดีขึ้นแล้วไม่หาย (Recovering) หมายถึง เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ยังไม่จบสิ้นลงแล้ว แต่ยังไม่หายขาด

☐ ยังไม่หายขาด (Not yet recovered) หมายถึง อาการเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ยังไม่จบสิ้นลงแล้ว

☐ เสียชีวิต (Dead) ไม่เลือกให้เครื่องหมาย ☒ ใน ☐ ตามที่เป็น

สาเหตุของการเสียชีวิต

○ เนื่องมาจากเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ (Due to adverse reaction) หมายถึง เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์นั้น เป็นเหตุให้ผู้ป่วยเสียชีวิต ที่ไม่ใช่เหตุจากสาเหตุ หรือ IC code เหตุการณ์อื่นๆ

○ เนื่องมาจากยาหรือส่วนผสมผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Health product may be contributory) หมายถึง กรณีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สุขภาพมีผลต่อเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

○ ไม่สามารถตัดสินผลได้

5. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์และการตอบสนองต่อการจัดการ

5.1 รายงานโดยผู้รายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ไปยังหน่วยงาน (ผู้รายงาน) เหตุการณ์

เป็นไม่พึงประสงค์หรือไม่

5.2 ระบุสาเหตุ/ปัจจัย/ผลของการเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ (ผู้รายงาน) เหตุการณ์

เป็นไม่พึงประสงค์หรือไม่

5.3 วัตถุประสงค์ในการรายงาน เหตุการณ์ เป็น ปิที่ประสงค์ในการรายงานเหตุการณ์

5.4 แหล่งที่เกิดเหตุการณ์ เหตุการณ์เกิดจากหน่วยงานใด

5.5 แหล่งที่มาของข้อมูล เหตุการณ์เกิดจากหน่วยงานใด

5.6 จัดทำ ให้ระบุให้ชัดเจนว่าเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เกิดจากหน่วยงานใด

5.7 โทรศัพท์ ให้ระบุเบอร์โทรศัพท์ของหน่วยงานที่เกิดเหตุการณ์ และกรณี

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. ผลการประเมินเบื้องต้นที่ผู้รายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ ให้เลือกเหตุการณ์

เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ โดยใส่เครื่องหมาย ☒ ในช่อง ☐

☐ 6.1 Product reaction (ADR / Vaccine reaction) ให้ระบุ ระดับ

ความรุนแรงเป็น

ระดับความรุนแรงเป็น หมายถึง ผลการประเมินระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น โดยประเมิน 5 ระดับ ได้แก่

6.1.1 ไม่แน่นอน (Certain) หมายถึง กรณีที่ผลการประเมินเบื้องต้น ชัดเจนว่าผลิตภัณฑ์สุขภาพทำให้เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

1) เป็นไม่แน่นอนเพราะเหตุที่อาจมีสาเหตุอื่นที่เกี่ยวข้อง และ

2) ไม่สามารถอธิบายด้วยวิธีที่ไม่ใช่ยาหรือยาที่ทราบแน่ชัด และ

3) เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

4) หากมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ยาเพื่อรักษา หรือเกิด

เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่รุนแรงหรืออาจมีสาเหตุจากสาเหตุอื่น

6.1.2 น่าจะใช่ (Probable) หมายถึง กรณีที่ผลการประเมินเบื้องต้น ชัดเจนว่าผลิตภัณฑ์สุขภาพทำให้เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

1) เป็นไม่แน่นอนเพราะเหตุที่อาจมีสาเหตุอื่นที่เกี่ยวข้อง และ

2) ไม่สามารถอธิบายด้วยวิธีที่ไม่ใช่ยาหรือยาที่ทราบแน่ชัด และ

3) เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

4) หากมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ยาเพื่อรักษา หรือเกิด

เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่รุนแรงหรืออาจมีสาเหตุจากสาเหตุอื่น

6.1.3 อาจเป็นไปได้ (Possible) หมายถึง กรณีที่ผลการประเมินเบื้องต้น ชัดเจนว่าผลิตภัณฑ์สุขภาพทำให้เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

1) เป็นไม่แน่นอนเพราะเหตุที่อาจมีสาเหตุอื่นที่เกี่ยวข้อง และ

2) ไม่สามารถอธิบายด้วยวิธีที่ไม่ใช่ยาหรือยาที่ทราบแน่ชัด และ

3) เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

4) หากมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ยาเพื่อรักษา หรือเกิด

เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่รุนแรงหรืออาจมีสาเหตุจากสาเหตุอื่น

6.1.4 ไม่แน่ชัด (Unclear) หมายถึง กรณีที่ผลการประเมินเบื้องต้น ชัดเจนว่าผลิตภัณฑ์สุขภาพทำให้เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

1) เป็นไม่แน่นอนเพราะเหตุที่อาจมีสาเหตุอื่นที่เกี่ยวข้อง และ

2) ไม่สามารถอธิบายด้วยวิธีที่ไม่ใช่ยาหรือยาที่ทราบแน่ชัด และ

3) เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

4) หากมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ยาเพื่อรักษา หรือเกิด

เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่รุนแรงหรืออาจมีสาเหตุจากสาเหตุอื่น

6.2 ระบุเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น

6.3 ระบุเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น

6.4 ระบุเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น

6.5 ระบุเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น

บริการธุรกิจครบรับ

กรุณาใส่
ศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ
กองแผนงานและวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

ใบอนุญาตเลขที่ ปณ. (น) 1904 ประเภทพบผู้
ค้าปลีกในประเทศไม่ต่อเนื่องการไปรษณีย์

แนวทางการรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

1. คำจำกัดความ (Definition)

1.1 เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ (adverse event : AE) หมายถึง อาการหรือผลที่เกิดขึ้นกับคนหรือสัตว์จากยา โดยเกิดขึ้นระหว่างการให้ผลิตภัณฑ์ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับการใช้ผลิตภัณฑ์นั้น

1.2 อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา* (adverse drug reaction : ADR) หมายถึง ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจและเป็นอันตรายต่อร่างกายมนุษย์เกิดขึ้นเมื่อใช้ในขนาดปกติเพื่อการป้องกัน วินิจฉัย รักษาโรค หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการทำงานของร่างกาย โดยไม่รวมปฏิกิริยาที่เกิดจากการใช้ยาเกินขนาด โดยอุบัติเหตุหรือตั้งใจของเจตนาการใช้ยาในทางผิด ยาผิดชนิด หรือการแจ้งข้อมูลเกินขนาดและผิดวิธี

2. อะไรคือสิ่งที่ต้องรายงาน (What)

รายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ (adverse event : AE) ที่สังเกตการณ์ได้ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ได้แก่

2.1 อาหาร เช่น อาหารทางการแพทย์ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ขนมรสแต่งสำหรับทารก อาหารทารกและนมสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก อาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก เป็นต้น

2.2 ยา รวมถึง ยาจากสมุนไพร (ไม่ระบุส่วนประกอบให้ด้วย) ชีววัตถุ และวัคซีน

2.3 วัตถุเสพติด ได้แก่ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท และยาเสพติดให้โทษ

2.4 เครื่องสำอาง เช่น ผลิตภัณฑ์ย้อมผม ผลิตภัณฑ์ทำสีผิว น้ำตบกันแสงแดด ฉากอนามัย ผ้าเช็ดหน้า กระดาษเช็ดหน้า เป็นต้น

2.5 เครื่องมือแพทย์ เช่น อุปกรณ์ทางการแพทย์ กระบอกฉีดยา ปรอทวัดไข้ กระบอกฉีดยาอินซูลิน และชุดตรวจการติดเชื้อ HIV เป็นต้น

2.6 วัตถุอันตรายตามสาธารณสุข เช่น ผลิตภัณฑ์กำจัดแมลง กำจัดเห็บหมัด/เหา ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อ ผลิตภัณฑ์กำจัดกลิ่น การฉีดวัคซีนพิษ ผลิตภัณฑ์ที่ให้ความร้อนหรือใช้ในบ้านเรือน เป็นต้น

3. ใครคือผู้รายงาน (Who)

บุคลากรทางสาธารณสุข รวมถึงผู้ประกอบการ เจ้าของผลิตภัณฑ์สุขภาพ และผู้บริโภค/ผู้ช่วย

4. รายงานอย่างไร (How)

การรายงานทำโดยหลายวิธี ได้แก่ ส่งทางไปรษณีย์ ส่งทางโทรสาร e-mail หรือโดย AE Online Reporting System

5. รายงานเมื่อไร (When)

เมื่อใดก็ตามที่พบหรือประสบการเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ ให้รายงานทันทีและอย่าล่าช้าแล้วแต่กรณี

5.1 ผลิตภัณฑ์ยาและวัตถุเสพติด

(1) กรณีเสียชีวิตโดยไม่ทราบสาเหตุ การแจ้งการใช้วัคซีนหรือยาใหม่ (NAC) ที่ต้องติดตามความผิดปกติ ให้แจ้งโดยทางโทรศัพท์ โทรสาร หรือ e-mail ทันที ภายใน 24 ชั่วโมงและส่งรายงานภายใน 7 วันปฏิทิน ถ้าเป็นกรณีอื่นๆ ให้รายงานภายใน 7 วันปฏิทิน

(2) อาการที่ร้ายแรงและไม่มีการส่งไว้ในเวลาหรือเอกสารกำกับยา ให้รายงานภายใน 15 วันปฏิทิน

(3) อาการที่ร้ายแรงและได้มีการส่งไว้ในเวลาและเอกสารกำกับยา รวมทั้งอาการที่ไม่ร้ายแรงอื่นๆ ให้รายงานภายใน 2 เดือน

5.2 ผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่นๆ

(1) กรณีเสียชีวิต ให้รายงานทันทีหรือภายใน 24 ชั่วโมง อย่างไรก็ตามหากเป็นเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการรับประทานอาหารหรือใช้เครื่องสำอาง เว้นไปเสียชีวิต แต่ทำให้อาการกำเริบหรือมีอาการรุนแรง ก็ให้รายงานภายใน 7 วันปฏิทิน

(2) อาการอื่นให้รายงานภายใน 2 เดือน

6. ส่งไปที่ไหน (Where)

ทางไปรษณีย์ ส่งไปถึง ศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข นนทบุรี 11000

โทรสาร (Fax) ส่งไปที่ 02-5907253 หรือ 02-5918657

e-mail : adrfda.moph.go.th

* อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (ADR) ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ (AE)

แบบ สปส. (ก.ร.) 01

บันทึกคำร้องทุกข์
สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

สำหรับเจ้าหน้าที่
เลขที่ร้องทุกข์
วันที่รับแจ้งเรื่องร้องทุกข์
เวลา

วันที่ร้องทุกข์/...../.....

1. ข้อมูลผู้ร้องทุกข์

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน/หมายเลขหนังสือเดินทาง.....
ชื่อ-นามสกุล..... เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง อายุ ☐ น้อยกว่า 15 ปี ☐ 16-25 ปี ☐ 26-35 ปี ☐ 36-45 ปี ☐ 46-55 ปี ☐ มากกว่า 55 ปี
ที่อยู่..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... โทรศัพท์เคลื่อนที่..... อีเมล.....
อาชีพ
☐ ข้าราชการ ☐ พนักงานบริษัท ☐ อาชีพอิสระ ☐ น้อยกว่า 10,000 บาท ☐ 30,001 - 40,000 บาท
☐ นักเรียน/นักศึกษา ☐ เกษตรกร ☐ รับจ้าง ☐ 10,001 - 20,000 บาท ☐ 40,001 - 50,000 บาท
☐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ☐ รัฐวิสาหกิจ ☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ 20,001 - 30,000 บาท ☐ มากกว่า 50,000 บาท
☐ อื่นๆ (ระบุ)

2. ข้อมูลผู้รับมอบอำนาจจากผู้ร้องทุกข์ (ถ้ามี)

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน/หมายเลขหนังสือเดินทาง.....
ชื่อ-นามสกุล..... เพศ..... อายุ.....
ที่อยู่..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... โทรศัพท์เคลื่อนที่..... อีเมล.....

3. ข้อมูลผู้ถูกร้องทุกข์

☐ บุคคลธรรมดา	ชื่อ-นามสกุล.....
☐ นิติบุคคล	ชื่อบริษัท/ห้างร้าน/องค์กร.....
ประเภท	☐ บริษัท ☐ หจก. ☐ รัฐวิสาหกิจ ☐ หน่วยงานราชการ
	☐ บริษัท (มหาชน) ☐ ห้าง ☐ ร้าน ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ที่อยู่ทั่วไป..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... โทรศัพท์เคลื่อนที่..... อีเมล.....

ทุนจดทะเบียน	ความเป็นสมาชิกสมาคม
☐ ไม่เกิน 1 ล้านบาท	☐ ไม่สังกัด
☐ ไม่เกิน 10 ล้านบาท	☐ สังกัด
☐ ไม่เกิน 100 ล้านบาท	☐ สมาคมธุรกิจบ้านจัดสรร
☐ เกิน 5 ล้านบาท	☐ สมาคมส่งเสริมการค้าไทย
☐ เกิน 100 ล้านบาท	☐ สมาคมอาหารสุุดไทย
☐ เกิน 100 ล้านบาทขึ้นไป	☐ อื่นๆ (ระบุ)

4. ข้อมูลเรื่องร้องทุกข์

หัวข้อเรื่องร้องทุกข์ (ประเด็น/สภาพปัญหา).....
☐ สินค้า ประเภท..... ยี่ห้อ..... รุ่น.....
☐ บริการ ประเภท..... เดือนในการให้บริการ..... ระยะเวลาที่ให้บริการ.....
☐ อสังหาริมทรัพย์ ประเภท..... ระยะเวลาที่ก่อปัญหา.....
ข้อเท็จจริง..... ที่ตั้งเลขที่..... หมู่..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... โทรศัพท์เคลื่อนที่..... อีเมล.....

วัน/เดือน/ปี พ.ศ. หรือรับบริการ หรือทำสัญญา...../...../.....

ราคา.....บาท (.....)

ลักษณะความเสียหาย

☐ ไม่ได้รับสินค้า	☐ ไม่เป็นไปตามโฆษณา/สัญญา	☐ ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ/ล่าช้า
☐ ได้รับสินค้าล่าช้า	☐ ไม่ตรงตามเงื่อนไขที่ตกลง	☐ เก็บเงินมัดจำฟรีบ่อย
☐ ได้รับสินค้าแต่ไม่ครบถ้วน	☐ ไม่เป็นไปตามสัญญา	☐ ไม่ปลื้มน้ำ
☐ สินค้าไม่มีคุณภาพ	☐ สัญญาไม่เป็นธรรม	☐ ไม่แจ้งข่าวสารลูกค้า
☐ สินค้าชำรุดบกพร่อง	☐ ไม่โอนกรรมสิทธิ์	☐ เหตุเสียเปรียบลูกค้า
☐ ไม่มีความสมบูรณ์	☐ โอนกรรมสิทธิ์ล่าช้า	☐ อื่นๆ(ระบุ).....

สถานที่ซื้อ หรือรับบริการ

☐ ร้านเสริมสินค้า	☐ ร้านสะดวกซื้อ	☐ ซุปเปอร์มาร์เก็ต	☐ โรงแรม
☐ ตลาดนัด	☐ งานแสดงสินค้า	☐ ศูนย์บริการ	☐ อื่นๆ(ระบุ).....
☐ อื่นๆ(ระบุ).....			

บุคคลผู้ซื้อ หรือรับบริการ

☐ ทางสื่อสิ่งพิมพ์	☐ ทางโทรทัศน์	☐ ทางวิทยุ	☐ ทางอินเทอร์เน็ต	☐ คำชักชวนของพนักงานขาย
☐ อื่นๆ(ระบุ).....				

วิธีการชำระเงิน

☐ เงินสด	☐ เงินโอน	☐ บัตรเครดิต	☐ เช็ค	☐ อื่นๆ(ระบุ).....

ความประสงค์ของผู้ร้องทุกข์

☐ ตรวจสอบผู้ประกอบธุรกิจ	☐ แจ้งให้ทราบ	☐ ขอเงินคืน/ชดเชยความเสียหาย เป็นจำนวนเงิน.....บาท
☐ ตรวจสอบการโฆษณา	☐ ขอยกเลิกสัญญา	ระบุรายละเอียด.....
☐ ตรวจสอบราคาสินค้า	☐ อื่นๆ(ระบุ).....	
☐ ตรวจสอบสัญญา		

ท่านเคยร้องทุกข์/ฟ้อง ในประเด็นนี้หรือไม่

☐ เคย	☐ ร้องทุกข์ต่อหน่วยงาน(ระบุ).....
	☐ ฟ้องคดีต่อศาล(ระบุ).....

☐ ไม่เคย

หลักฐานประกอบการร้องทุกข์

หลักฐานเอกสาร	ลงวันที่	จำนวน (แผ่น)	หลักฐานเอกสาร	ลงวันที่	จำนวน (แผ่น)
☐ สำเนาบัตรประชาชน			☐ ภาพถ่าย		
☐ สำเนาหนังสือเดินทาง			☐ สำเนาสูติบัตร/ทะเบียนรถ		
☐ หนังสือมอบอำนาจ			☐ สำเนาใบรับซ่อม		
☐ สำเนาทะเบียนบ้าน			☐ สำเนาหลักฐานแจ้งความประจำวัน		
☐ สำเนาสัญญา			☐ สำเนาบัญชีธนาคาร		
☐ สำเนารับเสร็จรับเงิน			☐ อื่นๆ(ระบุ).....		
☐ เอกสารสินค้า			1.		
☐ เอกสารการโฆษณา			2.		
☐ สำเนาใบแจ้งหนี้			3.		

3

รายละเอียดเรื่อง...

-4-

**ข้าพเจ้าได้รับทราบว่า เรื่องร้องทุกข์ที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้รับพิจารณาดำเนินการ หรือให้ดำเนินการพิจารณาได้
มีการต่อไปนี้**

1. เรื่องที่ข้าพเจ้าได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการด้วยตนเองแล้ว
2. เรื่องที่มีการฟ้องร้องในศาลหรือเรื่องที่ได้แจ้งให้สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคแล้วแต่เรื่องดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ
3. เรื่องที่ข้าพเจ้าได้แจ้งให้สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการด้วยตนเอง แต่จะให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคหรือคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษา
4. เรื่องที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้แจ้งให้สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการด้วยตนเองแล้ว
5. เรื่องที่ข้าพเจ้าได้แจ้งให้สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการด้วยตนเองแล้ว
6. เรื่องที่ข้าพเจ้าได้แจ้งให้สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการด้วยตนเองแล้ว แต่ไม่มีการลงลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ ไม่ปรากฏเอกสารหลักฐานต่างๆ ประกอบการร้องทุกข์ หรือไม่มีการติดต่อชำระค่าอากรแสรมที่ให้กรเงินลงลายมือชื่อจากผู้ร้องทุกข์
7. เรื่องที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องทุกข์ไม่อยู่ในเขตอำนาจของสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522
8. เรื่องที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์นำพยานหลักฐานมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม แต่ข้าพเจ้าไม่พบพยานหลักฐานหรือหลักฐานที่ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมแล้ว

ข้าพเจ้าในฐานะผู้บริโภคได้รับทราบข้อร้องทุกข์แล้วว่า

1. การร้องทุกข์ต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ไม่ทำให้ข้าพเจ้าได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อน
2. การร้องทุกข์ต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ไม่เป็นการขัดสิทธิของข้าพเจ้าที่จะนำเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวไปดำเนินคดีตามกฎหมายด้วยตนเอง
3. การร้องทุกข์โดยไม่เสียค่าอากรแสรมที่ให้กรเงินลงลายมือชื่อจากผู้ร้องทุกข์ หรือเรื่องร้องทุกข์ที่ข้าพเจ้าได้แจ้งให้สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการด้วยตนเองแล้ว
4. การที่ข้าพเจ้าได้แจ้งให้สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการด้วยตนเองแล้ว ข้าพเจ้าจะดำเนินการให้สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการด้วยตนเอง
5. ข้าพเจ้าไม่พบปัญหาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการด้วยตนเองแล้ว
6. ภายใน 15 วัน หลังจากการร้องทุกข์ ข้าพเจ้าไม่ได้รับการติดต่อจากสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค ข้าพเจ้าจะดำเนินการติดตามเรื่องร้องทุกข์และจะติดตามเรื่องร้องทุกข์เป็นระยะๆ ทุกเดือน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อเท็จจริงที่ได้ยื่นเรื่องทุกข์ต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นความจริงทุกประการ และขอ
รับพิจารณาข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นทั้งหมด และข้าพเจ้ารับทราบว่าความเท็จจริงเรื่องร้องทุกข์ข้อข้าพเจ้าที่ ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าได้รับความ
เสียหาย เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน

ลงชื่อ..... (ผู้ร้องทุกข์/ผู้แทนของข้าพเจ้า)
(.....)

ช่องทางที่รับเรื่องร้องทุกข์

☐ ผู้ร้องทุกข์ดำเนินการด้วยตนเอง ☐ อินเทอร์เน็ต ☐ จดหมาย ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

ข้าพเจ้าเห็นด้วย.....
.....
.....

ลงชื่อ..... (เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องทุกข์)
(.....)

วันที่.....